

C. c. 118^a

Confarunges

Summ. gramm.

Libb. grammat. & antiquor.
in Quarto
N. 28.

I. a. 28

Com. Lat. tres qd
Com. Lat. tres qd
Aldi Manutij Ro

**mani summo viri ingenio et singu
lari doctrina lucubrationes Grā
maticæ. iam secundo formis nitē
dioribus expresse.**

*Oratio dominica et duplex salutatio ad virginem
gloriosissimam*

Symbolum apostolorum.

Diui Joannis Evangeliste Evangelium.

VITVS, VVERLERVS,

Grammaticæ qui cunq; cupis cognoscere partes
Ne labes annos: occupet vlla: tuos
Sæpius hunc volu as studio: studiose libellum
Quem Romana dedit: cum probitate: manus
Aurea sic veterum - referas monumenta: virosum
Quicquid et obscurum - lingua latina - tenet.

**Liptzk Impressit Melchiar Lottherus
Anno Dñi Millesimo quingentes
simodecimo sexto.**

Don Paul de Saint

Tullius Manutius Romanus literarum
Ludi Magistris Salutem plu-
rimam dicit.

Redimenta grammatices latinae linguae a nobis olim composita: optime factum existimaui. si ad vos iuuentutis moderatores: et morum magistros legenda committerem. non quia putarem indigere vos ineptijs nostris. Quaeque dicere solebat Plinius nullum esse librum tam malum: qui non aliqua parte prodesset: sed potius ut si quid erratum fuerit (homines enim sumus) amice castigaretis. Tum ut quod fieri a vobis velim erudiendis instituendisque pueris quandoquidem id illis valde profuturum arbitrabar. vos rogarem. Primum ut memineritis oportere vos eorum quos accepistis instituendos sic satagere: ut simul et docti fiant. et sanctis imbuantur moribus: quae quo semel est imbuta recens seruat odorem Testa diu. atque adeo a teneris assuescere multum est. nec solum rectores magistrisque vos esse adolescentium sed et parentes putetis. scitis enim illud Qui preceptorem sancti voluere parentis esse loco. Equidem bonos malosque vos esse tantum referre existio. ut ausim dicere bonorum malorumque omnium: quae ubique terrarum sunt. vos esse potissimam causam. Nam iurisperiti: philosophi: Rectores urbium: Principales: ipsique summi pontifices: et denique quicumque vel solas literarum notas tenent sub disciplina olim vestra fuere paruuli: a vobis instituti sunt. virtus vestra vitiumque eorum profuit aut nocuit moribus. tantum valet longa consuetudo ut si cum sancto diu vixeris: sanctus futurus sis. si cum peruerso: peruertaris. Siquidem (ut inquit Fabius) Laonides Alexandri pedagogus quibusdam eum vitijs imbuir: quae robustum quoque et maximum regem ab illa institutione puerili sunt prosecuta. Quamobrem quantum boni et sancti preceptores ciuitatibus prosunt: non facile dixerim. Quantum item obsint prauis et vitiosis non queo dicere. Quare non possum non multum mirari nullam ferre puerorum patribus: et rectoribus urbium in eligendis preceptorum moribus esse curam non animaduertunt quantum inde boni maliue infundatur in ciuitates. Nam quales sunt qui instituunt: tales et qui instituuntur: velint: nolint: euadent longa die. Longa dies homini docuit parere leones. Longa dies molli saxa peredit aqua. Videte igitur vos qui et longo tempore: et assidue teneros et simplices adulescentulos animos instituitis: quantum et prodesse potestis: et obesse hominibus. Quod si quisque est sic oblitus suipsius vt agnos suos commissos fidei ceu lupus deuoret. heu quanta illum pena apud manes vel breui expectat. nam qui ita perniciosi sunt: ut non solum obsint. quod illi ipsi corrumpuntur: sed si etiam quod corrumpunt: plusque exemplo quam peccato nocent: immatura morte ne tantum obesse queant: ne mundum corruptum rapiuntur. Itaque enitendum pro viribus: ut et sanctos mores et bonas literas simul edoceantur adulescentuli. Quando alterum sine altero facere honeste: quam vel optimi dicendi videtur. Malo enim eos nullas scire literas ornatos moribus: quam omnia scire male moratos: malisque simillimos esse demonibus: qui multa scientes (nam id ideo illis inditum est a grecis nomen) sunt

q̄ pessimi. Alterum quod vos meminisse velim est: ne quid nisi doctissimoꝝ
authoꝝum ediscere cogatis adolescentulos. immo ne grammaticas quidem
regulas: nisi compendia quedam breuissima que teneri facile memoria que
ant: laudo eos ediscere: sed tantum vt illas assidue accurateq; legant. nomi
naq; z verba declinare optime sciant. Nam dum lucubrationes nostras vel
carmine vel prosa oratione: etiam de arte commendare memorie eos cogimꝰ
eramus (vt mihi quidem videtur) multis modis. Primum quod que summo
labore edidicerunt: dediscunt paucis diebus quod z puer olim z inuenis: cō
positis etiam a me regulis: sum sepe expertus. nam cum generum regulas:
preteritorumue summa cura mandassem memorie. perbreui obliuiscabar.
Idem ceteris quoq; euenire existimo. Preterea difficultate tum materie: tū
stilio desperationis veniunt: vt z scolas et literas fugiāt. vt studia que ama
re nondum possunt maxime oderint. Tum eo ipso tempore: quo nostra edis
cunt facilius meliusq; vel Liceronis aliquid. vel Vergiliij: aliorumue illu
strum possent ediscere: olim z decori z commodo illis non mediocri futurum
Equidem puero mihi cum Alexandri carmen ineptum de arte grammatica
memorie mandabam: non ita contigisse plurimum doleo. Adde q̄ cum in
cultos z barbaros discimus: tales z ipsi euadimus. Solemus em̄ ijs quos
imitamur: plerunq; esse deteriores. Quapropter optimos z statim z semper
legendos putat Quintilianus: atq; eorum candidissimum quemq; z maxie
expolitum. Tum de Licerone sic inquit: Licerone (vt mihi quidem videtur) et
iucundus incipientibus quoq; z apertus est satis: nec prodesse tantum: sed
etiam amari potest. tum (quemadmodum Plinius precipit) vt quisq; erit Li
ceroni simillimus. Sed de genere hoc longa haberi posset oratio. Hec vero
attigimus nostro erga studiosos summo amore. Quare vos etiam atq; etiam
rogo: vt boni quicquid diximus consulatis. Valete.

A ij

In nomine dñi nostri Jesu Christi crucifixi.

Aldus Manu. Roma.

Non mihi per scopulos: aut devia paruus Iulus.
Ducitur Aonias ebibiturus aquas.
Est via per placidos colles: per florea rura:
Hac iter ad Musas perbreue carpe puer.

Litere.

A. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. x. y. z.

Vocales.

A. e. i. o. u.

Consonantes.

B. c. d. f. g. l. m. n. p. q. r. s. t. x. z. i. et u. non vocales.

Consonantes vocalibus preposite.

Ba be bi bo bu. Ca ce ci co cu. Da de di do du. Fa fe fi fo fu. Ga ge gi go gu.
Ha he hi ho hu. Ia ie ij io iu. La le li lo lu. Ma me mi mo mu. Na ne ni no nu.
Pa pe pi po pu. Qua que qui quo quu. Ra re ri ro ru. Sa se si so su. Ta te ti to tu.
Va ve vi vo vu. Za ze zi zo zu.

Vocales consonantibus preposite.

Ab eb ib ob ub. Ac ec ic oc uc. Ad ed id od ud. Af ef if of uf. Ag eg ig og ug.
Ah eh ih oh uh. Al el il ol ul. Am em im om um. An en in on un. Ap ep ip op
up. Ar er ir or ur. As es is os us. At et it ot ut. Ax ex ix ox ux.

Due consonantes ante vocales.

Bda bde bdi bdo bdu. Bable bli blo blu. Bra bre bu bro buu. Cha che chi
cho chu. Cla cle cli clo clu. Cma cme cmi cmocmu. Cna cne cni cno cnu. Cra cre
cri cro cru. Cta cte ctijcto ctu. Dda dde ddi ddo ddu. Dma dme dmi dmo dmu.
Dna dne dni dno dnu. Dra dre dri dro dru. Fla fle fli flo flu. Fra fre fri fro fru.
Gda gde gdi gdo gdu. Gla gle gli glo glu. Gma gme gmi gmo gmu. Gna
gne gni gno gnu. Gre gre gri gro gu. Mna mne mni mno mau. Pla ple plé
plo plu. Pna pne pni pno pnu. Pra pre pri pro pru. Pta pte pte pti pto ptu.
Psa pse psi pso psu. Sba sbe sbi sbo bsu. Sca sce sci sco scu. Sma sme smi smo
smu. Spa spe spi spo spu. Squa sque squi squo squu. Sta te sti sto stu. Stla
stle stli stlo stlu. Stra stre stri stro stru. Tla tle tli tlo tlu. Tma tme tmi tmo
tmu. Tna tne tni tno tnu. Tra tre tri tro tru.

Consonantes postposite.

Ax elx ilx olx ulx. Anc enc inc onc unc. Aus ens ins ons uns. Anx enx inx
onx unx. Ars ers irs ors urs. Arx erx irx orx urx. Ars erps irps orps urps.
Abs ebs lbs obs ubs. Aps eps ips ops ups.

Erunt qui hec rideant tanq̄p̄ q̄rudia certo scio. Sed nos z ad pnuncia-
tionē: z ad orthographiā facere arbitramur. Nam si bene didicerit puer quot
syllabarū sint deōnes: easq̄ tuz in libro: tum ad digitos syllabatim connectes

re. nec scribet pronuntiabitue celli cellozum. z allus allia aliud per geminuz
ll. vt plurimi solēt: nec vbi vna esse debet consonans duas ponet: nec vbi due
vnam: Quod si sub literarij Ludi magistro: cum essent paruuli didicissent ad
digitos plurima verba syllabatim tractare quod fieri in latio affolet: non to-
ties z scribendo z loquendo Barbarismū facerent. Sed rideat ille vel ille q̄
diu libuerit: si prosum rudibus non facio pili.

Salutatio angeli ad beatissimam virginem.

Aue maria gratia plena. Dñs tecū. Benedicta tu in mulieribus: et bene-
dictus fructus ventris tui Iesus. Sancta Maria mater dei ora pro nob̄ pec-
catoribus nunc z in hora mortis nostre. Amen.

Oratio data apl̄is a dño nostro Iesu christo.

Pater noster qui es in celis sanctificetur nomen tuū. Adueniat regnū tuū
Fiat voluntas tua sicut in celo: et in terra. Panem nostrū quottidianū da no-
bis hodie et dimitte nobis debita nostra sicut z nos dimittimus debitoribus
nostris. Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera nos a malo Amen.

Symbolum Apostolorum.

Credo in deū patrē omnipotentem creatorē celi z terre. Et in Iesum chris-
tū filiū eius vnicū dñm nostrum. Qui conceptus est de spiritu sancto: nat⁹
ex Maria virgine. Passus sub Pontio Pilato crucifixus: mortuus z sepultus
Descendit ad inferos tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad celos: sedet
ad dexteram dei patris omnipotentis. Inde venturus est iudicare viuos et
mortuos. Credo in spiritū sanctū: sanctam ecclesiam catholicam. Sanctorum
cōionem. Remissionem peccatorū. Carnis resurrectionē. Vitam eternam.

Decem precepta legis antique.

Unum nate deum venerare z semper adora.
Non per eum aut sanctos frustra iuraueris vnq̄.
Hinc caueas festis quicq̄ exercere diebus:
Quod vetitū est. Magno pius affice honore parentes.
Non hominem occidas Nunq̄ furare. Malignus
Esse caue testis. Nec non bonus effuge lectum
Concutere alterius: tēdas fedare iugales.
Non modo neu turpis sis lege iuberis adulter.
Sed ne nupta quidem alterius tibi mente petatur.
Cuncta aliena: bonus quo sis: cupisse caueo.
Hec quicunq̄ decem summi precepta Tonantis
Christicola: vt debet: seruarit: carcere liber.
Corporis: ad celi felicia tecta volabit
Letus: et eternum cariturus morte quiescet.

Salutatio filiorū Eue ad beatissimam virginem

Salue regina misericordie vita dulcedo et spes nostra salue. Ad te clama-
mus exules filij Eue ad te suspiramus gementes z flentes in hac lacrimarū
valle. Eya ergo aduocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos con-
uerte. Et Iesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostē

A ij

de. o clemens. o pia. o dulcis Maria. Dignare me laudare te virgo sacra-
ta mihi virtutem contra hostes tuos Amen.

Initium sancti euangelij secundū Joannem.

Gloria tibi domine.

In principio erat verbū. Et verbū erat apud deum. et deus erat verbum.
Hoc erat in principio apud deum. omnia per ip̄ sum facta sunt. et sine ip̄so fa-
ctum est nihil: quod factū est. In ip̄so vita erat: et vita erat lux hoīm et lux in
tenebris lucet: et tenebre eam non cōphenderūt. Fuit hō missus a deo: cui no-
men erat Joannes: hic venit in testimoniū: vt testimoniū phiberet de lumie
vt omnes crederent per illum. Non erat ille lux: sed vt testimoniū perhibea-
ret de lumine. Erat lux vera: que illuminat oēm hoīem venientem in hūc mū-
dū. In mūdo erat: et mundus p̄ ip̄m factus est: et mundus eum non cognouit.
In propria venit et sui eum non receperunt. Quotquot autē receperunt eū: de-
dit eis potestatem filios dei fieri. his qui credūt in noīe eius: qui non ex san-
guinib⁹. neq; ex volūtate carnis: neq; ex volūtate viri: sed ex deo nati sunt.
Et verbū caro factū est: et habitauit in nobis. Et vidim⁹ gloriā eius gloriā
quasi vnigeniti a patre plenū gratie et veritatis.

Psalmus alternis dicendus cum ad altare sacri

ficaturus sacerdos accedit.

Introibo ad altare dei. ad deum qui letificat iuuentutem meam. Iudica
me deus et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et do-
loso erue me. Quia tu es deus meus: et fortitudo mea: quare me repulisti: et
quare tristis incedo dū affligit me inimicus? Emitte lucem tuā: et veritatē
tuā ipsa me deduxerunt. et adduxerūt in montē sanctū tuuz: et in tabernacula
tua. Et introibo ad altare dei ad deū qui letificat iuuentutem meam. Con-
fitebor tibi in cithara deus deus me⁹ quare tristis es anima mea: et quare cō-
turbas me. Spera in deo qm̄ adhuc confitebor illi salutare vultus mei: et de-
us meus. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nūc
et semper et in secula seculorum Amen.

Confiteor deo omnipotēti: beate Marie sp̄ virgini. et oībus sanctis. et vos
bis fratres me grauitē multifariāq; peccasse mea culpa. Ideo precor glorios-
sam virginē Mariam. et oēs sanctos: et vos orare pro me.

Misereat tui omnipotēs deus: et dimissis oībus peccat⁹ tuis p̄ducatur te ad
vitam eternā Amen. Confiteor deo omnipotenti et beate Marie sp̄ virgini et
omnib⁹ sanctis: tibi pater me grauitē multifariamq; peccasse mea culpa.
Ideo precor te pater orare pro me.

Misereatur vestri omnipotens deus: et dimissis oībus peccatis vestris
perducatur vos ad vitam eternam Amen. Veniam et ab solutionem et remissio-
nem omnium peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotēs et misericors
dñs Amen. *V.* Deus tu conuersus viuificabis nos. *R.* Et plebs tua letabit
in te. *V.* Ostende nobis dñe misericordiā tuā. *R.* Et salutare tuum da nobis.
V. Domine exaudi orationem meam *R.* Et clamor meus ad te veniat. *V.* Do-
minus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *IKVPIEEΛEΘON. IKVPIEEΛEΘON.*
IKVPIEEΛEΘON. XPICTEEΛEΘON. XPICTEEΛEΘON. XPICTEEΛEΘON.
IKVPIEEΛEΘON. IKVPIEEΛEΘON. IKVPIEEΛEΘON.

Cum itur cubitum genibus flexis facto signo

sanctissime crucis dicatur ter.

Benedicatur deus trinus et vnus.

Benedicatur dominus noster Iesus Christus.

Benedicatur virgo Maria mater dei.

Deus propitius esto mihi peccatori.

Dignare domine nocte ista: sine peccato nos custodire.

Dñe Iesu christe da mihi intellectū z doce me facere voluntatē tuam.

Item dicatur quinquies oratio dominica: salutatio angeli ad beatissimam virginem. et semel symbolum apostolorum. Semel psalmus Misere mei deus fm magnam misericordiam tuam. Et fm multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. Amplius laua zc.

Hoc euangelium.

In principio erat verbū: et verbū erat apud deū zc. Cum surgitur cubitu dicant eadē oīa: nisi qđ vbi dicitur nocte ista dicatur die isto.

Ad benedicendū mensam ante Prandium.

Benedicite. Oculi omnium in te sperant domine: et tu das escam illorum in tempore oportuno. Asperis tu manum tuam et imple omne aīal benedictione Gloria patri et filio z spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semp et in secula seculorum. **ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ** Pater noster. Et ne nos inducas in tētationem. Sed libera nos a malo Amē Benedic domine nos et tua dona que de tua largitate sumus sumpturi per Christum dominū nostrū Amen. Iube domine benedicere. Mensę celestis participes faciet nos rex eterne glorie Amen. Deus charitas est: et qui manet in charitate in deo manet: et deus in eo.

Post Prandium.

Tu autē dñe miserere nostri. Deo gratias. Confiteantur tibi domine omnia opera tua. et sancti tui benedicant tibi. Gloria patri z filio. Sicut erat in principio. Agimus tibi gratias omnipotens deus pro vniuersis beneficijs tuis qui viuis et regnas in secula seculorum Amen.

Miserere mei deus: fm magnam misericordiam tuam. Et fm multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. Amplius laua me ab iniquitate mea: z a peccato meo munda me. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: z peccatum meum contra me est semper. Tibi soli peccaui: et malum coram te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis z vincas cum iudicaris. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum z in peccatis concepit me mater mea. Ecce enim veritatem dilexisti: incerta z occulta sapientie tue manifestasti mihi. Asperges me domine ysopo et mundabor: lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudium et leticiā et exultabunt ossa humiliata. Auerte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus: et spiritum rectum in noua in visceribus meis.

Ne proijcias me a facie tua: et spiritū sanctū tuum ne auferas a me.

Redde mihi leticiā salutaris tui: et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: et impij ad te conuertent. Libera me de laqueo

guibus deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiam tuam.
 Domine labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam.
 Quonia si voluisses sacrificium dedissem: utique holocaustis non delectaberis
 Sacrificium deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum deus non despicias
 Benigne fac domine in bona voluntate tua syon: ut edificentur muri Hierusalem.
 Tunc acceptabis sacrificium iusticie: oblationes et holocausta tunc impos-
 nent super altare tuum vitulos Gloria patri.

ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo Amen.

Ps. Dispersit dedit pauperibus. R. Iusticia eius manet in seculum seculi.

Ps. Benedicam dominum in omni tempore. R. Semper laus eius in ore meo.

Ps. In domino laudabitur anima mea. R. Audiant mansueti et letentur.

Ps. Magnificate dominum mecum. R. Et exaltemus nomen eius in idipsum.

Ps. Sit nomen domini benedictum. R. Ex hoc nunc et usque in seculum.

Ps. Retribuere dignare domine omnibus nobis bona facientibus propter nomen sanctum tuum vitam eternam. R. Amen.

Ps. Benedicamus domino. R. Deo gratias.

Ps. Fidelium anime per misericordiam dei requiescant in pace. R. Amen.

Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo.

Ps. Deus det nobis suam pacem. R. Et vitam eternam Amen.

Ante Lenam.

Benedicite Benedicite Edent pauperes et saturabuntur. Et laudabunt dominum qui requirunt eum. vivent corda eorum in seculum seculi. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum Amen. ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. Benedic domine. et reliqua usque in principio prandij.

Post Lenam.

Tu autem domine miserere nostri. Deo gratias. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator dominus escam dedit timentibus se. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper. et in secula seculorum Amen. Benedictus dominus in donis suis. et sanctus in omnibus operibus suis. Qui vivit et regnat in secula seculorum Amen. Laudate dominum omnes gentes Laudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius. Et veritas domini manet in eternum. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum Amen. ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ. Pater noster etc. ut in fine prandij.

α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ.
 ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

Vocales septem.

α. ε. η. ι. υ. ο. ω.

Diphthongi proprie.

e. af. i. ef. o. u
 αι. κν. ει. εν. οι. ου.

De Grammatica et eius partibus.

Quid est grammaticæ? Ars et professio. que usu ratione atque auctoritate constat. Queque cum brevissime in duas partes dividatur. recte loquendi scientiâ. et auctorum enarrationem plus hinc in recessu (ut Quintilianus ait) quam fronte promittat. Est enim necessaria pueris. iucunda senibus. dulcis secretorum comes. et que vel sola omni studio genere plus habet operis quam ostentationis.

Unde dicta est grammaticæ: *παραταγματα*. hoc est a literis. latine literatura. Quintiliano teste dici potest. quia a literis incipit. nam litere in syllabas coguntur. syllabe dictiones efficiunt. ex dictionibus oratio constat. ex quibus disciplina grammaticæ constituitur.

Quot sunt partes grammaticæ? due. Methodice et Historice.

Que est methodice? finitiua grammaticæ. que precepta. rationemque loquendi breui quadam via demonstrat. hec etiam historice dicitur.

Que est historice? enarratiua grammatica. que auctores enarrat. atque exponit. quare et exegeticæ alio nomine appellatur.

Methodice seu historice grammaticæ quot sunt partes? quattuor. Litera ut u. Syllaba ut ve. Dictio ut veritas. Oratio ut veritas odium parit.

Quid est litera? minima pars vocis articulate.

Quid est vox? aer ictus auribus accidens.

Quotuplex est vox? duplex. Articulate que ab aliquo sensu mentis profiscitur. Inarticulate que a nullo.

Quotuplex articulate vox? duplex. Literata que scribi potest. ut Litero. Socrates. Plato. Illiterata que scribi non potest ut sibili et gemitus hominum.

Quotuplex vox inarticulate? duplex. Literata ut cra. Illiterata ut sibilus serpentum. mugitus bouum. et similia.

Unde dicta est litera? a lituris quas patitur. vel quia veteres in ceratis tabulis scribere. et postea delere consueverunt. sicut a libro. id est cortice. in quo etiam antiqui scribebant. appellatus est liber.

Quid interest inter literam et elementum. Elementum est ipsa pronuntiatio. Litera vero elementi nota. sed abusive alterum pro altero ponitur.

Quot accidunt litere? tria. Nomen. figura. et potestas. Nomen quo vocatur. Figura que elementi nota. potestas propter quam et litere facte sunt et elementa.

Litere quibus utimur quot sunt? tres et viginti. A. b. c. d. e. f. g. i. vocalis. et consonans. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. vocalis. u. consonans. x. y. z.

Quare h et k non numeras inter literas. quia h non est litera. sed signum aspirationis. k vero greca est. pro qua c utimur. atque ideo superuacua.

Quare i et u bis connumerasti inter literas? quia longe alie litere sunt in Juno. et Venus. quam in Ibo et Vina.

In quot partibus dividuntur tres et viginti litere? in duas. in vocales et consonantes.

Quot sunt vocales? sex. quibus latine. a e i o u. et una greca ypsilon. que utimur dicitur in dictionibus grecis. ut Hippolit. Hieronymus. Hyems.

Ex vocalibus quot fiunt diphthongi? quattuor. ae oe au eu. ut aestimo coepi. aula. eurus. Nam et greca. que apud antiquos in usu fuit exoleuit.

- ¶ Quot scribuntur et proferuntur? due. au et eu.
 ¶ Quot scribuntur et non proferuntur? due. ae et oe.
 ¶ Quot sunt consonantes? septēdecī .b c d f g l m n p q r s t x z i et u non vocales.
 ¶ In quot partes diuiduntur consonantes? in duas. in semiuocales. et mutas.
 ¶ Quot sunt semiuocales? septem. l m n r s x z.
 ¶ In quot partes diuiduntur semiuocales? in duas. in quattuor liquidas. l. m. n. r. et duas duplices. x z.
 ¶ Quot sunt mute? octo. b c d f g p q r.
 ¶ Quare dicuntur vocales? quia per se sonum faciunt.
 ¶ Consonantes? quia simul cum vocalibus sonant.
 ¶ Semiuocales? quia sunt imperfecte vocales.
 ¶ Mute? quia respectu bene sonantiū exiguam vocem habent.
 ¶ Quare dicuntur liquide? quia fluunt et quasi intereunt post mutas posite leadē syllaba
 ¶ Quare dicuntur duplices? quia ponuntur pro duabus literis. x enim ponitur pro c et s. z vero pro duplici ss.

Interrogationes de literis.

- ¶ Quare in dictione aes. que pars est? litera. que litera? vocalis. que vocalis? prepositiua. quare est litera? quia est minima pars huius vocis articulate aes. quare vocalis? quia per se vocem facit. quare est prepositiua? quia preposita subiunctiuis e et u. ae et eu. diphthongos facit.
 ¶ Quare que pars est grammatices? litera. que litera? consonans. que consonans? semiuocalis. que semiuocalis? liquida. quare est litera? quia est minima pars dictionis vbi posita est. quare consonans? quia simul cum vocali cui adiungitur sonat. Quare est semiuocalis? quia non quantum vocalis sonat. Semis enim in compositione imperfectionem facit. vt semiuir. semiplenus. i. imperfectus vir. imperfecte plenus. quare est liquida? quia liquescit et fluit post mutas posita in eadem syllaba.

De Syllaba.

- ¶ Quid est syllaba? comprehensio literarum. vt ba tra. sed abusive ex sola vocali fieri syllaba potest. vt eoo.
 ¶ Unde dicitur syllaba? ἀπο τῆν συλλαμβανειν κατὰ γραμματα. hoc est a conceptione literarum.
 ¶ Syllabe quot accidunt? quattuor. tenor spiritus tempus et numerus.
 ¶ Quot sunt tenores syllabarum? tres. acutus grauis et circumflexus. vt aliquidibus. coram. Bassianas.
 ¶ Quot sunt spiritus syllabarum? duo. asper et lenis. vt trux lana
 ¶ Quot sunt tempora syllabarum? quinq. vnum vnumsemis. duo duosemis et tria
 ¶ Quot sunt numeri syllabarum? duo. singularis vt a. pluralis vt tra.
 ¶ Quare numerus accidit syllabe? quia consistere potest ex vna ad septē litteras vt a ab abs mars scobs scrobs stirps strans strigix apud Uictruuium

Interrogationes de Syllabis.

- ¶ Si in aliquibus que pars est? syllaba. quare? quia est comprehensio duarum literarum l et i. Cuius tenoris? acuti. Cuius spiritus? lenis. quot temporum est? vnius. Cuius numeri? pluralis.

De Dictione.

Quid est dictio? vox articulata cum aliqua significatione. ex qua instruit oratio. et in quam resolvitur.

Unde dicta est dictio? a dicendo quod dicat aliquid. hoc est fecit.

Interrogationes de Dictione.

Poeta que vox est? articulata. quare? quia ab aliquo sensu mentis proficitur

Que articulata vox est poeta? literata. quare? quia scribi potest.

Poeta que pars est grammatices? dictio. quare? quia dicit aliquid hoc est fecit.

Lira que vox est? inarticulata. quare? quia a nullo sensu mentis proficitur

Que inarticulata? literata. quare? quia literis comprehendere potest

Sibilus hominum que vox est? articulata. quare? quia ab aliquo sensu mentis proficitur. Que articulata? illiterata. quare? quia scribi non potest

Mugitus bouum que vox est? inarticulata. que inarticulata? illiterata

De Oratione.

Quid est oratio? congrua dictionum ordinatio ad aliquid faciendum

Quotuplex est oratio? duplex perfecta et imperfecta. Que est perfecta? que perfectum habet sensum ut veritas odium parit. Que est imperfecta? que non habet perfectum sensum. ut me amare deum. et cum venissem in Romanum

Orationes perfecte in angustissima divisione quot sunt species? quinque Interrogativa ut et que tanta fuit Romam tibi causa videndi? Imperativa ut accipe nunc Danaum insidias. Optativa ut nunc utinam surdis auribus esse velim. Vocativa ut promissi testis adesto. Iuris iuranda palus. Enunciativa ut navigat Aeneas.

Interrogationes de Oratione.

Amo deum que pars est? Oratio. quare? quia est congrua dictionum ordinatio ad aliquid significandum.

Que oratio est? perfecta. quare? quia perfectum habet sensum.

Cuius speciei orationis perfecte? Enunciative. quare? quia amorem meum erga deum enunciat.

De orationis partibus.

Quot sunt partes orationis? octo. Nomen. Pronomen. Verbum. Adverbium. Participium. Prepositio. Coniunctio et Interiectio

Quot sunt principales orationis partes? due. Nomen et Verbum.

Quot sunt partes orationis declinabiles? quattuor. Nomen. Pronomen. Verbum. Participium.

Quot sunt indeclinabiles? quattuor. Adverbium. Prepositio. Coniunctio et Interiectio.

Quot sunt casuales? tres. Nomen. Pronomen. Participium.

De Namine.

Quid est nomen? personationis corpus aut rem proprie commiterue faciens. proprie ut Roma Tiberis. Commiter ut visus flumen.

Unde dictum est nomen? a greco quod est ονομακτο του νεμεν. quod tribuere derivatum

In quot partes dividitur nomen? in duas. in substantivum et adiectivum.

¶ Quod est nomen substantiuū? quod habet vnū articulū. vt hic poeta. vel duos ad summū. vt hic z hec aduena.

¶ Quid ē nomē adiectiuū? qđ hz tres articulos vt hic z hec z hoc felix. vl tres voces. vt bon⁹ bona bonū. adijcti noib⁹ substātis ad eoz qlitatē vl q̄titatē declarādā. vt altū mare. celū pfundū. rotūdū. volubile. nix alba. niger coru⁹.

¶ Quot sunt pnoia p articulis posita in ḡm casuū q̄ discretione? tria (ca rem⁹ em articulis) hic hec hoc. hic ē signū masculini. hec feminini. hoc neutri hic z hec cōis duū ḡm. hic z hec z hoc om̄is. vel cōis triū. hic vl hec incerti.

¶ In q̄t ptes diuidit substātiuū nomē? in duas in ppriū z appellatiuū.

¶ Quid ē nomē ppriū? qđ vni tm̄ puenit. vt Socrates. Plato. Virgilius.

¶ Quod est nomen appellatiuum? quod naturaliter commune est multoz. vt arbor. homo. lapis.

¶ Homini quot accidunt? quinq̄. Species. Genus. Nūerus. Figura. z Cas⁹.

¶ Quot sunt species noim tam substantiuis q̄ adiectiuis cōes? due. Primitiua. vt Julius bonus. Deriuatiua vt Julius bellus

¶ Quot sunt genera nominū? septem. Masculinū vt hic poeta. Femininū vt hec musa. Neutrū vt hoc templum. Commune duum generū. vt hic et hec ad uena. Cōe trium generum. vt hic z hec z hoc felix. Promiscuum. vt hic passer. hec aquila. Incertuz. vt hic vl hec dies.

Compendia de generibus q̄ breuissima.

¶ Omnia viroz noia vt Lato masculini sunt ḡnis. Itē q̄ ad mares tm̄ pertinet vt nauta. z fluuioz vt Padus Rhenus. Inuenies z Rhenu in neutro ḡne flumini adiunctū vt flumē Rhenu sicut Oceanū. qñ mari adiungitur. vt mare Oceanū. Inuenies pauca fluuioz noia feminina. vt albula. lethe. pauca itē neutra. vt Crustumū Tader.

¶ Omnia nomina mulierū. vt Pasiphae feminī sunt generis. similiter que ad feminas tm̄ pertinent. vt pronuba. z arborum vt laur⁹. preter hic oleaster. dumus. rubus. hoc robur. suber. filer.

¶ Omnia noia fructuū z lignoz. vt malū. pirū. buxū. z lfax. vt a b. z pluralia in a. vt arma. neutra sunt. Preter pauca z arboz z fructuū noia: fere hec. Aux. z castanea z glans z ficus oliua.

¶ Et notandū dici hec fic⁹. hui⁹ fici. z hui⁹ fic⁹. tā p fructu q̄ p arboze z hic fic⁹ fici p fructu tm̄. sunt q̄ volūt etiā p morbo ppter illō Martialis epigrāma

Lum dico ficus. rides qua si barbara verba:

Et dici ficus Leciliane tubes.

Dicemus ficus: quas scimus in arboze nasci.

Dicemus ficos Leciliane tuos.

¶ Prima queq̄ vox adiectiui est generis masculini. secunda feminī. tertia neutri. bonus bona bonum.

¶ Omnis vox cui pponit hic est ḡnis masculini. cui hec femī. cui hoc neutri. cui hic z hec. cōis duū ḡm. cui hic z hec z h⁹ cōs. triū ḡm. cui hic vel hec incerti.

¶ Omnia noia volucru sunt ḡnis pmiscui. vt hic accipiter. z hec coturnix. Columbus aut. Gallus. pullaster. qz hnt feia. masculini sunt ḡnis. si l r z Capus. seu Capo (vtrūq̄ em dicimus) quia ex gallo fit auulsis testibus.

¶ Omnia noia quoz pcatio z ad mares ptinet. z ad feias coia sunt duū ḡm. vt hic z hec dux. princeps. comes. conuiua. virgo. incola. accola.

¶ Hec per pauca de ḡnib⁹ sat̄ esse dixim⁹ ijs: qui prima discūt rudimenta

grammatices Sed in fragmentis nostris de generibus quia tunc iam profecerit puer cumulate tractabimus.

¶ Quot sunt numeri nominum? duo singularis ut homo. pluralis ut homines.

¶ Quot sunt figure nominum? tres. Simplex ut iustus. Composita ut iniustus. Decomposita ut iniusticia.

¶ Quot sunt casus nominum? sex. Nominus. Genetivus. Dativus. Accusativus. Vocativus. Ablativus. qui etiam latinus dicitur.

¶ Ex casibus quot sunt recti? duo. Nominus et Vocativus.

¶ Quot sunt obliqui? quattuor. Genetivus. Dativus. Accusativus. Ablativus.

¶ Quot sunt declinationes nominum? quinque. Prima in ae. Secunda in i. Tertia in is. Quarta in us vel in u. Quinta in ei.

Interrogationes in nomine.

¶ Poeta quae personae est? Nominis. quare? quia facit substantiam vel qualitatem propriam vel eandem cum casu. sed Poeta eandem. Virgilius vero propriam.

¶ Iulus cuius speciei? primitivae. quare? quia a nullo derivatur.

¶ Iulius cuius speciei? derivativae. unde derivatur? ab Iulo.

¶ Hic poeta cuius generis? Masculini. quare? quia preponitur ei in declinatione unum articulare pronomine hic.

¶ Hec mihi cuius generis? feminei. quare? quia preponitur ei in declinatione unum articulare pronomine hec.

¶ Hoc templum cuius generis? Neutri. quare? quia preponitur ei in declinatione unum articulare pronomine hoc.

¶ Hic et hec advena cuius generis? eandem duum generum. quare? quia preponitur ei in declinatione duo articularia pronomina hic et hec.

¶ Hic et hec et hoc felix cuius generis? omnis vel eandem trium generum. quare? quia preponitur ei in declinatione tria articularia pronomina hic et hec et hoc.

¶ Hic accipiter cuius generis? promiscui. vel epiceni. quare? quia sub una voce. et uno articulo comprehendit animalia utriusque sexus.

Hic velut accipiter. mus. falco. alietus. ithyphus.

Lamelus. miluus. coruus. cum passere turdus.

Hec aquila: et merula: et philomena: turtur hirundo.

Solis et occasum servans de culmine summo

Ne quicquam seros exercet noctua cantus.

¶ Hic vel hec dies cuius generis? incerti. quare? quia nulla ratione cogente sola autoritas veterum sub diverso genere protulit.

Hic velut hec diebus. cortex: bubo. alius. adepsque.

Atque adipis. clunis. margo. lynx. damaque. finis.

Panthera: et serpens: et grus: et talpa: silexque.

¶ Poeta cuius numeri? singularis. quare? quia singulariter profertur.

¶ Hi poete cuius numeri? pluralis. quare? quia pluraliter profertur.

¶ Iustus cuius figure? simplicis. quare? quia simpliciter profertur.

¶ Iniustus cuius figure? oppositae. quod opponitur ex in et iustus opponitur iniustus.

¶ Iniusticia cuius figure? decompositae. quare? quia non per se opponitur. sed a composito nomine derivatur: quod est iniustus iniusti addita cia fit iniusticia.

¶ Hic poeta cuius casus? Nominis. quare? quia in tali casu declinando reperitur.

¶ Prima declinatio quot terminationes habet in nominativo casu? quinque. as. es. am. que his versiculis comprehenduntur.

Aduena Dametas Pelides Uranieq;

Prima dabit. sed in am barbara flecte minus.

Aut Abraha inclines Abrahe magis: aut Abrahamus.

Hec tibi Romane flectere quando placet.

C hic poeta cuius declinationis? prime. quare? quia eius genitiuus singularis in ae diphthongum desinit.

C hec penelope. huius penelopes cuius declinationis? prime. quare? cuius eius genitiuus singularis in es productam desinit. qm̄ est a ntō greco in ησ per κ quod apud nos in e longam plerūq; cōuertitur. vt ηπηνελοπη της πηνελοπησ. hec penelope huius penelopes ηυραμματικη της υραμματικησ. hec grammatices huius grammatices.

C hec familia huius familias cuius declinationis? prime. quare? quia eius genitiuus singularis in as longam desinit more greco. vt hec terra huius terre z terras. hec via huius vie z vias. Ennius. dux ipse vias pro vie. Unde pater z mater familias adhuc dicimus.

C S. Ntō hic poeta. gto huius poete. dtō huic poete. actō hūc poetā. vtō o poeta. abtō ab hoc poeta. p. ntō hi poete. gto hoz poetarū. dtō his poetis. actō hos poetas. vtō o poete. abtō ab his poetis.

C S. hec musa. huius muse. huic muse. hanc musam. o musa. ab hac musa. p. he muse. harū musarū. his musis. has musas. o muse. ab his musis.

C S. hic anchises. huius anchise. huic anchise. hūc anchisen. o anchise. ab hō anchise. pluraliter. hi anchise. hoz anchisarum. his anchisis. hos anchisas. o anchise. ab his anchisis. hunc anchisam. o anchisa. ab hoc anchisa sunt a nominatiuo anchisa. huius anchise.

C S. hic z hec aduena. huius aduene. huic aduene. hunc z hanc aduenā. o aduena. ab hoc z ab hac aduena. p. hi z he aduene. hoz z harū aduenarum. his aduenis. hos z has aduenas. o aduene. ab his aduenis.

C S. hic z hec troiugena. huius troiugene. huic troiugene. hunc z hanc troiugenam. o troiugena. ab hoc z hac troiugena. p. hi z he troiugene. hozum et harū troiugenarū. Et per syncopen troiugenū. his troiugenis. hos z has troiugas. o troiugene. ab his troiugenis.

C S. hec mula. huius mule. huic mule. hanc mulam. o mula. ab hac mula. p. he mule. harū mularū. his mulabus. has mulas. o mule ab his mulabus.

C Que faciunt in abus? hec pauca que hoc disticho annotantur.

Abus equa et liberta dabuntur: ambeq; dueq;

Sic asina et mula et filia nata dea.

C S. hic enneas. huius enee. huic enee. hunc enean z eneam. o enea. ab hō enea. p. hi et o enee. hoz enearū. his z ab his eneis. hos eneas.

C S. hic eneades. huius eneade. huic eneade. hunc eneaden z eneadam. S; a ntō eneada. quo vsi inueniuntur antiqui. o eneade et eneada. ab hoc eneade et eneada. p. hi eneade. hoz eneadarū. Et per concisionem eneadam. his eneadis. hos eneadas. o eneade. ab his eneadis.

C S. hec z o ab hac Iphigenia. huius z huic iphigenie. hanc iphigeniā z iphigenian. pluraliter. he iphigenie. hoz iphigeniarū. his iphigenijs. has iphigenias. o iphigenie. ab his iphigenijs.

C S. hec grammatices. huius grammatices. huic grammatices. hanc grammaticen. o grammatices. ab hac grammatices. p. hec grammatica. hoz gramma

et corū. his grammaticis. hec grammatica. o grammatica. ab his grammaticis
Sic Bucolice Georgice. Rhetorice.

¶ S. hec penelope. huius penelopes. huic penelope. hanc penelopen. o penelope. ab hac penelope. p. he penelope. harū penelopen. his penelopes. has penelopas. o penelope. ab his penelopes. Sed in plurali melius latine declinatur. vt muse musarū. penelope peneloparū a ntō penelopa.

¶ S. he thebe. harū thebarū. his thebis. has thebas. o thebe. ab his thebis
Sic Mycene Pise Venetie Amycle Larre.

¶ S. hic Adam. huius ade. huic ade. hunc adam. o adam. ab hoc adam. p. hi et o ade. horū adarū. his et ab his adis. hos adas. Sed melius est aptotū. sic adam. huius adam. huic adam. et sic in singulari. p. hi adamim horū adamim. et deinceps. hōmōi em apud hebreos in im faciunt in numero multitudinis. et tm̄ per articulos inflectuntur. vt coab stella. coabin stelle sifr. Seraph et cherub in singulari Seraphim et cherubin in plurali.

¶ S. hec familia. huius familie et familias. In reliquis declina vt musa. Sic hec terra. huius terre et terras.

¶ In quibus noibus hic gtūs etiam in as inueniunt apud antiquos? in ijs solū que in a purū desinunt vt via. et in ra vt terra. et in da et in tha vt leda martha.

Ad imitationem grecorū. Ennius: dux ipse vias

¶ S. vna vnus vni. in reliquis flecte vt musa. que sic declinantur hoc versiculo comprehenduntur.

Dant ius vna vlla et sola vtra alia altera tota.

De secunda inflectione.

¶ Nominatiuus secunde declinationis quot terminationes habet? sex scilicet us er ir eus um ur.

¶ Hic dominus. huius domini cuius declinationis? secunde. quare? quia et genitiuus singularis numeri in i productum desinit. et datiuus in o. nam huic ophi grecum est.

¶ Bonus bona bonū. geō boni bone boni cui? declinationis secunde prime et sc̄e. quare? quia eius gtūs singularis desinit in i in e et in i.

¶ Singulariter Atō hic dominus. gtō huius domini. dtō huic domino. actō hunc dominum. vocatiuo o domine. ablatiuo ab hoc domino. p̄. pluraliter. nominatiuo hi domini. gtō horū dominorū. datiuo his dominis. accusatiuo hos dños. vtō o dñi. ablatiuo ab his dñis.

¶ S. hic magister. huius magistri. huic magistro. hunc magistrum. o magister. ab hoc magistro. p. hi magistri. horū magistrorū. his magistris. hos magistros. o magistri. ab his magistris.

¶ S. hic deus. huius dei. huic deo. hunc deū. o deus. ab hoc deo. p. hi dei vel dii. horū deorū vt deū. his deis vt diis. hos deos. o dei vt dii. ab his deis vt diis.

¶ S. hic thesaurus. huius thesauri et thesauros. huic thesauro et thesauro. hunc thesaurum et thesaurum. o thesaurum. ab hoc thesauro. p. hi thesauri. horū thesaurorū. his thesauris. hos thesauros. o thesauri. ab his thesauris.

¶ S. hic Virgilius. huius virgilij. huic virgilio. hunc virgiliū. o virgili. ab hoc virgilio. pluraliter. hi virgilij. horū virgiliorum his virgilijs. hos virgilios. o virgilij. ab his virgilijs.

¶ S. hic filius. huius filij. huic filio. hunc filium. o fili. ab hoc filio. pluraliter. hi filij. horū filiorum. his filijs. hos filios. o filij. ab his filijs.

B ij

De Secunda
De Declinatione

Singulariter hic socius. huius socij. huic socio. hunc socium. o socie. ab hoc socio. Plr hi socij. hoz socioz. his z ab his socijs. hos socios. o socij.

S. hec fagus. huius fagi. huic fago. hac fagu. o fage. ab hac fago. Plr he fagi. haru fagoz. his fagis. has fagos. o fagi. ab his fagis.

S. hoc vulgus. huius vulgi. huic vulgo. hoc vulgus. o vulgus. ab hoc vulgo. sine plurali. dicimus z hic vulgus. huius vulgi. huic z ab hoc vulgo. huc vulgum. o vulge.

S. hic panthus. huius panthi. huic pantho. huc panthu. o panthu. ab hoc pantho. Plr hi panthi. hoz panthoz. his panthis. hos panthos. o panthi. ab his panthis.

S. hoc templu. huius repli. huic templo. hoc templu. o templu. ab hoc templo. Plr hec tēpla. hoz tēploz. his tēplis. hec tēpla. o tēpla. ab his templis.

S. hec glyceriu. huius glycerij. huic glycerio. hanc glyceriu. o glyceriu. ab hac glycerio. Plr he glyceria. haz glycerioz. his glycerijs. has z o glyceria.

ab his glycerijs. Sic Chusiū. Philotiū. Dortiū. Sophroniū. Abrotoniū. et filia que articulos habēt femininos. z formā neutroz. vt Priscianus docet

S. hi locri. hoz locroū. his locris. hos locros. o locri. ab his locris. Sic pusteoli. fasti. cancelli. carpi. et similia sine singulari.

S. A. bonus bona bonū. B. boni bone boni. D. bono bone bono. A. bonum bonā bonū. U. o bone. o bona. o bonū. A. bono. a bona. a bono. Plr A. boni bone bona. B. bonorū bonarū bonorū. D. bonis bonis bonis. A. bonos bonas bona. U. o bone. o bone. o bona. Ablatiuo a bonis bonis bonis.

S. Pulcher pulchra pulchrum. B. pulchri chre chri. D. chro chre chro. A. chru chram chru. U. o cher chra chrum. A. chro chra chro. Plr A. chri chre chra. B. chroz chrarum chrorum. D. chris quod est cōe triū gīm. A. chros chras chra. U. o chri. o chre. o chra. A. a pulchris.

S. A. hi ambo. he ambe. z hec ambo. B. amborū ambarū amborū. D. ambo bus ambabus ambobus. A. hos ambos. has ambas. z hec ambo. U. o ambo. o ambe. z o ambo. A. ab ambobus ambabus ambobus.

S. Atō hi duo. he due. z hec duo. B. o horū duorū harū dusrū horū duorū Dto his duobus duabus duobus. Actō hos duos has duas z hec duo. Utō o duo o due o duo. Abltō ab his duobus duabus duobus.

S. Atō dñs musa templū. Bto dñi muse templi. Dto dño muse tēplo. Accusatiuo dñm musam templū. Utō o dñe o musa o templū. Abltō a dño a musa a templo. Plr Atō hi dñi muse templa. Bto dñorū musarū temploz. Datiuo dñis musis templis. Actō dños musas templa. Utō o dñi o muse o templa. Abltō ab dñis musis templis. ad horū exemplū declinantur omnia adiectia prime z secunde declinationis. vt bonus bona bonum. que in masculino z neutro sunt scōe declinationis. in feminino vero prime.

De Tertia Declinatione.

Atūs tertie declinationis quot terminationes habet? circiter duo de sexaginta que hoc hexasticho comprehenduntur.

Pegma mare z Cicero haleclac dauidq; bogudq;

Vocalis que x. ns. l. r. s. omnis habet.

Et bs. z ps. atq; n u preter habebit.

As i preter connumerare potes.

His laus aes z calx iungas: coniunxq; phalanxq;

Ary caput vrbz z stirps puls sibi iungit hremz.

Hic Lato huius Latonis cuius declinationis (tertle. quare? qz eius gtus singularis in is correptam desinit.

S. hic Lato huius Latonis huic Latoni huc Latonem o Lato ab hoc Latone. Plr. hi Latones horum Latonum his Latonibus hos Latones o Latones ab his Latonibus.

S. hic pater huius patris huic patri hunc patrem o pater ab hoc patre. Plr. hi patres horum patrum his et ab his patribus. hos et o patres.

S. hic et hec virgo huius virginis huic virgini hunc et hanc virginem. o virgo. ab hoc et ab hac virgine. Plr. hi et hee virgines. horum et harum virginum his virginibus hos et has virgines o virgines. ab his virginibus.

S. hic titan huius titanis et titanos Et notandum quod cum gtus desinit in os purum: actus singularis desinit etiam in a. et pluralis in as. sed grece ut huc titanem et titana hi titanes hos titanes et titanas.

S. hic demophon et demophoos in carmine huius demophotis et demophotos.

S. hec tethys huius tethyis et tethyos huic tethyi hanc tethym et tethyn. o tethye. Plr. hee tethyes harum tethyum his tethyibus has tethyes et tethyas. o tethyes a tethyibus. sic Erinnyes erinnyos et erinnyis. capys capyos et capyis et similia.

S. hic edipus huius edipodis et edipi a genitivo του οιδιπου αττικων et edipodos. huic edipodi et edipo hunc edipodem et edipoda o edipu. ab hoc edipode et edipo. Plr. hi edipodes horum edipodum his edipodibus hos edipodes et edipodas o edipodes ab his edipodibus.

S. hec vis huius vis huic vi hanc vim o vis ab hac vi. Plr. hee vires harum virum his viribus has vires o vires ab his viribus.

S. hec amathus huius amathuntis huic amathunti hanc amathuntem et amathunta o amathus ab amathunte. Plr. hee amathuntes harum amathuntum sic pessimus. Opus. Trepezus.

S. hec amaryllis huius amaryllidis et amaryllidos huic amaryllidi. hanc ameryllidem et amaryllida o amarylli.

S. hec dido huius didus et didois huic didoi hanc dido et didoem o dido ab hac didoe. Pluraliter. hee didoes harum didoum his et ab his didoibus has didoes o didoes. sine n. Sed inflecte iam tu cum litera n sic. Hec dido huius didonis. Hec calypso huius calypsonis. Sicut hec Juno huius iunonis. Sed de his multa dicemus in fragmentis.

S. hec eneas huius eneidis et eneidos. eneidi eneiden et eneida.

S. hic chremes huius chremetis et chremetos et chremis huic chremeti et chremi huc chrementem et chremeta et chremem o chremes a chremete et chreme.

S. hic meris huius meris huic meri hunc merim et merin o meri a merie. Pluraliter. hi meries. sic κωνωνικωσ declinabis. hec neapolis huius neapolitis et quecumque per os purum mittunt genitivum apud grecos. sicut hec erynnias huius erynnios erynnyis hic phorcys huius phorcynos phorcysis. Usus tamen sic declinat.

S. hic meris huius meris huic meri etc. Hec neapolis huius neapolis huic neapoli hanc neapolim et neapolin o neapolis et neapoli.

S. hic paris huius paridis et paridos huic paridi hunc paridem et parida. et parin a genitivo του παριος o pari et o paris.

S. hec turris huius turris huic turri hanc turrem et turrim o turris a turre et turri.

CS. hic iuppiter. huius iouis. huic ioui. hunc iouem. o iuppiter. a ioue
CS. hic heros. huius heroos et herois. huic heroi. hunc heroem et heroa. o
heros. ab heroe. Pluraliter. hi heroes. horum heroum. his heroibus hos he-
roes et heroas. o heroes. ab heroibus.

CS. hoc epigramma. huius epigrammatis. huic epigrammati. hoc epigrā-
ma. o epigramma. ab hoc epigrammate. Pluraliter. hec epigrammata. horum
epigrammatū. et grece επιγραμμάτων. his epigrammatibus et epigram-
matis. hec epigrammata. o epigrammata. ab his epigrammatibus et epigram-
matis.

CS. hoc cubile: huius cubili huic cubili. hoc cubile. o cubile. ab hoc cubili. p.
hec cubilia. horum cubiliū. his cubilibus. hec cubilia. o cubilia. ab his cubilibus.

CS. hoc torcular. huius torcularis. huic torculari. hoc torcular. o torcular.
ab hoc torculari. Pluraliter. hec torcularia. horum torcularium. his et ab his
torcularibus. hec et o torcularia.

CS. hoc melos. huius melus grece declinatur. τομελος του μελεος και
μελονος. Pluraliter. hec mele etiam grece. τα μελεα και μελι. sicut τα κη-
τρια και κητυ. Pluraliter hec cete.

CS. hoc plus. huius pluris. huic pluri. hoc plus. o plus. a plure et pluri. ut
Piscianus docet. Pluraliter. hi et he plures et hec plura et pluria apud anti-
quos. horum et harum et horum pluriū. his et ab his pluribus. hos et has plures
et hec plura. o plures et o plura. Et notandum plus in obliquis esse trium ge-
nerum in singulari: et si hoc plus sit neutrum dumtaxat. sicut hoc pulchrius.
maius. non enim dicimus hic et hec plor. sicut hic et hec maior.

CS. hic et hec omnis et hoc omne. huius omnis. huic omni hunc et hanc om-
nem et hoc omne. o omnis. et o omne. ab hoc et ab hac et ab hoc omni. Plurali-
ter. hi et he omnes et hec omnia. horum et harum et horum omnium. his omni-
bus. hos et has omnes et omnes et hec omnia. o omnes et o omnia. ab his om-
nibus. Quod autem habeat vocatiuum. Virgilius. Dii quae decem omnes. sic apud
grecos. πασ πασα παν. Homerus τεμνη παντες τεθειοι ταξαιθει
σεκιναι.

CS. hic et hec pulchrior et hoc pulchrius. huius pulchrioris. huic pulchriori.
hunc et hanc pulchriorem et hoc pulchrius. o pulchrior et o pulchrius. a pulchrio-
re et pulchriori. p. hi et he pulchriores et hec pulchriora. horum et harum et horum
pulchriorum. his et ab his pulchrioribus. hos et has pulchriores et hec pulchriora.
o pulchriores et o pulchriora. Sic comparatiua omnia.

CS. hic syluester. hec syluestris. hoc syluestre. huius syluestris. huic sylues-
stri. hunc et hanc syluestre et hoc syluestre. o syluester o syluestris et o syluestre.
a syluestri. p. hi et he syluestres et hec syluestria. horum et harum et horum sylues-
striū. his syluestribus. hos et has syluestres et syluestreis et hec syluestria. o
syluestres et o syluestria. ab his syluestribus.

CS. hic et hec arpinas et hoc arpinate: huius arpinatis. huic arpinati. hunc
et hanc arpinatē et hoc arpinate. o arpinas et o arpinate. ab hoc et ab hac et ab
hoc arpinate et arpinati. p. hi et he arpinates et hec arpinatia. horum et harum
et horum arpinatium. his et ab his arpinatibus. hos et has arpinates et hec ar-
pinatia. o arpinates et o arpinatia.

CS. hic et hec et hoc felix. huius felicis. huic felici. hunc et hanc felicē et hoc felix.
o felix. a felice et felici. p. hi et he felices et hec felicia. horum et harum et horum felis-
ciū. his felicibus. hos et has felices et hec felicia: o felices et o felicia. ab his fel-

¶ S. hic z hec z hoc iens. huius euntis. huic eunti. hunc z hanc eunte. (Uclb)
et hoc iens o iens ab eunte z eunti. p. hi z he euntes z hec euntia. horu z har
et hoz euntiū. z euntū per syncopen. his z ab his euntib⁹ hos z has eutes et
hec euntia o euntes z o euntia.

¶ S. hic z hec z hoc amans. huius amantis. huic amanti. hunc z hanc aman
tem z hoc amans o amans ab hoc z ab hac z hoc amante z amanti. p. hi z he
amantes z hec amantia. hoz z harū z hoz amantiū. Et per concisionē amā
tū his amantib⁹. hos z has amantes z hec amantia o amantes z o amantia.
ab his amantibus. Sic declinatōis legens z cetera participia in ns.

¶ Que noīa tertie declinatōis mittūt abltm̄ in i solū: conclusa his versibus.

I mare puluinarq; animalq; et cetera talia.

Adiectiua etiam si dant per e, neutra december.

Adulis que per er. per z is tibi mensis et imber.

A stringo strigilis vel greco στρωγγυλος. i. dat.

Quartus in im pariter. dices z gausape solum.

¶ Que terminant abltm̄ in e z in i simul comprehensa his versibus.

I vel e cuncta trium generū. Sed ab hospite tm̄.

Sospite de genere sic vberē paupere dices.

Anguis aus vectisq; ignisq; et talia cuncta.

I vel e dant. et pene ante is con queq; sonantes.

Bine ceu neptis si sint in syllaba eadem.

As quoq; gentile. atq; in trix verbale: per emq;

Atq; per im quartū mittentia: pulchrior: et quod

Comparat omne: memor: memori mage: cetera dante.

¶ Que in im tm̄: z in im z in em simul faciūt actm̄ conclusa his carminibus.

Ista per im quartum mittunt tibi noīa tm̄.

Kim tigrim et tussim tibrim. Tyberimq; sitimq;

Maguderimq; z greca per is facientia rectum.

Sive per os potius patrium mittentia purum:

At syrthis thetis. atq; implacata charibdis.

In quoq; dat thetys: et cetera talia dant em:

Datq; per im quartum. restis turrisq; bipennis

Deluisq; et puppis torquis quoq; deinde securis.

Et curuamentum que curui est buris aratri.

Et que mortales facit impallescere febris:

¶ Que in nominatiuo singulari desinunt in er. et in is. et in e conclusa
hoc pentasticho.

Syluester volucer celer et compester et acer

Atq; alacer ceber mediocre saluber equester

Sic paluster. item sic inclinatio sequester.

Ihic sed z hec alacris celebris mediocris et acris.

Atq; per e neutrum dices genus. Adde salubris.

¶ Que noīa faciūt gm̄ in tum: his comprehensa carminibus.

Dat genitiuus ium quibus i. quibus i vel e sexto.

Atq; suo similem patrium retinentia recto.

Sicet in as Romana: quibus concisio sepe est.

Sic et in es faciunt si sint pluralia semper.

Sic plus nix et nox. sed pluri et plure videbis.
 Et quecumq; duo retinebunt consona recto.
 In bs aut ms: demas facientia. si non
 A capite hec fuerint. sed in or dabit um tibi nomen
 I sine ceu melior: meliorum. i dant sine et ista
 Artificum vigilum supplex memorumq; vetusq;
 Et iuuenum: iunxisse canum: panumq; licebit.
 Atq; parens etiam generum commune duorum.
 Quod tamen et per ium magnus tibi Tullius effert.
 Et ratione potest et in eis quia mittere quartum.
 Nam genitui in ium proprium est has dicere partus.
 Tu calamos inflare leuis: ego decere versus.
 Atq; omnis homines qui sese Crispus vt inquit.
 Let era que casum sextum tibi dant per e solam:
 Cuncta per um patrum prebebunt nomina casum.
 Horum ceu patrum capitumq; ducumq; cationum
 Dat strigilum strigilis: licet ablatius in i sit.
 Bosq; boum u duplex ales sed carmine tantum
 Accipit. altisoni cecinit sic musa Maronis:
 Alituum pecudumq; genus sopor altus habebat.

De Quarta Declinatione.

CAtus quarte declinationis quot terminationes habet: duas us et u. Hec manus gto huius manus cuius declinationis: quarte. quare: qz eius gtus singularis in us productum desinit.

Hec anus huius anuis cuius declinationis: quarte. quare: qz noia quarti declinatus etiam in uis syllabas inueniunt prolata in casu patrio. vt dicem⁹ in fragmentis grammaticis.

Hoc cornu huius cornu cuius declinationis: quarte. quare: qz eius gtus singularis in u productum desinit.

S. hic fruct⁹ hui⁹ fruct⁹ z fructus huic fructui. a genitio antiquo fructuis. et fructu a gto fructus hunc fructum o fructus ab hoc fructu. **P**. hi fruct⁹ horu fructu. his fructibus hos fructus o fructus ab his fructibus.

S. hec manus hui⁹ man⁹ huic manui hanc manu o manus ab hac manu. **P**. he man⁹ haru manu huic manibus has manus o manus ab his manibus

S. hic artus huius artus huic artui hunc artu o artus ab hoc artu. **P**. hi artus horu artu huic artibus hos artus o artus ab his artibus.

Que ante bus u seruant: hec que versibus annotantur.

Ante bus u seruant artusq; et partus et arcus

Et lacus et quercus tribusq; acubus specubusq;

Et specubus dant u. portusq; et questus. et hinc est

Quod cecinit Vates late loca questibus implet:

A queroz. at questus pro lucro questibus i dat.

S. hec quercus huius quercus. **P**. he quercus haru quercuum.

S. hec anus. h⁹ anus et anuis. Terent. Eius anuis opinor ca: q mortua e.

Domus secunde declinationis quo declinatur.

S. hec domus. huius domi. sine datiuo. hanc domum. sine vt o. ab hac do

mo. pluraliter. harum domorum. has domos. ceteris casibus non utimur.

Domus quarte Declinationis quō flectitur.

CS. hec domus hui⁹ dom⁹ huic domui. hanc domū o dom⁹ sine abltō. P. he dom⁹ harū domū hīs domibus has domus o domus ab hīs domibus

CS. hoc cornu hui⁹ cornu huic cornu hoc cornu ab hoc cornu. Plr. hec cornua horū cornū hīs cornibus hec cornua o cornua ab hīs cornibus.

CS. hoc tonitru hui⁹ tonitru huic tonitru hoc tonitru. o tonitru ab hoc tonitru pluraliter. hec tonitrua horū tonitruum hīs tonitribus hec tonitrua o tonitrua ab hīs tonitribus.

CS. hoc veru hui⁹ veru. P. hec verua horū verū hīs verubus.

CS. hoc gelu hui⁹ gelu huic gelu hoc gelu o gelu ab hoc gelu. sine plurali.

Que neutra in u admittūt nūerū pluralē: p̄ pauca hīs p̄prehensa p̄ siculis

Pluralem admittunt numerum cornūq; verūq;

Atq; specu: et tonitru: cum verubus genua.

Cetera deficiunt: seru vt testuq; geluq;

Atq; pecu. inueniēz: testaq; et hec pecua.

CS. hec ficus hui⁹ ficus huic ficui hanc ficū o ficus ab hac ficu. P. he fia cus harū ficū hīs z ab hīs ficibus has ficus o ficus

ficus cum secunde est quomodo flectit̄.

CS. hic ficus hui⁹ fici huic fico hunc ficum o fice ab hoc fico. P. hi fici. horū ficorū hīs ficis hos ficos o fici ab hīs ficis.

CS. hec ficus hui⁹ fici huic fico hanc ficum o fice ab hac fico. Plr. he fici harū ficorū hīs ficis has ficos o fici ab hīs ficis.

De genere et Declinatione ficus.

Ficus hic et fructus fici: estq; in corpore morbus.

Hec ficus ei et cus fructus et arbor erit.

Que noia p̄nt esse q̄rti z sc̄di declinatus: que hīs versibus annotantur

Sunt pinus cornus ficus quarte atq; secunde.

Laurusq; et quercus: que neat atq; colum.

Adde domum: et longe plura hīs quibus vsa vetustas.

Ceu penus ornatus: ceu lacus z monitus.

Atq; alia: vt gemitus: quarti tantummodo flexus

Que nunc sunt. teneris pauca notasse sat est.

De Quinta Declinatione.

Atūs quinte declinationis quot terminationes habet: vnam es.

Hic vel hec dies hui⁹ diei. cui⁹ declinatōis: quinte. q̄re: qz ei⁹ gr̄s singla ris in ei diuisas syllabas desinit z sic dtūs vt hic vl hec dies h⁹ diei huic diei

CS. Dies hui⁹ dies huic diei hui⁹ diei cui⁹ declinatus: quinti. quare: quia quinte inflectionis nomina etiam in es z in e z in ij. inueniuntur prolata in ca su patrio apud antiquos vt ostendemus abunde in fragmentis.

CS. Atō hec species. gto hui⁹ speciei. dtō huic sp̄i. actō hanc speciē. vtō o sp̄s. abltō ab hac specie. P. Atō he sp̄s gto harū sp̄z. dtō hīs specieb⁹. actō has sp̄s. vtō o species. abltō ab hīs speciebus.

Declina antiquo more: hec sp̄s hui⁹ sp̄i z hui⁹ sp̄ z h⁹ specij huic sp̄i.

CS. Atō hec res. gto hui⁹ rei. dtō huic rei. actō hanc rem. vtō o res. abla

filio ab hacre. pluraliter. nō heres. gō harū rerū. dō his rebus. actō has res. vō o res. abtō ab his rebus.

CS. Hic vel hec dies. gō huius diei. dō huic diei. accusatiuo hunc vel hanc diem. vocatiuo o dies. abtō ab hoc vel ab hac die. pluraliter nō hi dies masculini tm̄ generis. gō horum dierū. datiuo his diebus. accusatiuo hos dies. vō o dies. abtō ab his diebus.

CS. hec spes. huius spei. huic spei. hanc spem. o spes. ab hac spe. pluraliter he has et o spes: ceteris vacat.

CS. hec scabies. huius scabiei. huic scabiei. hanc scabiem. o scabies. ab hac scabie. sine plurali.

¶ Que nomina quīte habent numerū pluralem? hec fere
Res speciesq; dies facies spes progeniesq;.

De nominibus compositis.

¶ Quot modis noīa pponunt? tribus. Ex duobus rectis vt respublica. et vterq; rectus inflectit. Ex recto et obliquo vt paterfamilias et rectus tm̄ inclinatur. Ex duobus obliquis. vt hmoi. aliusmodi. et neuter declinatur.

CS. hec respublica. huius reipublice. huic reipublice. hanc rempublicam. o respublica. ab hac republica. p. he reipublice. harū rerū reipublicarū. his rebus publicis. has respublicas. o reipublice. ab his rebus publicis.

CS. hic iuriscōsultus. huius iuriscōsulti. huic iuriscōsulto. huic iuriscōsultus. o iuriscōsulte. ab hoc iuriscōsulto. p. hi iuriscōsulti. horū iuriscōsultorū. his iuriscōsultis. hos iuriscōsultos. o iuriscōsulti. ab his iuriscōsultis.

CS. hic paterfamilias. huius patrifamilias. huic patrifamilias. hunc patrē familias. o paterfamilias. ab hoc patrefamilias. pluraliter hi patrefamilias. horum patrumfamilias. his patribusfamilias. hos patrefamilias. o patrefamilias. ab his patribusfamilias.

CS. alteruter alterutrū. gō alterutrius sed de hoc in pronomīnibus.

CS. hic Petruspaulus. huius petripauli. huic petropaulo. hunc petrūpaulū. o petrepaulo. ab hoc petropaulo. p. hi petripauli. horū petropaulorū. his et ab his petripaulis. hos petropaulos. o petripauli.

CS. hic tribunus plebis. huius tribuniplebis. sic hic magistrerequitū. huius magistrerequitum.

CS. hic et hec et hoc huiusmodi et huiuscemodi. genitiuo huius huiusmodi. dō huic huiusmodi. accusatiuo huiusmodi. vocatiuo o huiusmodi. ablatiuo ab huiusmodi. pl. hi et he et hec huiusmodi. horū et harū et horū huiusmodi. his huiusmodi. hos et has et hec hmoi. o hmoi. ab his huiusmodi.

Sic istiusmodi aliusmodi alteriusmodi.

De noīm numerabiliū inflexione.

¶ Quattuor cuius declinationis? nullius. quare? quia oīa noīa nūmerorū a quattuor usq; ad centū sunt oīs generis. nūeri pluralis et indeclinabilia.

Nomina deinde notes numerū vnūq; duoq;

Et tres per casus que variare potes.

Quattuor et quinq; et sex non variabis ad vsq;

Centum. ducenti sed bene flecte puer.

Sicq; trecenti: et sic inclines cetera: mille

Quando adiectiuū est tu mihi flecte minus.

Wille mee siculis errant in montibus agne.
 Declines tunc vt quattuor: vt q̄ decem:
Wille hoim moritur: potes hoc quia dicere mille:
 Est substantiuum tunc tibi care puer.
 Cuius plurale est hec millia millibus: hinc est
 Millia quot magnis nunq̄ venere Mycenis.
 Atq̄ regit casum patrum ceu millia nummum
 Multa vero expensum. sic Varo doctus ait.
 Umbra ibant tenues: simulaciaq̄ luce carentum
 Quam multa in syluis auium se millia condunt:
 Vesper vbi haud hibernus agit de montibus imber.
 Millia signati dicimus ipse decem.

CS. Atō vnus vna vnum. S. vnus. D. vni. A. vnū vnam vnū. Atō o vne o
 vna o vnū. A. ab vno. ab vna. ab vno. P. vni vne vna. S. vnorum vnarū vnorū.
 D. vnis. A. vnos vnas vna. A. o vni. o vne. o vna. A. ab vnīs.

CP. Atō hi duo he due hec duo. z reliqua vt in sc̄a declinatione.

CP. Atō hi z he tres z hec tria. horū z harū z horū trium. his tribus. hos et
 has tres z tres z hec tria. o tres. o tria. ab his tribus.

CP. Atō hi z he z hec quattuor. horū z harū z horū quattuor. his quattuor.
 hos z has z hec quattuor. ab his quattuor

CP. Atō hi z he z hec q̄nq̄ sex septē octo nouē. z sic vsq̄ ad centum

CP. Pluraliter hi z he z hec centum. horum z harum z horum centum. his cen-
 tum. hos z has z hec centum. o centum. ab his centum. Sic biscentū tercentū
 quatercentum deciescentum. z sic similia.

CP. Pluraliter ducenti ducente ducenta. ḡtō ducentorū ducentarū ducentorū.
 datiuo ducentis trium generū. actō ducentos ducentas ducenta. o ducenti. o
 ducente. o ducenta. a ducentis. Sic trecenti trecente trecenta. quadringenti.
 quadringente quadringenta. quingenti quingente quingenta. sexcenti sexcē-
 te sexcenta. septingenti septingente septingenta. octingenti octingente octin-
 genta. noningenti noningente noningenta.

Wille adiectiuū quomodo flectitur.

CP. Plr. hi z he z hec mille. horū z harū z horū mille. his mille. hos z has z hec
 mille. o mille. ab his mille. Et dicim⁹ Wille mee sicul errāt in mōtibus agne.

Declina mille substantiuū.

CS. hoc mille. huius mille. huic mille. hoc mille. o mille. ab hoc milli
 Plr. hec millia. horum milliū. his millibus. hec millia. ab his millibus Et sic
 dicimus mille agnarū. duo millia nummum.

CP. Quod mille faciat ab hoc milli per i. hec Gellius Aperteq̄ ostendit mille
 et vocabulum esse: et singulari numero dici: casum etiam capere ablatiuum
 nec ceteros casus requirere oportere.

De gradibus comparationis.

CP. Quot sunt gradus comparationis: tres. Positiuus. Comparatiuus. Su-
 perlatiuus. Da positiuum. doctus. pulcher. prope. Da comparatiuū. do-
 ctior. pulchrior. propior. Da superlatiuum. doctissimus. pulcherrimus prim⁹
CP. Dic aliquot positiua cum comparatiuo et superlatiua. doctus doctior do-

tissimus. docta doctior doctissima. doctum doctius doctissimū Et in aduerbio docte doctius doctissime.

¶ Pulcher pulchrior pulcherrim⁹. pulchra chrior. cherrima. pulchrius chrius pulcherrimū. Et in aduerbio pulchre pulchrius pulcherrime.

¶ Prope propior proxim⁹. prope propior proxima. prope propi⁹ proximū. Et in aduerbio prope propius proxime.

¶ Perpulcher lōge pulchrior q̄ pulcherrim⁹. ppulchra lōge pulchrior q̄ pulcherrima. ppulchri lōge pulchri⁹ q̄ pulcherrimū. Et in aduerbio ppulchre lōge pulchrius q̄ pulcherrime. nec dicas perpulchrior perpulcherrimus

¶ Magnus maior maxim⁹. magna maior maxima. magnum maior maxim⁹. Et in aduerbio esset dicendum per regulā magne: q̄ nō dicim⁹: s; p eo magnopere: vel valde: vel multū z sibi⁹ vrimur q̄s em diceret magne erras: magne potes p eo: q̄ ē magnopere erras: multū potes. Itē magis potuit Cesar q̄ Pompeius nemo diceret latine. sed vel plus vel magis Cesar potuit q̄ Pompei⁹. dicam⁹ igit̄ z in aduerbio magnopere magis maxime.

¶ Paruus minor minim⁹. parua minor minima. paruū minus minimū. Et in aduerbio parue minus minime.

¶ Bonus melior optim⁹. bona melior optima. bonū melius optimū. Et in aduerbio bene melius optime. nec dicas bone per o.

¶ Malus peior pessim⁹. mala peior pessima. malum peius pessimū. Et in aduerbio male peius pessime.

¶ Multus sine compatiuo: plurimus: multa sine compatiuo plurima. multū plus plurimū. Et in aduerbio multū plus plurimū.

De Heteroclitis.

Nunc de heteroclitis idē dōm videt: ne pueri z si p̄ia grāmatices elementa docēt: aliq̄ tñ esse noīa que varie inclinentur omnino ignorent.

Neutra in plurali: ḡtō d̄tō z abltō carentia.

Defruta mel mulsū ius thus mare vina forumq;.

Ordea q;: et farra es et rura z mora notabis.

Que tibi tres casus tñ pluralia seruant.

Vinorum dixit Plinius vinisq; secundus.

Masculina ex vsu cōmuni singularia.

Hesperus et vesper mundus sal pontus et aer.

Fumusq; et limus sanguis puluerq; finusq;.

Hemoq; et muscus viscus sol cestus et ether.

Mascula sunt: quoz raro plurale videbis.

Carentia ntō et vtō singularis numeri.

Sunt vicis atq; necis: nec non dapis: et ditione

Frugis opis lateris cum viscere verbere cumq;

Remige fronde prece rectis que cuncta carebunt.

Rex remex et frons et daps aliquando videbis.

Masculina in plurali neutra.

Bismara Taygetus cetusq; locusq; iocusq;

Supparus infernus euentus massicus: atq;

Balthea coniungas et tartara dyndyma auernus

Menalus et iussus cum sibila carbasus. inde
Tenera. dehinc phrygie annumerabis gargara montem
Mascula sunt vnum signantia. pluria neutra.

Feminina in plurali neutra.

In tybus: et topice et zizania pasqua necnon
Arbuta bucolice. iunge altilis atq; supellex
Ethica rhetorice atq; georgica. pergamus et sunt
Singula feminei generis: pluralia neutri.

Neutra in plurali masculina.

Argos et Elisium: claustrumq; et fila capistrum
Celumq; et porum rastrum frenumq; notabis
Singula nam neutra: pluralia mascula dices.

Porra z rastra etiam dic claustra et frena capistra.

Neutra in plurali feminina.

Balneum z hoc epulum cum cepe z amygdalon: et cum
Delicium: inuenies hec balnea amygdala neutra.
Antius in numero: plurali femina dices.

Feminina tantum singularia.

Pax: mors vita fames lux gloria fama salusq;
Pis humus et proles sobolesq; senecta iuuentus.
Et sitis atq; lues tellus fuga gaza fidesq;
Et cholera et bilis rabies cumq; indole tussis.
Stulticia et culpa et dementia vespera arena
Pernicies scabies Rabiesq; et cetera quinte.
Excipe res species z que paulo ante notantur.
Omnia feminea: et raro pluralia habebunt:
Plura quoq; inuenies: sed sint satis ista: superq;

Neutra semper singularia.

Manna solum letum cenum pus fasq; nefasq;
Mamma pasca crocum non declinabile virus
Nil nihil et nihilum baratrūq; solumq; necesse
Spicumq; et nitrum vitrumq; penumq; lutumq;
Uer ador et senium viscumq; et mane macellum
Ir vulgus pelagus: necnon lac iunge geluq;
Iugiter hec numero plurali neutra carebunt.

Masculina semper pluralia.

Lancelli luceres tatienses: quintiliq;
Maiores proceres Carpi locri atq; minores
Atq; pugillares lemures sontesq; foriq;
Et cum celitibus primates atq; quirites
Fascesq; et manes: superiq; adiunge penates
Lanig; et vepres loculiq; salesq; laresq;
Necnon annales: natales adijce fastos

℞

Mascula sunt: dices que tu pluralia semper.

Feminina semper pluralia.

Supetie latebre thermeq; et nundine et idus
Inducie exuie inferie exequie inficieq;
Reliquie nugeq; et trice quisquillieq;
Nuptie et argutie dire at none atq; calende
Antie et insidie bige et trige atq; quadrige
Lratesq; et nares cuneq; geneq; foresq;
Diuitie falere illecebre q; blandicieq;
Excubieq; facecie opes scaleq; mineq;
Delicie exquillie ambages gadesq; tenebre
Feminei generis sunt: et pluralia semper.

Neutra semper pluralia.

Seria cum rastris et tesqua ceraunia tempe
Mentiaq; et pondo mappalia et talia iusta
Armaq; cum spolijs cunabula liba cythera
Castraq; rostra iuga et carchesia classica sarta
Effata annumeres: precordia bactraq; et exta
Sepius aut semper neutra hec pluralia dices.
Adde et festorum et ludorum nomina. possunt
Multa quoq; adiungi: sed non vult paruus Iulus.

De Pronomine.

Quid est pronome: pars personis declinabil' que pro vni' cuiusq; nomine accipitur: personasq; finitas recipit.

Quare dicitur pronome: quia pro nomine: hoc est: loco nominis ponitur. sicut proconsul: quia loco consulis et propretor: quia propretoris loco fungitur appellatus est.

Pronomini quatuor accidunt: sex. species generis numerus figura persona et casus.

Quot sunt pronomia de quibus nulla dubitatio est apud Latinos quoddecim. Ego tu sui ille ipse iste hic et is meus tuus suus noster et vester nostras et vestras.

Quot sunt species pronominum: due. primitiua ut ego. Deriuatiua ut meus.

Quot sunt primitiua: octo. ego tu sui ille ipse iste hic et is.

Quot ex primitiuis pronominibus sunt terminis demonstratiua: quattuor. ego tu hic et iste.

Quot sunt terminis relatiua: tria. que: sui is et ipse.

Quot modo demonstratiua modo relatiua: vnum. ille.

Quot sunt deriuatiua pronomina: septem. meus tuus suus noster et vester nostras et vestras.

Unde deriuantur: a generis primitiuorum ego tu sui. Quomodo: a generis mei meus a generis tui tuus. a generis sui suus. a generis nostrum vel nostri noster et nostras. a generis vestrum vel vestri vester et vestras.

Quot ex deriuatiuis sunt possessiua: quinq;. que: meus tuus suus noster et vester.

Quot sunt gentilia seu patria: duo. que: nostras et vestras.

Quot sunt genera pronominum: quinq;. que: Ad masculinum ut meus. Femininum ut mea. Neutrum ut meum. Commune duum generum ut hic et hec nostras et vestras. Commune trium generum. ut ego tu sui.

Quo sunt nūeri pnoim? due. qui? singularis vt ego. pluralis vt nos.

Quo sunt figure pronominū? due tantum. que? Simplex vt ego. is. Loma posita. vt egomet. idem.

Quo sunt pronomina q̄ e per ntōs componuntur? duo. secuz iste et hic. vt istic istec istoc in quibus: quia nō ponitur aspiratio sunt qui magis metaplas mū q̄ compositionem putent. vnū is cum aduerbio demum: vt idem quod ē is demum: hoc est is iterum. iste z hic componuntur ne per omnes casus? minime. sed p̄ eos tm̄ qui in c̄ desinunt. preter dtm̄ huic.

Cum quot orationis partibus pronomina componuntur? cū tribus. cum nominibus vt hm̄ōi. cū aduerbijs. vt eccū eccam eccos eccas. ellū ellam ellos ellas. pro ecce eum eam eos eas. illū illam illos illas. cū p̄positione. vt mecū tecū secū nobiscū z vobiscū. sed in his poti⁹ ē prepō cū pnoie p̄ anastrophe vt in his qui cum pro cum quo quibus. cum id est cū quibus

Quo sunt syllabice adiectiones? quattuor. que? met te ce et pte.

Met quibus adiūgit? oibus casibus vtriusq̄ nūeri tam prime q̄ sc̄e p̄r̄sone. preter tu. ne verbū putet̄ tūmet. p̄ quo tute z tutemet dicim⁹ vt egomet id est ego et non alius. tutemet. i. tuipse per te z non per alium.

Te quibus adiūgit? tu z te. vt tute z tete. sicut meme sese.

Te quibus adiūgitur? hich ec hoc. apud antiquos per omnes casus. vt hocce hicce. Apud neotericos vero per eos tantum qui in s̄ literam desinunt vt huiusce h̄isce hosce h̄asce. et his tantum istius illius vt istiusce illiusce. Antiqui etiam illicce pro illic proferebant. illucce istucce. Terentius. Illancinem mulierem dixit.

Pre quibus adiūgit? quinq̄ ablatiuis mea tua sua nostra z vestra: vt me pte tuapte suapte nostrapte z vestrapte.

Quo sunt persone pronominum? tres. que? Prima vt ego. Secunda vt tu Tertia vt ille.

Quo sunt casus pnoim? sex. qui? Ntūs Genitiuus Datiuus Accusatiuus Vocatiuus Ablatiuus.

Quo pnoia h̄nt vt̄m casum? quattuor. q̄ hoc disticho connumerant.

Tu meus et noster nostras pronomina quintum

Quattuor admittunt: cetera cuncta carent.

Quare vtō carent cetera pnoia? q̄ sermo ad ea non dirigitur.

Quo sunt declinationes seu modi pnoim? quattuor. primus in i vel in is Secundus in ius. Tertius in i. et in e et in i. Quartus in is tm̄.

Interrogationes in Pronomine.

Quo que pars orationis? Pronomen. quia ponitur loco proprii nominis. et certam significat personam. Ponitur ne semper pronomen loco nominis proprii? maxime.

Ergo cum dicimus Ego magister. tu discipulus. nonne ponuntur loco appellatiuorum nominum magistri. s. et discipuli. que sunt appellatiua? non. Quoniam omne appellatiuū nomen transit in pro prium iunctū cū pronome: vt meus liber. tuus filius. ille homo.

Ego cuius speciei? primitiue. quare? q̄ a nullo deriuatur.

Meus cuius speciei? deriuatiue. quare? quia deriuatur a genitiuo mei.

Lij

De pronome

Ego cuius generis? cōis triū generū. quare? qz sic est sicut cui adhereret: vt ego Aldus. ego Penelope. ego mancipium

Deus cui? gñis: masculini. mea feminini. meū neutri. quare? qz p̄ia vox pronominis est gñis masculini. sc̄da feminini. tertia neutri.

Nostras cuius gñis? cōis duū gñm. quare? qz preponunt ei in declinatōe duo articularia pronomina hic et hec.

Ego cui? numeri? singularis. quare? qz singulariter profertur.

Nos cuius nūeri? pluralis. quare? qz pluraliter profertur

Ego cui? persone? prime. Tu sc̄de. Ille tertie. quare? qz oīa noīa z pronomina sunt tertie persone: exceptis ego quod est prime et tu sc̄de. z vocatiuis casibus qui sunt semper persone secunde.

Ego cuius casus? ntī. quare? qz in tali casu declinando reperitur

Ego cuius modi pronominis? primi. quare? quia eius genitiuus singularis in i. vel in is. et datiuus in i naturaliter desinit. vt ego mei vel mis mihi. tu tui vel tis tibi. sui sibi.

Quare non habent in nominatiuo si et in genitiuo sis? causa differentie si coniunctionis: et sis verbi

Primi modi pronomina.

Flecte ego tuqz sui tria pronomina primus

Dat modus. et semper progenere tibi.

S. Atō ego. ḡtō mei vel mis. dtō mihi. actō me. abltō a me. Plr. ntō nos: ḡtō nostrū vel nostri. dtō nobis. actō nos. abltō a nobis.

S. Atō tu. ḡtō tui vel tis. dtō tibi. actō te. vtō o tu. abltō a te. Plr. ntō vos: ḡtō vestrū vel vestri. dtō vobis. actō vos. vtō o vos. abltō a vobis.

S. ḡtō sui. dtō sibi. actō se. abltō a se. Pluraliter. ḡtō sui. dtō sibi. actō se ablatiuo a se.

Ille cuius modi pronominis? secundi. quare? qz eius ḡtūs singularis in ius: et dtūs in i naturaliter desinit vt ille illius illi. ipse ipsius ipsi. iste istius isti. is eius ei. hic huius huic.

Quare hic non facit in dtō hui sine c. ad differentiam hui interiectionis.

Secundi modi pronomina.

Ille ipse iste is z hic pronomina quinqz secundus

Continet: et quoz dat ḡtūs ius.

Et velut hec octo declines nomina: que sunt

Unusqz atqz alter solus et vllus vter.

Cumqz alius totus quis vel qui: compositisqz

Totus in his quintum solus: et vnus habet.

S. Atō ille illa illud. ḡtō illius. dtō illi. actō illū illā illud. ablatiuo ab illo ab illa ab illo. Plr. ntō illi ille illa. ḡtō illorū illarū illoz. datiuo illis. accusatiuo illos illas illa. ablatiuo ab his illis.

S. Atō ipse ipsa ipsum. ḡtō ipsius. dtō ipsi. actō ipsum ipsam ipsum. ablatiuo ab ipso ab ipsa ab ipso. Plr. ntō ipsi ipse ipsa. ḡtō ipsozū ipsozū ipsozū. dtō ipsis. actō ipsos ipsas ipsa. ablatiuo ab ipsis.

S. Atō iste ista istud. ḡtō istius. dtō isti. actō istū istam istud. abltō ab isto ab ista ab isto. Pluraliter. ntō isti iste ista. ḡtō istozū istarū istozū. dtō istis actō istos istas ista. ablatiuo ab istis.

CS. Atō is ea id. gō eius. dō ei. actō eū eam id. ablatiuo ab eo ab ea ab eo.
Plr. ntō ij per geminū ij line asp̄ ratione ee ea. gō eorum earum eorum. dō
eis vei ijs. aciō eos eas ea. abltō ab eis vel ijs.

CS. ntō hīc hēc hōc. gō huius dō huic. actō hunc hanc hōc. abltō ab hōc
ab hac ab hōc. Plr. ntō hī hē hēc. gō horum harum horum. dō his. accusatiuo
hos has hēc. ablatiuo ab his.

Quare ip̄e nō facit in neutro gñe ipsud. sicut iste istud. z ille illud. qz apud
antiq̄s declinabat̄ ipsus ipsa ipsum. mutata est prima vox. z remansit tertia.

CS. ntō idem eadē idē. gō eiusdē. dō eidem. actō eundem eandem eundē.
abltō ab eodem eadem eodem. Plr. ntō ijdem eedem eadem. gō eorundē earū
dem eorundē. dō eisdē vel iisdem. actō eosdē easdē eadē. abltō ab eisdem vl
iisdem. Et nota idē masculinū pducere primā: idem vero neutrū corripere

CS. ntō vnus vna vnū. gō vnus. et reliqua vt supra in nominibus

CS. ntō alter altera alterū. gō alterius. dō alteri. actō alterum alterā alte
rum. ablatiuo ab altero altera altero

CS. solus sola solū solius solī. vllius vllius vlli. vter vtrius vtri

CS. alius alia aliud. gō alius penultima longa. dō alij. totus totius toti.
in reliquis declina oia. vt bonus bona bonum. et vt diximus.

Totus in his quintum solus et vnus habent.

CS. Atō quis vel qui que quod vel quid. gō cuius. dō. cui. actō quem quā
quod vel quid. abltō a quo vel a qui a qua vel a qui a quo vel a qui. Pluralit.
Atō qui que qua. gō quorum quarum quorum. dō quis vel quibus. accusati
uo quos quas que. ablatiuo a quis vel a quibus.

CS. alteruter alterutra alterutrū alterutrius alterutri alterutrū alterutram
alterutrū ab alterutro alterutra alterutro. Plr. alterutri alterutre alterutra.
alterutro:ū alterutrarū alterutroz. alterutros alterutras alterutra. ab alter
utris. Et fcat altez ex duobus. Cicero pro Marco marcello. Quod si in alter
utro peccandum sit. malim ego timid⁹ q̄ parū prudēs videri. Valeri⁹. Quia
necesse esset eos alterutro facto crimine temeritatis aut periurij teneri.

Quare non dixisti altera vtra alterum vtrum. genitiuo alterius vtrius? qz
ex parte tantū exteriorē inflectitur z si que ex duobus rectis componuntur ex
vtraq̄ parte inflecti debeant.

CS. ntō vterq̄ vtraq̄ vtrūq̄. gō vtriusq̄. dō vtriq̄. actō vtrūq̄ vtrāq̄
vtrūq̄. abltō ab vtroq̄ ab vtraq̄ vtroq̄. Plr. vtriq̄ vtreq̄ vtraq̄. S. vtrozq̄
vtrārūq̄ vtrozq̄. D. vtrisq̄. A. vtrozq̄ vtrasq̄ vtraq̄. ablatiuo ab vtrisq̄.

Et quis et qui composita.

Que cum quis vel qui possunt componier hec sunt.

Si. que. putas. ali. quā. nam. ne. nun. enq̄ piāmq̄.

Nec non quis cum quis poteris componere: sed dam

Uisq̄ et cunq̄ libet: qui recto adiungere debes.

CS. ntō siquis siqua siquod. gō sicut. dō sicut. actō siquē siquā siq̄. abla
tiuo a siquo a siqua a siquo. Plr. ntō siqui sique siqua. gō siquoz siquaz siquo
rū. dō siquibus. actō siquos siquas siqua. ablatiuo a siquibus.

CS. quisq̄ queq̄ quodq̄ cuiusq̄ cuiq̄ queq̄ quamq̄ quodq̄ a quoz a q̄q̄
a quoz. Plr. quiq̄ queq̄ queq̄ quorumq̄ quarumq̄ quorumq̄ quibusq̄ q̄sq̄
quasq̄ queq̄ a quibusq̄

CS. q̄sp̄utas q̄putas q̄p̄putas vel q̄d putas. z sic p̄ oēs casus addēdo putas

CS. aliq̄s aliqua aliquod alicuius alicui aliquē aliquā aliquid vel aliquod
ab aliquo ab aliqua ab aliquo. **P.** aliqui aliq̄e aliqua aliquoz aliquaz aliq̄z
aliquibus aliquos aliquas aliqua ab aliquibus

CS. quisq̄ queq̄ quodq̄ vel quidq̄ cuiusq̄ cuiq̄. z sic in ceteris addēdo q̄s
Ego tñ non oibus vterer: nam sicut dicerē non credo queq̄. **M.** Tullio maḡ
eloquentē: ita hoc euitarē dicēdi ḡns. aiunt non fuisse feminaz quāq̄ pulchri
orē Thaide. similr z quodq̄: z talia

CS. quisnam quenam quodnam v̄l quidnam: z ceteris addendo nam

CS. nequis nequa nequod vel nequid. **P.** nequi neque nequa

CS. nunquis nunqua nūquod v̄l nunquid. z sic in ceteris p̄ponēdo num. Nec
his quidē omnibus vtimur: sed vt se exerceant: flectant pueri p̄ oēs cas̄. **Uta**
mur **no** nec ne. diligens postea p̄cepto: ostēdat

CS. enquis enqua enquod v̄l enquid. z sic in ceteris p̄ponēdo en

CS. quispiā quepiam quodpiam v̄l q̄dpiā. z deinceps addēdo piam

CS. quidam quedam quoddā v̄l quiddam cuiusdam cuidā quendam quandā
quoddam v̄l quiddam a quodam a quadā a quodā. **P.** quidaz quedam quedā
quorundam quarundā quorundam (z mutatur in in n. qz in ante d esse non p̄t
sicut nec ante q z c z t z f) **Drō** quibusdā. actō que sdā que sdam quedam. ablati
uo a quibusdam. **Et** nota quidam masculinum scribi debere vnico d. quidaz
vero z quoddam duplici

CS. quiuis queuis quoduis v̄l quiduis. z sic in reliquis addēdo uis

CS. quicunq̄ quecunq̄ quodcunq̄ cuiuscunq̄ cuiuscunq̄ quencunq̄ quancunq̄
quodcunq̄ a quocunq̄ quacunq̄ quocunq̄. **P.** pluraliter. quicunq̄ quecunq̄ quec
cunq̄ quoruncunq̄ quaruncunq̄ quoruncunq̄ quibuscunq̄ quoscunq̄ quascunq̄
quecunq̄ a quibuscunq̄

CS. quilibet qlibet quodlibet v̄l quidlibet. z deinceps addēdo libet

CS. Nominatiuo quisquis z quicquid. actō quicquid. ablatiuo a quoquo a q̄
qua a quoquo. ceteris vacat

CS. neuter neutra neutrū. neutri neutre neutri. neutrius apud antiq̄s. neu
tro neutre neutro. z reliqua vt bonus bona bonum

CS. istic istec istoc v̄l istuc. actō istunc istanc istoc v̄l istuc ab istoc istac istuc.
P. **Drō** z actō in neutro tñ ḡne istec. **Et** sic inflecte illic illec illoc v̄l illuc. q̄
bus vtebantur antiqui: nunc exoleuerunt

Meus mea meū cuius modi pronoīm: tertij. quare: qz p̄ oēs suos casus de
clinatur ad similitudinē noīm prime z sc̄de declinationis hoc ē vt bonus bo
na bonum: p̄ter mi v̄t̄m a v̄tō mee vbi ee geminū breue in i longum cōmutatū
ē. vt o mi pater. o mi fili. pro mee pater. mee fili

Tertij Modi pronomina.

Flecte meus tuus z noster suus adijce vester.

Que sunt pro terni nomina quinqz modi.

CS. **Meus** meus mea meum. ḡtō mei mee mei. datiuo meo mee meo. accu
satiuo meum meam meum. v̄tō o mi o mea o meum. ablatiō a meo a mea a meo
P. n̄tō mei mee mea. ḡtō meoz meaz meoz. **Drō** meis. actō meos meas mea
v̄tō o mei o mee o mea. ablatiuo a meis

CS. **Tuus** tuus tua tuū. ḡtō tui tue tui. **Drō** tuo tue tuo. actō tuū tuam tuum.
ablatiuo a tuo a tua a tuo. **P.** n̄tō tui tue tua. ḡtō tuoz tuarum tuoz. **Drō** tuis.
actō tuos tuas tua. ablatiuo a tuis

CS. Nō noster nostra nostrum. gō nostri nostre nostri. dō nō nō nō. ac
cusatio nostrū nostrā nostrū. vtō o noster o nra o nrm. abltō a nō a nra a nro
p. nō nri nre nra. gō nostrorū nostrarū nostrorū. dō nris. actō nostros no-
stras. nra vtō o nostri o nostre o nostra. ablatiuo a nostris

CS. suus sua suū sui sue sui suo sue suo suum suam suum a suo a sua a suo. p. r.
sui sue sua suorū suorū suorū suis suos suas sua a suis

CS. vester vestra vestrū vestri vestre vestri. vestro vestre vestro. vestrū ve-
stram vestrū. a vestro a vestra a vestro. p. vestri vestre vestra. vestrorum ve-
strarum vestrorum. vestris. vestros vestras vestra. a vestris.

CS. Nostras cuius modi pnoim? quarti. quare? qz per omnes suos casus decli-
natur ad similitudinē nominum tertie declinationis: hoc ē: sicut hic z hec bas-
sianas z hoc bassianate. hic z hec arpinas z hoc arpinate. Et nota huiusmodi
in as z nomina z pronomina circūflexo tono esse pronuntianda. qz sunt p apo-
copen ab integris in tis. vt hic z hec nostratis arpinatis

Quarti Modi pronomina.

Nostras z vestras duo sunt pronomina quarti.

Ter quinqz hec profunt nomina certa tibi.

CS. hic z hec nostras z hoc nostrate. huius nostratis. huic nostrati. hunc et
hanc nostratē z hoc nostrate. o nostras z o nostrate. a nostrate z nostrati. p.
hi z he nostrates z hec nostratia. horum z harum z horum nostratiū. his no-
stratibus. hos z has nostrates z nostratis z hec nostratia. o nostrates z o no-
stratia a nostratibus

CS. hic z hec vestras z hoc vestrate. huius vestratis. huic vestrati. hunc et
hanc vestratē z hoc vestrate. a vestrate z vestrati. p. hi z he vestrates z hec
vestratia. horum z harum z horum vestratiū. his z ab his vestratibus. hos z
has vestrates z vestrateis z hec vestratia

De Verbo.

De verbo

Quid est verbum? pars orationis declinabilis: vel agendi vel patiendi
vel vtriusqz significatiua cum modis z temporibus sine casu

CS. Verbo quot accidūt: octo. Genus Tēpus Modus Species Figura Pers-
sona Numerus et Coniugatio.

CS. Quot sunt genera verborū: quinqz. Actiuū vt amo. Passiuū vt amor. Neut-
rū vt seruo. Lōe vt largior. Deponentis vt sequor

CS. Quot sunt tpa vborū: quinqz. Presens. Preteritū imperfectū. Perfectū.
Plusqz perfectum et Futurum.

CS. Quot sūt modi vborū: quinqz. Indicatiuus vt amo. Impatiuus vt ama. Op-
tatiu? vt vtinā amarē. Subiunctiuus vt cū amem. Infinitiuus vt amare

CS. Indicatiuus quot tpa habet: quinqz separata. presens: imperfectum. pfectū
plusqz perfectum. z futurum.

CS. Impatiuus quot tpa hz: duo. pns vt amo. Futurum vt amato.

CS. Optatiuus quot tpa habet: quinqz. presens z preteritū imperfectum simul
vt vtinā amarē. Preteritum perfectū z plusqz perfectum simul vt vtinā ama-
uissem. Futurum p se vt vtinā amem

CS. Subiunctiuus quot tpa habet: quinqz separata. vt indicatiuus. pns vt cū
amem. Imperfectum vt cum amarē. Preteritum vt cum amauerim. Plusqz per-
fectum vt cum amauissem. Futurum vt cum amauero

Infinitiuus quot tempora habet? quinque. presens et imperfectum simul ut ad re. perfectum et plusquamperfectum simul. ut amauisse. Futurum ut amatum ire vel amaturum esse.

Quot sunt species verborum? due primitiua ut amo. deriuatiua ut amasco

Quot sunt species deriuatiuorum verborum? quinque. inchoatiua meditatiua dimi-
nutiua frequentatiua desideratiua. ut

Inchoat arcesso viso meditatur amasco.

Sorbillo minuit legitoq et curso frequentant.

Parturit est partu desiderat: esurit esse scilicet de his cumulatissime in fragmentis

Quot sunt figure verborum? tres. Simplex ut taceo curro. Composita ut cō-
ticeo decurro. Decomposita ut conticesco recurso.

Quot sunt persone verborum? tres. Prima ut amo. Secunda ut amas. Ter-
tia ut amat. Et similiter in plurali. Prima ut amamus. Secunda ut amatis.
Tertia ut amant.

Quare impatiuus non habet primam personam in numero singulari? quia sibi naturaliter
nemo impat si sit solus. si vero cum alijs maxime. vnde in plurali impatiuus habet pri-
mam personam ut amemus nos: legamus nos omnes

Quot sunt coniugationes verborum? quattuor. Prima in as vel aris. ut amo
amas. et amor amaris. Secunda in es vel in eris penultima longa. ut doceo
doceset doceor doceris. Tertia in is vel eris penultima breui ut lego legis
et legor legeris. Quarta in is longam vel iris penultima longa ut audio au-
dis et audio audiris.

Interrogationes in verbo.

Amo que parsoriationis est? verbum. quare? quia cum modis et tempo-
ribus est significatiuum agendi.

Amor que parsoriationis est? verbum. quare? quia cum modis et temporibus
est significatiuum patiendi

Argior que parsoriationis est? verbum. quare? quia cum modis et temporibus
est et agendi et patiendi significatiuum.

Amo cuius generis? actiui. quare? quia in o desinens potest facere transi-
tionem ad aliquod rationale animal vnde possit fieri conuersa locutio in pri-
ma vel secunda persona: vel saltem in secunda per assumptionem r. ut tu aas
me. ego amor a te. Plato amabat Socratem. Socrates amabatur a Platone
Ego amo te. tu amaris a me.

Amor cuius generis? passiuui. quare? quia in o desinens venit ab actiuo p assump-
tionem r quod est amo. sicut doceor a doceo. legor a lego.

Aro cuius generis? neutri. quare? quia in o desinens non potest facere transi-
tionem ad aliquod rationale animal vnde possit fieri conuersa locutio in pri-
ma vel in secunda persona: vel saltem in secunda per assumptionem r. hoc est
non potest habere accusatiuum significantem hominem. non enim dici potest
aro Socratem. sicut amo Socratem.

Amplector cuius generis? cōis. quare? quia in o desinens vtramque habere
potest scationem. hoc est et actiuam et passiuam. actiuam sic ego amplector te. pas-
siuam sic. ego amplector a te.

Auxilior cuius generis? deponētis. quare? quia deponit alteram scationem
hoc est vel actiuam vel passiuam. Sed auxilior deponit passiuam. ut auxilior
tibi. Letor vero actiuam. ut letor virtute.

¶ Amo cuius t̄p̄is: p̄ntis. quare? q̄ p̄ntis t̄p̄us designat circa actionem vel passionem. sed amo circa actionē. amor vero circa passionem.

¶ Amabam cuius t̄p̄is: p̄teriti imperfecti. quare? q̄ rem ceptam. sed nō dū perfectam ostendit.

¶ Amaui cuius t̄p̄is: p̄ti p̄fecti. quare? q̄ rem p̄fectam esse fecit.

¶ Amaueram cuius temporis: p̄teriti plusquamperfecti. quia ostendit aliquid iam pridem esse perfectum.

¶ Amabo cuius t̄p̄is: futuri. quare? q̄ rem aliquā fore: hoc ē futurā cē demonstrat.

¶ Amo cuius modi: indicatiui. quare? q̄ indicat rem esse. amabā amaui aā ueram cuius modi: indicatiui. q̄ indicat rem fuisse.

¶ Amabo cuius modi: indicatiui. quare? q̄ indicat rem fore.

¶ Ama cuius modi: imperatiui. quare? quia imperat rem esse: vel futurā esse sed ama esse: amato vero fore.

¶ Quare non dixisti etiam fuisse? quia in imperatiuo non est p̄teritum. nō enim quod factum est: ut sit infectum. imperare quisq̄ potest: neq̄ ut factum quod factum non fuerit.

¶ Etinam amarem cuius modi: optatiui. quare? q̄ eget aduerbio optandi. ut perfectum significet sensum.

¶ Cum amarem cuius modi: subiunctiui. quare? q̄ subiūgit sibi aliud verbū. vel subiungitur alteri verbo ut perfectum fecit sensum.

¶ Amare cuius modi: infinitiui. quare? q̄ nec nūeros nec personas definit. sed eget sola alterius verbi coniunctione.

¶ Amo cuius speciei: primitiue. quare? q̄ a nullo deriuatur.

¶ Amasco cuius speciei: deriuatiue. quare? q̄ deriuatur ab amo.

¶ Amo cuius figure: simplicis. quare? q̄ simpliciter profertur.

¶ Deamo cuius figure: cōposite. quō componit? ex de et amo.

¶ Contremisco cuius figure: decomposite. quare? q̄ non p̄ se componitur: s̄ a composito deriuatur quod est contremo contremis.

¶ Amo cuius persone: prime. quare? quia est prima vox verbi: vel quia cum loquitur de seipsa pronunciat.

¶ Amas cuius persone: secunde. quare? quia est secunda vox verbi: vel quia ad eam prima loquitur directo sermone.

¶ Amat cuius persone: tertie. quare? q̄ est tertia vox verbi: vel q̄ de ea p̄ia loquit ad sc̄dam extra se et illā positā ad quā dirigit sermonem.

¶ Amare cuius persone. nullius et nūeri nulli? quare? q̄ oīa infinita impersonalia gerundia et supina numeris et personis deficiunt.

¶ Amo cuius numeri: singularis. quare? q̄ singulariter profertur.

¶ Amamus cuius nūeri: pluralis. quare? q̄ pluraliter profertur.

¶ Amo cuius coniugationis: prime. quare? q̄ in sc̄da p̄sona p̄ntis indicatiui modi habet as productā. ut amo amas. uoco uocas.

¶ Amor amaris cuius coniugationis: prime. quare? q̄ in sc̄da p̄sona p̄ntis indicatiui modi habet aris penultima longa. ut amor amaris.

¶ Doceo doces docet cuius coniugationis: secunde. quare? quia in secunda persona presentis indicatiui modi habet es productam. doceo doces et in infinitiui e longam ante re. ut docere.

¶ Doceor cuius coniugationis: sc̄de. quare? q̄ in sc̄da p̄sona p̄ntis indicatiui modi habet eris penultima longa. ut doceor doceris.

¶ Lego legis cuius coniugationis: tertie. quare? quia in secunda p̄sona p̄ntis

sentis indicatiui modi habet is breuem. vt lego legis: et in infinitiuo habet e
breuem ante re. vt legere.

Lego: legeris cuius coniugationis: tertie. quare: qz in scda psona pntis in
dicatiui modi habet eris penultima breui. vt lego: legeris.

Audio audis cuius coniugationis: quarte. quare: quia in secunda persona
presentis indicatiui modi habet is longam. vt audio audis et in infinitiuo: i
longam ante re. vr audire.

Audio: audiris cuius coniugationis: quarte. quare: qz in scda psona pntis in
dicatiui modi habet iris penultima longa. vt audio: audiris.

Declina amo amas.

Indicatiuo modo tpe pnti sin. ego amo. tu amas. ille amat. Pluraliter.
nos amamus. vos amatis. illi amant. Preterito imperfecto sin. ego aā
bam. tu amabas. ille amabat. P. nos amabamus. vos amabatis. illi amabāt.
Imperfectū per infinitū sin. ego amare pro amabam. tu amare p amabas. il
le amare pro amabat. P. nos amare pro amabamus. vos amare pro amabat
illi amare p amabāt. Pto pfecto sin. ego amaui. tu amauiſti. ille amauiſt. P.
nos amauiſim⁹. vos amauiſtiſtis. illi amauiſerūt vel amauiſere. Ex quib⁹ hec p syn
copen. tu amaſti p amauiſti. vos amaſtiſtis p amauiſtiſtis. illi amauiſerūt p amauiſ
erūt. Pto pluſq̄ pfecto sin. ego amauiſeram. tu amauiſeras. ille amauiſerat. Plr.
nos amauiſeram⁹. vos amauiſeratis. illi amauiſerāt. Et p concisionē sin. amarā aā
ras amarat. P. amaramus amaratis amarant. Futuro sin. ego amabo. tu ama
bis. ille amabit. P. nos amabimus. vos amabitis. illi amabunt.

Impatiuo modo tpe pnti ad scdam ⁊ tertiam psonam. sin. ama tu. amet il
le. P. amemus nos. amate vos. ament illi. Futuro sin. amato tu. amato ille.
amemus nos. amatote vos. amanto illi.

Optatiuo modo tempore presenti et preterito imperfecto sin. vtinam ego aā
rem. tu amares. ille amaret. P. vtinam nos amaremus. vos amaretis illi aā
rent. Pto pfecto ⁊ pluſq̄ pfecto sin. vtinam ego amauiſſem. tu amauiſſes. ille
amauiſſet. P. nos amauiſſemus. vos amauiſſetis. illi amauiſſent. Et p synco
pen sin. vtinā ego amaſſem. tu amaſſes. ille amaſſet. P. vtinā nos amaſſem⁹. vos
amaſſetis. illi amaſſent. Futuro sin. vtinā ego amem. tu ames. ille amet. Plr.
vtinam nos amemus. vos ametis. illi ament.

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cū ego amem. tu ames. ille amet.
Plr. cū nos amemus. vos ametis. illi ament. Pto imperfecto sin. cū ego ama
rem. tu amares. ille amaret: P. cū nos amaremus. vos amaretis. illi amarēt
Pto pfecto sin. cū ego amauiſſem. tu amauiſſes. ille amauiſſet. P. cū nos ama
uerimus. vos amauiſſeritis. illi amauiſſerint. Et p syncopen sin. amarim amaris
amarit. P. amarimus amaritis amarint. Pto pluſq̄ pfecto sin. cū ego ama
uiſſem. tu amauiſſes ille amauiſſet. P. cū nos amauiſſemus. vos amauiſſetis
illi amauiſſent. Et p concisionē sin. ego amaſſem. tu amaſſes. ille amaſſet. P.
nos amaſſemus. vos amaſſetis. illi amaſſent. Futuro sin. cū ego amauiſſem. tu
amauiſſeritis. ille amauiſſerint. P. cū nos amauiſſemus. vos amauiſſeritis. illi amauiſ
serint. Et per syncopen sin. cum amaro amaris amarit. Pluraliter. amarimus
amaritis amarint.

Infinitiuo modo tempore presenti et preterito imperfecto amare. Preteri
to pfecto et pluſq̄ pfecto amauiſſe. Et per concisionem amaſſe. Futuro

amatum ire. vel amaturū esse. *Gerundia* vel *participialia* nomina amādi aān do amandum. *Supina* amatum amatu.

Quot *pticipia* trahunt ab hoc verbo actiuo? duo. que? alterū pntis et preteriti imperfecti tps in ns quod est amans. i. qui amat. et qui amabat. Alterū futuri in rus quod est amaturus. i. qui amabit.

Amans vnde format? a prima persona preteriti imperfecti indicatiui modi: mutata bam in ns. vt amabam bam in ns fit amans.

Amaturus vnde formatur? ab vltimo supino. quomodo? amatum amatu ad dita rus fit amaturus.

Que nō faciūt ptm pfectū in aui? hec que his versibus annotantur

Dat domat atq; crepat micat et iuuat et placet et stat

His fricat et verat sonat et necat adde leuatq;

Et secat atq; cubat tonat. hec neu dice per aui

Declina seno sonas per primas personas singu.

Sono sonabam sonui sonuerā sonabo. In ipatiuo nō sunt vtinā sonarem sonuissem sonē. Cū sonē sonarem sonuerim sonuissem sonuero.

Quot tempora formantur a preterito perfecto indicatiui? sex. que hoc disticho comprehenduntur.

Preteritum de se sex format tempora. ram sem

Rim quoq; semq; iterum postmodo ro se dabit.

Dic ptm a lauo et iuuo cum deriuatis ab eis.

Laui laueram lauissim lauerim lauissim lauero lauissim

Iuui iuueram iuuissem iuuerim iuuissem iuuro iuuisse.

Dic ptm a Do et Sto et deriuata ab eis.

Dedi dederam dedissem dederim dedissem dedero dedisse.

Steti steteram stetissem steterim stetissem stetero stetisse.

Infecte amo per primas personas hinc. per secundas retrosum donec declinaueris totum verbum.

Amo amabam amaui amaueram amabo. vtinam amarem amauissem amē. cum amem amarem amauerim amauissem amauero. Retrosum cum amaues ris amauisset amaueris amares ames vtinam ames amauisset. amares. amato tu. ama. amabis amaueras amauiisti amabas amas. Amat amabat auit amauerat amabit amet. amato ille. vtinam amaret amauiisset amet. cum amet amaret amauerit amauiisset amauerit. Cum amauerimus amauissemus amauerimus amaremus amemus. vtinam amenius amauiissemus amarem amemus amemus amabimus amaueramus amauiimus amabamus amamus Amatis amabatis amauiistis amaueratis amabitis amate amatote. Utinam amaretis amauiissetis ametis. cum ametis amaretis amaueritis amauiissetis amaueritis. Cum amauerint amauiissent amauerint amarent ament. Utinam ament amauiissent amarent amanto ament. Amabunt amauerant amauerunt vel amauiere amabant amant.

Amor verbum passiuum quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. ego amor. tu amaris vel amare ille amatur. Plr. nos amamur. vos amamini. illi amantur. Pto imper

fecto. S. ego amabar. tu amabaris vel amabare. ille amabat. P. nos amabamur. vos amabamini. illi amabantur. Et per infinitum. S. ego amari p amabar. tu amari p amabaris. ille amari p amabat. P. nos amari p amabamur. vos amari p amabamini. illi amari p amabantur. Pto pfecto S. ego amatus sum vel fui. tu amatus es vel fuisti. ille amatus est vel fuit. P. nos amati sumus vel fuim⁹. vos amati estis vel fuistis. illi amati sunt fuerunt vel fuere.

Dic in feminino genere.

¶ S. ego amata sum vel fui. tu amata es vl fuisti. illa amata est vel fuit. Pluraliter. nos amate sumus vel fuimus. vos amate estis vel fuistis. ille amate sunt fuerunt vel fuere.

Dic in neutro genere.

¶ S. ego amatū sum vel fui. tu amatū es vel fuisti. illud amatū est vel fuit. Plr. nos amata sumus vel fuimus. vos amata estis vel fuistis. illa amata st fuerunt uel fuere. Pto plusq̄ pfecto Sin ego amatus eram vel fueram. tu atus eras vel fueras. ille amatus erat vel fuerat. Plr. nos amati eramus vel fueramus. vos amati eratis vel fueratis. illi amati erant vel fuerant. Et in feminino gñe. ego amata erā et in neutro ego amatum eram. Futuro Sin. ego amabor. tu amaberis vel amabere. ille amabitur. Pluraliter. nos amabimur. vos amabimini. illi amabuntur.

¶ Imperatiuo modo tpe pñti ad secundam z tertiam personam S. amare tu ametur ille. Plr. amemur nos. amamini vos. amentur illi. Futuro Sin. amator tu amator ille. P. amemur nos. amamini vos. amantor illi.

¶ Optatiuo modo tpe pñti z pto impfecto sin. vtinā ego amarer. tu amareris vel amarerere. illi amarer. P. vtinā nos amaremur. vos amaremini. illi amarentur. Pto pfecto z plusq̄ pfecto sin. vtinā ego amatus essem vel fuisssem. tu amatus esses vel fuisses. ille amatus esset vl fuisset. P. vtinam nos amati essemus vel fuisssemus. vos amati essetis vel fuissetis. illi amati essent vel fuissent. Et in feminino. ego amata essem vel fuisssem. Et in neutro. ego amatū essem. Futuro sin. vtinā ego amer. tu ameris vel amere. ille ametur. P. vtinā nos amemur. vos amemini. illi amentur.

¶ Subiunctiuo mō tpe pñti sin. cum ego amer. tu ameris vl amere. ille amere. Plr. nos amemur. vos amemini. illi amentur. Pto impfecto sin. cū ego amarer. tu amareris vel amarerere. ille amarer. P. cū nos amaremur. vos amaremī illi amarent. Pto pfecto sin. cū ego amatus sim vel fuerim. tu amatus sis vl fueris. ille amatus sit vel fuerit. P. cū nos amati simus vel fuerim⁹. vos atiti sitis vel fueritis. illi amati sint vel fuerint. Et in feminino ego amata sim vel fuerim. Et in neutro ego amatū sim vel fuerim. Pto plusq̄ pfecto sin. cuz ego amatus essem vel fuisssem. tu amatus esses vel fuisses. ille amatus esset vel fuisset. P. cū nos amati essemus vel fuisssemus. vos amati essetis vel fuissetis. illi amati essent vel fuissent. Et in feminino gñe. ego amata essem vel fuisssem. Et in neutro. ego amatū essem vel fuisssem. Futuro sin. cū ego amat⁹ ero vel fuero. tu amatus eris vel fueris. ille amatus erit vel fuerit. P. cū nos amati erimus vel fuerimus. vos amati eritis vel fueritis. illi amati erint vel fuerint. Et in feminino genere. ego amata ero vel fuero. Et in neutro. ego amatum ero vel fuero.

¶ Infinitiuo modo tempore presenti z preterito imperfecto amari. Preterit

to perfecto z plusquamperfecto amatum esse vel fuisse. Futuro amatum iri.
¶ Quo: pticipia trahunt ab hoc verbo passivo: duo. que: alterū preteriti perfecti plusq̄ perfecti in tus quod est amatus. i. qui amatus est vel fuit. Alterū futuri in dus quod est amandus id est qui amabitur.

¶ Amans vnde formatur: ab vltimo supino. quomodo: amatum amatu. addito s fit amatus.

¶ Amandus vnde format: a gto sui pntis participij. quomodo: amans amātis. tis in dus fit amandus.

Amatur impersonale quomodo flectitur

¶ Indicatio modo tempore presenti amatur. Preterito imperfecto amabatur. Preterito imperfecto amatum est vel amatum fuit. Preterito plusq̄ perfecto amatum erat vel amatum fuerat. Futuro amabitur.

¶ Imperatiuo modo tpe pnti amatur. Futuro amatoz.

¶ Optatiuo modo tempore presenti z preterito imperfecto vtinam amaretur. Preterito perfecto et plusquamperfecto vtinam amatum esset vel fuisset. Futuro vtinam ametur.

¶ Subiunctiuo modo tempore presenti cum ametur. Pto imperfecto cū amaretur. Pto pfecto cū amatum sit vel fuerit. Pto plusq̄ pfecto cū amatum eēt vel amatum fuisset. Futuro cum amatum erit vel amatum fuerit.

¶ Infinitiuo mō tpe pnti z pto imperfecto amari. Pto pfecto z plusq̄ pfecto amatum esse vel amatum fuisse. Futuro amatum iri.

Doceo quomodo flectitur.

¶ Indicatio mō tpe pnti sin. ego doceo. tu doces. ille docet. p. nos docemus. vos docetis. illi docent. Pto imperfecto sin. ego docebam. tu docebas. ille docebat. p. nos docebamus. vos docebatis. illi docebant. Et per infinitū ego docere pro docebā. tu docere p docebas. ille docere pro docebat. Plr. nos docere pro docebamus. vos docere pro docebatis. illi docere pro docebant. Pto pfecto ego docui. tu docuisti. ille docuit. p. nos docuim⁹. vos docuistis. illi docuerunt vel docuere. Pto plusq̄ pfecto sin. ego docueram. tu docueras. ille docuerat. p. nos docueram⁹. vos docueratis. illi docuerant. Futuro sin. ego docebo. tu docebis. ille docebit. Pluraliter. nos docebimus. vos docebitis. illi docebunt.

¶ Imperatiuo mō tpe pnti ad scđam z tertiam personā sin. doce tu. doceat ille. p. doceamus nos docete vos. doceant illi. Futuro sin. doceto tu. doceto ille. Plr. doceamus nos. docetote vos. docento illi.

¶ Optatiuo modo tpe pnti z pto imperfecto sin. vtinam ego docerem. tu doceres. ille doceret. p. vtinam nos docerem⁹. vos doceretis. illi docerent. Pto perfecto z plusq̄ perfecto sin. vtinam ego docuissem. tu docuisses. ille docuisset. p. vtinā nos docuissem⁹. vos docuissetis. illi docuissent. Futuro sin. vtinā ego doceam. tu doceas. ille doceat. Pluraliter. vtinam nos doceam⁹. vos doceatis. illi doceant.

¶ Subiunctiuo mō tpe pnti sin. cum ego doceam. tu doceas. ille doceat. p. cū nos doceamus. vos doceatis. illi doceant. Pto imperfecto sin. cū ego docerem. tu doceres. ille doceret. p. cū nos doceremus. vos doceretis. illi docerent. Pto perfecto sin. cū ego docuerim. tu docueris. ille docuerit. p. cū nos docuerimus. vos docueritis. illi docuerint. Pto plusq̄ perfecto sin. cum ego

D

docuissem. tu docuisses. ille docuisset. Plalif. cum nos docuissemus. vos docuissetis. illi docuissent. Futuro sin. cum ego docuero. tu docueris. ille docuerit. p. cum nos docuerimus. vos docueritis. illi docuerint.

¶ In finitio modo tempore presenti et preterito imperfecto docere. Preterito perfecto et plusquamperfecto docuisse. Futuro doctum ire vel docturum esse. Gerundia vel participialia nomina docendi docendo docendum. Supina doctum doctum.

¶ Quot participia trahuntur ab hoc verbo actiuo? duo. que? alterum presentis et preteriti imperfecti temporis in nos quod est docens. i. qui docet vel docebat. Alterum futuri in nos quod est docturus. i. qui docebit.

¶ Docens unde format? a prima persona preteriti imperfecti indicatiui modi. quod? docebam bam in nos fit docens.

¶ Docturus unde formatur? ab ultimo supino. quomodo? doctum doctum: ad dicitur fit docturus

Declina Doceo per primas personas singulares.

¶ Doceo docebam docui docueram docebo. Utinam docerem docuissem doceam. Cum doceam docerem docuerim docuissem docuero

Declina per secundas.

¶ Doces docebas docuisti docueras docebis doce tu doceto tu. Utinam doceres docuisses doceas. Cum doceas doceres docueris docuisses docueris. et sic totum verbum aliquando retrosum sic: Cum docuero docuissem docuerim docerem doceam. Utinam doceam docuissem docerem docebo docueram docui docebam doceo. sed hoc non est faciendum nisi ei qui iam cursim verba declinet

Dic primum perfectum a mordeo et deriuata ab eo.

¶ Momordi momorderam momordissem momorderim momordissem momordero momordisse

Dic preteritum a remordeo et deriuata.

¶ Remordi remorderam remordissem remorderim remordissem remordero remordisse

¶ Quare non dixisti remomordi? quia per primam syllabam geminant in preterito: si eorum conatur: non etiam geminant: nisi a do isto posco et disco composita

Dic preteritum a pendo et deducta ab eo.

¶ Pependi pependeram pepondissem pependerim pepondissem pependero pepondisse

¶ Dic primum a spondeo tondeo respondeo iubeo algeo lugeo cum deriuatis
Sponendi sponderam spondissem sponderim spondissem spondero spondisse

¶ Totondi totoderam totodissem totoderim totodissem totondero totodisse
¶ Respondi responderam respondissem responderim respondissem respondero respondisse

¶ Iussi iusseram iussissem iusserim iussissem iussero iussisse

¶ Alsi alseram alsissem alserim alsissem alsero alsisse

¶ Luxi luxeram luxissem luxerim luxissem luxero luxisse

Doceor quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. ego doceor. tu doceris vel docere. re. ille docetur. pluraliter. nos docemur. vos docemini. illi docentur. p̄tō imperfecto sin. ego docebar. tu docebaris vel docebare. ille docebatur. p̄. nos docebamur. vos docebamini. illi docebantur. p̄tō p̄fecto sin. ego doctus sum vel fui. tu doctus es vel fuisti. ille doctus est vel fuit. p̄. nos docti sumus vel fuimus. vos docti estis vel fuistis. illi docti sunt fuerunt vel fuere

Dic in feminino genere.

Sin. ego docta sum vel fui. tu docta es vel fuisti. illa docta ē vel fuit. p̄. nos docte sum⁹ vel fuim⁹. vos docte estis vel fuistis. ille docte sunt fuerūt vel fuere.

Dic in neutro genere.

S. ego doctū sum vel fui. tu doctū es vel fuisti. illud doctū est vel fuit. p̄. nos docta sumus vel fuimus. vos docta estis vel fuistis. illa docta sunt fuerunt vel fuere. p̄terito plusq̄p̄fecto sin. ego doctus eram vel fueram. tu doctus eras vel fueras. ille doctus erat vel fuerat. p̄. nos docti eram⁹ vel fueramus. vos docti eratis vel fueratis. illi docti erant vel fuerant. Futuro sin. ego docebor. tu doceberis vel docebere. ille docebitur. pluraliter. nos docebimur. vos docebimini. illi docebuntur

Imperatiuo modo tpe p̄nti ad sc̄dam z tertiam p̄sonā sin. docere tu. doceatur ille. p̄. doceamur nos. docemini vos. doceant illi. Futuro sin. docetor tu. docetor ille. p̄. doceamur nos. doceminoz vos. docentoz illi.

Optatiuo modo tempore p̄nti z p̄tō imperfecto sin. vtinam ego docerer. tu docereris vel docerere. ille doceretur. p̄terito p̄fecto z plusq̄p̄fecto sin. vtinam ego doctus essem vel fuisssem. tu doctus esses vel fuisses. ille doct⁹ esset vel fuisset. p̄. vtinā nos docti essem⁹ vel fuisssem⁹. vos docti essetis vel fuissetis. illi docti essent vel fuissent. Futuro sin. vtinam ego docear. tu docearis vel doceare. p̄. vtinā nos doceamur. vos doceamini. illi doceant

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cū ego docear. tu docearis vel doceare. ille doceatur. pluraliter. cū nos doceamur. vos doceamini. illi doceant. p̄terito imperfecto sin. cū ego docerer. tu docereris vel docerere. ille doceretur. pluraliter. cum nos doceremur. vos doceremini. illi docerentur. p̄tō p̄fecto sin. cū doctus sim vel fuerim. tu doctus sis vel fueris. ille doctus sit vel fuerit. p̄. cum nos docti simus vel fuerimus. vos docti sitis vel fueritis. illi docti sint vel fuerint. p̄tō plusq̄p̄fecto sin. cū ego doctus essem vel fuisssem. tu doctus esses vel fuisses. ille doctus esset vel fuisset. p̄. cū nos docti essemus vel fuisssemus. vos docti essetis vel fuissetis. illi docti essent vel fuissent. Futuro sin. cū ego doctus ero vel fuero. tu doctus eris vel fueris. ille doctus erit vel fuerit. p̄. cū nos docti erim⁹ vel fuerim⁹. vos docti eritis vel fueritis. illi docti erunt vel fuerunt.

In finitiuo mō tpe p̄nti z p̄tō imp̄fecto doceri. p̄tō p̄fecto z plusq̄p̄fecto doctū esse vel fuisse. Futuro doctum iri.

Quot p̄ticipia trahunt ab hoc verbo passiuo? duo. que? alterū p̄teriti p̄fecti z plusq̄p̄fecti t̄pis in tus q̄d est doctus. id est qui doctus est vel fuit. Alterū futuri indus quod est docendus id est qui docebitur.

Doctus. vñ format⁹ ab vltio supino. quō? doctū doctū addita s̄ sit doctus.

Docendus unde format? a gto sui pntis participij. quomodo? docens docentis. is in dus fit docendus.

Docetur impersonale quō flectitur.

Indicatio modo tempore presenti docetur. Preterito imperfecto docebatur. Preterito perfecto doctum est vel fuit. Preterito plusq̄perfecto doctum erat vel fuerat. Futuro docebitur.

Imperatio modo tempore presenti doceatur. Futuro docetur.

Optatio modo tpe pnti z pto imperfecto utinā doceretur. Pto perfecto z plusq̄perfecto utinā doctū esset vel fuisset. Futuro utinam doceatur.

Subiunctiuo modo tempore presenti cū doceatur. Pto imperfecto cū doceret. Pto perfecto cū doctū sit vel fuerit. Preterito plusq̄perfecto cū doctū esset vel fuisset. Futuro cum doctum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tpe pnti z pto imperfecto doceri. Pto perfecto z plusq̄perfecto doctum esse vel fuisse. Futuro doctum iri.

Lego actiuum quomodo flectitur.

Indicatio modo tpe pnti sin. ego lego. tu legis. ille legit. p. nos legimus. vos legitis. illi legunt. Pto imperfecto sin. ego legebam. tu legebas. ille legebat. p. nos legebamus. vos legebatis. illi legebant. Pto perfecto sin. ego legi. tu legisti. ille legit. p. nos legimus. vos legistis illi legerunt vel legere. Pto plusq̄perfecto sin. ego legeram. tu legeras. ille legerat. p. nos legeramus. vos legeratis illi legerant. Futuro sin. ego legam. tu leges ille leget. p. nos legemus. vos legetis. illi legent.

4 una pntis
Imperatio modo tpe pnti ad scdam z tertiam personam sin. legetu. legat ille. L. legamus nos. legite vos. legant illi. Futuro sin. legito tu. legito ille. p. legamus nos. legite vos. legunto illi.

Optatio modo tpe pnti z pto imperfecto sin. utinā ego legerem. tu legeres ille legeret. p. utinam nos legeremus. vos legeretis. illi legerent. Pto perfecto z plusq̄perfecto sin. utinam ego legissem. tu legisses. ille legisset. p. utinā nos legissemus. vos legissetis. illi legissent. Futuro sin. utinam ego legam. tu legas. ille legat. p. utinam nos legamus. vos legatis. illi legant.

Subiunctiuo modo tpe pnti sin. cū ego legam. tu legas. ille legat. p. cū nos legamus. vos legatis illi legant. Pto imperfecto sin. cū ego legerem. tu legeres. ille legeret. p. cū nos legeremus. vos legeretis. illi legerent. Pto perfecto sin. cū ego legerim. tu legeris. ille legerit. p. cū nos legerimus. vos legeritis. illi legerint. Pto plusq̄perfecto sin. cū ego legissem. tu legisses. ille legisset. p. cū nos legissemus. vos legissetis. illi legissent. Futuro sin. cum legero legeris legerit. p. cū legerimus legeritis legerint.

Infinitiuo modo tpe pnti z pto imperfecto legere. Pto perfecto z plusq̄perfecto legisse. Futuro lectum ire vel lecturum esse.

Serundia vel participialia nomina legendi legendo legendum.

Supina lectum lectu. hinc verbale nomen lectora quo lectrix.

Quot participia trahunt ab hoc verbo? duo. que? Alterū pntis z preteriti imperfecti tps in ns quod ē legens. i. qui legit vel legebat. Alterum futurū in rus quod est lecturus. i. qui leget.

Legens unde format? a prima persona preteriti imperfecti indicatiui modi. quō? legebam bam in ns fit legens

Lecturus unde formatur? ab ultimo supino. quomodo? lectum lectu: addi-
tus sit lecturus

Dic preteritū a cano cado cedo: et sex a pto deducta a participijs
Cecini cecineram cecinissim cecinerim cecinissim cecinero cecinisse canēs
et canturus

Cecidi cecideram cecidissim ceciderim cecidissim cecidero cecidisse ca-
dens et casurus. **C**ecidi cecideram cecidissim ceciderim cecidissim cecidero
cecidisse cedens et cesurus

Dic preteritū a ludo sterno impingo cū deriuatis et participijs
Lusi luseram lussim lusurim lussim lusero lussim ludens et lusurus
Straui straueram straussim strauerim straussim strauero straussim stera-
nens et straturus

Impegi impeggeram impegissim impeggerim impegissim impeggero impe-
gisse impingens et impacturus.

Legor passiuum quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. ego legor. tu legeris vel legere.
ille legitur. p. nos legimur. vos legimini. illi leguntur pto imperfecto
sin. ego legebar. tu legebaris vel legebare legebatur. p. nos legebamur. vos
legebamini. illi legebantur. p. preterito perfecto sin. ego lectus sum vel fui. tu
lectus es vel fuisti. ille lectus est vel fuit. pluraliter. nos lecti sumus vel fuimus
vos lecti estis vel fuistis. illi lecti sunt fuerunt vel fuere. p. preterito plus-
quamperfecto sin. ego lectus eram vel fueram. tu lectus eras vel fueras. ille lectus
erat vel fuerat. p. nos lecti eramus vel fueramus. vos lecti eratis vel fueratis.
illi lecti erant vel fuerant. Futuro sin. ego legar. tu legeris vel legere. ille
legetur. p. nos legemur. vos legemini illi legentur.

Impatiuo modo tpe pnti ad scdam et tertiam psonam sin. legere tu. legat ille
le. p. legamur nos. legimini vos. legant illi. Futuro sin. legitor tu. legitor il-
le. p. legamur nos. legimini vos. leguntor illi.

Optatiuo modo tpe pnti et pto imperfecto sin. vtinam ego legerer. tu legere
ris vel legerere. ille legeret. p. vtinam nos legeremur. vos legeremini. illi
legerentur. p. preterito perfecto et plusquamperfecto sin. vtinam ego lectus essem
vel fuissim. tu lectus esses vel fuisses. ille lectus esset vel fuisset. p. nos lecti
essemus vel fuissim. vos lecti essetis vel fuissetis. illi lecti essent vel fuissent
Futuro sin. vtinam ego legar. tu legaris vel legare. ille legatur. p. vtinam nos
legamur vos legamini. illi legantur.

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cum ego legar. tu legaris vel le-
gare ille legatur. p. cum nos legamur. vos legamini. illi legantur. pto im-
perfecto sin. cum ego legerer. tu legereris vel legerere. ille legeretur. p. cum
nos legeremur. vos legeremini. illi legerentur. p. preterito perfecto sin. cum ego
lectus sim vel fuerim. tu lectus sis vel fueris. ille lectus sit vel fuerit. p. cum
nos lecti simus vel fuerimus. vos lecti sitis vel fueritis. illi lecti sint vel fue-
rint. pto plusquamperfecto sin. cum ego lectus essem vel fuissim. tu lectus esses vel
fuisses. ille lectus esset vel fuisset. p. cum nos lecti essemus vel fuissim. vos
lecti essetis vel fuissetis. illi lecti essent vel fuissent. Futuro sin. cum ego lectus
ero vel fuero. tu lectus eris vel fueris. ille lectus erit vel fuerit. p. cum nos le-
cti erimus vel fuerimus. vos lecti eritis vel fueritis. illi lecti erint vel fuerint

Infinitiuo mō tpe pñti z ptō impfecto legi. ptō pfecto z plusq̄pfecto lectu esse vel fuisse. Futuro lectum iri.

Quot participia trahunt ab hoc verbo passiuo: duo. que: alter pñti pfecti et plusq̄pfecti tps qđ est lectus. i. qui lectus est vel fuit. vel qui lectus erat vel fuerat. Alterū futuri in dus quod est legendus. i. qui legetur.

Lect⁹ vñ format⁹: ab vltio supino. quō: lectū lectu: addita s fit lectus.

Legendus vnde formatur: a grō sui pñtis participij. quomodo: legēs legentis: tis in dus fit legendus.

Legitur impersonale quomodo flectitur.

Indicatiuo mō tpe pñti legitur. ptō impfecto legebat. ptō pfecto lectū esse vel fuit. ptō plusq̄pfecto lectū erat vel fuerat. Futuro legetur.

Imperatiuo modo tpe pñti legatur. Futuro legitor.

Optatiuo mō tpe pñti vtinā legat. ptō impfecto vtinam legeret. ptō pfecto z plusq̄pfecto vtinā lectū esset vel fuisset. ptō impfecto cū legeret. ptō pfecto cum lectū sit vel fuerit. ptō plusq̄pfecto cū lectū esset vel fuisset. Futuro cum lectum erit vel fuerit.

Infinitiuo mō tpe pñti z ptō impfecto legi. ptō pfecto z plusq̄pfecto lectum esse vel fuisse. Futuro lectum iri.

Audio verbum actiuum quomodo Declinatur

Indicatiuo modo tempore presenti sin. ego audio. tu audis. ille audit. Pluraliter. nos audimus. vos auditis. illi audiunt. Preterito imperfecto sin. ego audiebam. tu audiebas. ille audiebat. Plr nos audiebam⁹. vos audiebatis. illi audiebant. Preterito perfecto sin. ego audiui. tu audiuisti. ille audiuit. Plr nos audiui⁹. vos audiui⁹. illi audiuerunt vel audiuerunt. Et per syncopen sin. ego audij. tu audijsti. ille audijt. Plr nos audij⁹. vos audij⁹. illi audierunt vel audiere. Preterito plusq̄pfecto sin. ego audiuerā. tu audiueras. ille audiuerat. Pluraliter. nos audiueramus. vos audiuerat⁹. illi audiuerant. Et per syncopen sin. ego audieram. tu audieras. ille audierat. Plr nos audieramus. vos audieratis. illi audierant. Futuro sin. ego audiam. tu audies. ille audiet. Plr nos audiemus. vos audietis. illi audient.

Imperatiuo modo tpe pñti ad scđam z tertiam personam sin. audi tu. audiat ille. Plr. audiamus nos. audire vos. audiant illi. Futuro sin. audito tu. audito ille. Plr. audiamus nos. auditote vos. audiunto illi.

Optatiuo modo tpe pñti z ptō impfecto sin. vtinā ego audirez. tu audires. ille audiret. Plr. vtinā nos audiremus. vos audiretis. illi audirent. ptō pfecto sin. vtinā ego audiuissem. tu audiuisset. ille audiuisset. Plr. vtinam nos audiuissemus. vos audiuissetis. illi audiuisset. Et per concisionē sin. vtinā ego audijsem. tu audijset. ille audijset. Plr. vtinā nos audijsem⁹. vos audijsetis. illi audijset. Et per sineresim sin. vtinā ego audissem. tu audisset. ille audisset. Plr. vtinā nos audissemus. vos audissetis. ille audisset. Futuro sin. vtinam ego audiam. tu audias. ille audiat. Plr. vtinā nos audiamus. vos audiat⁹. illi audiant.

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cū ego audiam. tu audias. ille audiat. Pluraliter. cum nos audiamus. vos audiat⁹. illi audiant. ptō imperfecto sin. cū ego audirem. tu audires. ille audiret. Plr. cū nos audiremus. vos audiretis. illi audirent. ptō pfecto sin. cū ego audierim. tu audieris. ille au-

fuit. ꝑ. nos audite sumus vel fuimus. vos audite estis vel fuistis. ille audite sunt fuerunt vel fuere. In neutro genere ego auditus sum vel fui. tu auditus es vel fuisti. illud auditum est vel fuit. Pluraliter. nos audita sumus vel fuimus. vos audita estis vel fuistis. illa audita sunt fuerunt vel fuere. Preterito plusquamperfecto sin. in masculino ego auditus eram vel fueram. tu auditus eras vel fueras. ille auditus erat vel fuerat. Pluraliter. nos auditi eramus vel fueramus. vos auditi eratis vel fueratis. illi auditi erant vel fuerant. In feminino ego audita eram vel fueram. In neutro ego auditum eram vel fueram. Futuro sin. ego audiar. tu audieris vel audiere. ille audietur. Pluraliter. nos audiemur. vos audiemini. illi audientur.

Impatiuo modo tpe pnti ad scbam z tertiā personam sin. audire tu. audias ille. ꝑ. audiamur nos. audimini vos. audiant illi. Futuro sin. auditor tu. auditor ille. ꝑ. audiamur nos. audimini vos. audiant illi.

Optatiuo modo tpe pnti z pto imperfecto sin. utinam ego audirer. tu audireris vel audirere. ille audiretur. Pluraliter. utinam nos audiremur. vos audiremini. illi audirentur. Preterito perfecto z plusquamperfecto sin. In masculino ego auditus essem vel fuisset. tu auditus esses vel fuisset. ille auditus esset vel fuisset. ꝑ. utinam nos auditi essemus vel fuisset. vos auditi essetis vel fuisset. illi auditi essent vel fuissent. In feminino utinam ego audita essem vel fuisset. In neutro utinam ego auditum essem vel fuisset. Futuro sin. utinam ego audiar. tu audiaris vel audiare. ille audiat. Pluraliter. utinam nos audiamur. vos audiamini. illi audiantur.

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cum ego audiar. tu audiaris vel audiare. ille audiat. Pluraliter. cum nos audiamur. vos audiamini. illi audiantur. Preterito perfecto sin. cum ego audirer. tu audireris vel audirere. ille audiretur. Pluraliter. cum nos audiremur. vos audiremini. illi audirentur. Preterito plusquamperfecto sin. In masculino cum ego auditus sim vel fuerim. tu auditus sis vel fueris. ille auditus sit vel fuerit. ꝑ. cum nos auditi simus vel fuerimus. vos auditi sitis vel fueritis. illi auditi sint vel fuerint. In feminino cum ego audita sim vel fuerim. In neutro cum ego auditum sim vel fuerim. Preterito plusquamperfecto sin. in masculino cum ego auditus essem vel fuisset. tu auditus esses vel fuisset. ille auditus esset vel fuisset. ꝑ. cum nos auditi essemus vel fuisset. vos auditi essetis vel fuisset. illi auditi essent vel fuissent. In feminino cum ego audita essem vel fuisset. tu audita esses vel fuisset. illa audita esset vel fuisset. ꝑ. cum nos audite essemus vel fuisset. vos audite essetis vel fuisset. ille audite essent vel fuissent. In neutro cum ego auditus essem vel fuisset. tu auditum esses vel fuisset. illud auditum esset vel fuisset. Pluraliter. cum nos audita essemus vel fuisset. vos audita essetis vel fuisset. illa audita essent vel fuissent. Futuro sin. in masculino cum ego audierero vel fuero. tu audieris vel fueris. ille audierit vel fuerit. ꝑ. cum nos audierimus vel fuerimus. vos audieritis vel fueritis. illi audierint vel fuerint. In feminino cum ego audita ero vel fuero. In neutro cum ego auditum ero vel fuero.

Infinitiuo modo tpe pnti z pto imperfecto audiri. pto perfecto z plusquamperfecto auditum esse vel fuisse. Futuro auditum iri.

Quot participia trahuntur ab hoc verbo passiuo: duo. alterum preteriti perfecti z plusquamperfecti tps in tus quod est auditus. id est qui auditus est vel fuit. vel

auditus erat vel fuerat. Alterū futuri in dus quod est audlendus. i. q̄ audlet
¶ Auditus vnde formatur? ab vltimo supino. quomodo? auditum auditu ad
dita s̄ sit auditus.

¶ Audiendus vnde formatur? a genitiuo sui p̄ntis participij. quomodo? au
diens audientis. tis in dus fit audiendus.

Auditur quomodo flectitur.

Indicatiuo modo tpe p̄nti auditur. p̄tō imperfecto audiebatur p̄tō p
eo audi tū est vel fuit. p̄tō plusq̄p̄fecto auditū erat vel fuerat. Fut

¶ Impatiuo modo tpe p̄nti audiatur. Futuro auditor. (turo audietur?

¶ Optatiuo modo tpe p̄nti vtinā audiretur. p̄tō p̄fecto z plusq̄p̄fecto vti
nam auditū esset vel fuisset. Futuro vtinā audiatur.

¶ Subiunctiuo modo tpe p̄nti cū audiatur. p̄tō imperfecto cū audiret. p̄tō
perfecto cū auditū sit vel fuerit. p̄tō plusq̄p̄fecto cū auditū esset vel fuisset
Futuro cum auditum erit vel fuerit.

¶ Infinitiuo mō tpe p̄nti z p̄tō imperfecto audiri p̄tō p̄fecto z plusq̄p̄fecto
cto auditū esse vel fuisse. Futuro auditum iri.

Sum es est quomodo flectitur.

Indicatiuo mō tpe p̄nti sin. ego sum. tu es ille est. p̄. nos sumus. vos
estis. illi sunt. p̄tō imperfecto sin. ego eras. tu eras. ille erat. p̄. nos era
mus. vos eratis. illi erant. p̄tō p̄fecto sin. ego fui. tu fuisti. ille fuit. p̄. nos
fuimus. vos fuistis illi fuerunt vel fuere. p̄tō plusq̄p̄fecto sin. ego fuerā. tu
fueras. ille fuerat. p̄. nos fueramus. vos fueratis. illi fuerāt Futuro sin. ego
ero. tu eris. ille erit. p̄. nos erimus. vos eritis. illi erunt.

¶ Impatiuo mō tpe p̄nti ad sc̄dam z tertiā p̄sonā sin. sis vel es tu. sit ille. p̄.
sim? nos. este vos. sint illi. Futuro sin. esto tu. esto ille. p̄. sim? nos. estore

¶ Optatiuo modo tpe p̄nti z p̄tō imperfecto sin. vtinam ego (vos. sunt illi
essem. tu esses. ille esset. p̄. vtinam nos essemus. vos essetis. illi essent. p̄tō
p̄fecto z plusq̄p̄fecto sin. vtinā ego fuisset. tu fuisset. ille fuisset. p̄. vtinam
nos fuissetis. vos fuissetis. illi fuissent. Futuro sin. vtinam ego sim. tu sis. il
le sit. p̄. vtinam nos simus. vos sitis. illi sint.

¶ Subiunctiuo mō tpe p̄nti sin. cum ego sim. tu sis. ille sit. p̄. cū nos simus
vos sitis. illi sint. p̄tō imperfecto sin. cum ego essem. tu esses. ille esset. p̄. cum
nos essemus. vos essetis. illi essent. p̄tō p̄fecto sin. cū ego fuerim. tu fueris.
ille fuerit. p̄. cū nos fuerimus. vos fueritis. illi fuerint. p̄tō plusq̄p̄fecto sin.
cū ego fuisset. tu fuisset. ille fuisset. p̄. cum nos fuissetis. vos fuissetis. illi
fuissent. Futuro sin. cū ego fuero. tu fueris. ille fuerit. p̄. cum nos fuerimus
vos fueritis. illi fuerint.

¶ Infinitiuo modo tempore presenti z p̄tō imperfecto esse. p̄tō p̄fecto z plus
q̄p̄fecto fuisse. Futuro caret. Sed pro eo. vtimur fore. et futurum esse. Se
rundijs et supinis caret.

¶ Quot participia assignantur huic verbo? duo. alterum presentis z preteriti
imperfecti t̄pis in ns quod est ens. i. qui est vel qui erat. Alterū futuri in rus.
quod est futurus. id est qui erit.

¶ Ens vnde formatur? a prima persona preteriti imperfecti indicatiui modi
quomodo? eram. ram in ns fit ens.

¶ Futurum vnde formatur? a futu antiquo supino adiectiōe rus. z vt sum des

clinabis prosum presum adsum absum obsum intersum desum et cetera. que a
sum componunt: preter possum quod facit preteritū potui. Et presum presens
et ab absum absens: sunt participia. cetera instantis participia non habent.

Adsum quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. adsum ades adest. Pluraliter.
adsumus adestis adstis. Preterito imperfecto sin. aderam aderas ade
rat. Pluraliter. aderamus aderat. Preterito perfecto sin. affui affu
isti affuit. Pluraliter affuimus affuistis affuerunt vel affuere. Preterito plus
quam perfecto sin. affueram affueras affuerat. Pluraliter. affueramus affue
ratis affuerant. Futuro sin. adero aderis aderit. P. aderim? aderit? aderunt.
Imperatio modo tpe pnti ad secundam z tertiam personam sin. adsis v
ades adst. Pluraliter. adsimus adeste adstint. Futuro sin. adesto adesto. P.
adsimus adestote adstunto

Optatio modo tempore presenti z preterito imperfecto sin. vtinam adest
sem adesses adesset. Pluraliter. vtinam adessemus adessetis adessent. Pre
terito perfecto z plusquam perfecto sin. vtinam affuissem affuisses affuisset. Plu
raliter. vtinam affuissemus affuissetis affuissent. Futuro sin. vtinam adsim
adsis adst. P. vtinam adsimus adstis adstint

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cum adsim adsis adst. Plurali
ter cum adsimus adstis adstint. Preterito imperfecto sin. cum adessem adese
cto sin. cum affuerim affueris affuerit. Pluraliter. cum affuerimus affueritis
affuerint. Preterito plusquam perfecto sin. cum affuissem affuisses affuisset. Plu
raliter. cum affuissemus affuissetis affuissent. Futuro sin. cum affuero affueris
affuerit. P. cum affuerimus affueritis affuerint.

Infinio modo tpe pnti z pto imperfecto adesse. Pto perfecto z plusquam per
fecto affuisse. Futuro caret. sed pro eo vtinam affore. z affuturū esse. Verun
dij z supinis caret. habet vnum participium affuturus.

Potsum quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. possum potes potest. Pluralit.
possumus potestis possunt. Imperfecto sin. poteraz poteras poterat
Pr. poteramus poteratis poterant. Perfecto sin. potui potuisti potuit. Pr.
potuimus potuistis potuerunt vel potuere. Plusquam perfecto sin. potuerā po
tueras potuerat. P. potueramus potueratis potuerant. Futuro sin. potero
poteris poterit. P. poterimus poteritis poterint.

Imperatio pnti sin. possis possit. P. possimus poteste possint. Futuro
sin. potesto potesto. P. possimus potestote possint.

Optatio modo tempore presenti et imperfecto sin. vtinam possem posses
posset. Pluraliter. vtinam possemus possentis possent. Perfecto z plusquam
perfecto sin. vtinam potuissem potuisses potuisset. Pluraliter. vtinam potu
issemus potuissetis potuissent. Futuro sin. vtinam possim possis possit. Pr.
vtinam possimus possitis possint.

Subiunctiuo presenti sin. cum possim possis possit. Pluraliter. cum possi
mus possitis possint. Imperfecto sin. cum possem posses posses posset. Pr.
cum possemus possentis possent. Perfecto sin. cum potuerim potueris potue
rit. Pluraliter. cum potuerimus potueritis potuerint. Plusquam perfecto sin. cū

potuissem potuisses potuisset. Plr. cum potuissemus potuissetis potuissent.
Futuro sin. cū potuero potueris potuerit. P. cū potuerim? potueritis potuerit
¶ Infinitiuo mō tpe pñti z imperfecto posse. Perfecto z plusq̄perfecto potuisse
sine futuro. z ceteris caret. Potens melius est nomen.

Volo vis vult quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. ego volo. tu vis. ille vult. Plu-
raliter. nos volumus. vos vultis. illi volunt. Pto imperfecto sin. ego
volebam. tu volebas. ille volebat. P. nos volebamus. vos volebatis. illi vo-
lebant. Pto pfecto sin. ego volui. tu voluisti. ille voluit. P. nos volumus. vos
voluistis. illi voluerunt vel voluere. Plusq̄perfecto sin. ego volueram. tu vo-
lueras. ille voluerat. P. nos volueramus. vos volueratis. illi voluerant. Fu-
turo sin. ego volā. tu voles. ille volet. P. nos volem? vos voletis. illi volēt
¶ Impatiuo modo tpe presenti ad sc̄am z tertiam p onā sin. velis tu. velit il-
le. P. velim? nos. velitis vos. velint illi. Futuro sin. veli to? tu. velito ille. P.
velimus nos. velitote vos. velint illi.

¶ Optatiuo modo tpe pñti z pterito imperfecto sin. vtinā ego vellem. tu vela-
les. ille vellet. P. vtinā nos vellemus. vos velletis. illi velent. Pto pfecto
z plusq̄perfecto sin. vtinam ego voluissem. tu voluisses. ille voluisset. P. vtinā
nos voluissemus. vos voluissetis. illi voluissent. Futuro sin. vtinā ego velim
tu velis. ille velit. P. vtinā nos velimus. vos velitis. illi velint

¶ Subiunctiuo modo tpe pñti sin. cū ego velim. tu velis. ille velit. P. cum
nos velimus. vos velitis. illi velint. Pto imperfecto sin. cū ego vellam. tu vel-
les. ille vellet. Plr. cum nos vellemus. vos velletis. illi velent. Pto pfecto
cum ego voluerim. tu volueris. ille voluerit. Pluraliter. cum nos voluerim?
vos volueritis. illi voluerint. Pterito plusq̄perfecto sin. cum ego voluissem.
tu voluisses. ille voluisset. P. cum nos voluissemus. vos voluissetis. illi vo-
luissent. Futuro sin. cum ego voluero. tu volueris. ille voluerit. P. cū nos vo-
luerimus. vos volueritis. illi voluerint.

¶ Infinitiuo modo tempore presenti z pterito imperfecto velle. Pto pfer-
cto z plusq̄perfecto z plusq̄perfecto voluisse. sine futuro

¶ Quot pticipia trahunt ab hoc verbo neutro? vnum. volens

¶ Volens vnde format? a prima persona pteriti imperfecti indicatiui modi.
quō? volebam. bam in ns fit volens.

Malō malis quomodo flectitur.

Indicatio modo tpe pñti sin. Malo malis mauult. P. malum? mauul-
tis maunt. Imperfecto sin. malebam malebas malebat. Plura. maleba-
mus malebatis malebant. Perfecto sin. malui maluisti maluit. P. maluimus
maluistis maluerunt vel maluere. Plusq̄perfecto sin. malueram malueras ma-
luerat. P. malueramus malueratis maluerant. Futuro sin. magis volam vo-
les volet. P. magis volumus voletis volent

¶ Impatiuo mō tpe presenti ad sc̄am z tertiam psonam. sin. malis tu malit
ille. P. malimus malitis malint. Futuro sin. malito tu. malito ille. Pluraliter
malimus nos. malitote vos. malint illi.

¶ Optatiuo modo tpe pñti z pto imperfecto sin. vtinam malle malle mal-
let. P. vtinam malle malletis malle. Pterito pfecto z plusq̄pfecto

to sin. vtinam maluisssem maluisses maluisset. ꝑ vtinam maluisssemus maluissetis maluissent. Futuro sin. vtinam malim malis malit. ꝑ pluraliter. vtinam malimus malitis malint.

¶ Subiunctiuo modo tpe pñti sin. cum ego malim malis malit. ꝑ. cum malimus malitis malint: ꝑtō impfecto sin. cū mallē malles mallet. ꝑ. cū mallem⁹ malletis mallet. ꝑtō pfecto sin. cū maluerim malueris maluerit. ꝑ. cum maluerimus malueritis maluerint. ꝑtō plusq̄pfecto sin. cū maluisssem maluisses maluisset. ꝑ. cū maluisssemus maluissetis maluissent. Futuro sin. cum maluero malueris maluerit. ꝑ. cū maluerimus malueritis maluerint.

¶ Infinitiuo modo tempore presenti et imperfecto malle. ꝑ perfectō z plusq̄pfecto maluisse. ceteris caret.

Nolo quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. nolo nonuis nonuult. ꝑ. nolum⁹ nonuultis nolunt. Imperfecto nolebam. ꝑ perfectō nolui. ꝑ plusq̄pfecto nolueram. Futuro nonuolam.

¶ Imperatiuo sin: noli nolit. ꝑ. nolimus nolitis nolint. Futuro nolito tu. nolito ille. ꝑ. nolimus nolitote nolint.

¶ Optatiuo mō tpe pñti z impfecto sin. vtinam nollem. ꝑ perfectō z plusq̄pfecto vtinam noluissem. Futuro vtinam nolim.

¶ Subiunctiuo mō tpe pñti sin. cū nolim. Imperfecto cū nollē. ꝑ perfectō cū noluerim. ꝑ plusq̄ perfectō cū noluissem. Futuro cum noluerō.

¶ Infinitiuo mō tpe pñti z impfecto nolle. ꝑ perfectō z plusq̄pfecto noluisse. sine futuro cum vno participio nolens

Fero quomodo declinatur.

Indicatio modo tpe pñti sin. ego fero. tu fers. ille fert. ꝑ. nos ferim⁹. vos fertis. illi ferunt. ꝑtō impfecto sin. ego ferebam. tu ferebas. ille ferebat. ꝑ. nos ferebamus. vos ferebatis. illi ferebant. ꝑtō pfecto sin. ego tuleri. tu tulisti. ille tulit. ꝑ. nos tulimus. vos tulistis. illi tulerunt vel tulere. ꝑterito plusq̄pfecto sin. ego tuleram. tu tuleras. ille tulerat. ꝑ. nos tuleramus. vos tuleratis. illi tulerant. Futuro sin. ego feram. tu feres. ille feret. ꝑ. nos feremus. vos feretis illi ferent.

¶ Imperatiuo modo tpe pñti ad scđam et tertiam personam sin. fer tu. ferat ille. ꝑ. feramus nos. ferte vos. ferant illi. Futuro sin. ferto tu. ferto ille. ꝑ. feramus nos. fertote vos. ferunto illi.

¶ Optatiuo modo tpe pñti z ꝑtō imperfecto sin. vtinam ego ferrem. tu feres. ille ferret. ꝑ. vtinā nos ferremus. vos ferretis. illi ferrent. ꝑtō plusq̄pfecto sin. vtinā ego tulissem. tu tulisses. ille tulisset. ꝑ. vtinam nos tulissemus. vos tulissetis. illi tulissent. Futuro sin. vtinam ego feram. tu feras. ille ferat. ꝑ. vtinam nos feramus. vos feratis. illi ferant.

¶ Subiunctiuo modo tpe pñti sin. cum ego feram. tu feras. ille ferat. ꝑ. cum nos feramus. vos feratis. illi ferant. ꝑtō impfecto sin. cū ego ferrem. tu feres. ille ferret. ꝑ. cum nos ferremus. vos ferretis. illi ferrent. ꝑtō perfectō sin. cū ego tulerim. tu tuleris. ille tulerit. ꝑ. cū nos tulerimus. vos tuleritis. illi tulerint: ꝑtō plusq̄pfecto sin. cū ego tulissem. tu tulisses. ille tulisset. ꝑ. cū nos tulissemus. vos tulissetis. illi tulissent. Futuro sin. cū ego tulerō: tu tuleris. ille tulerit. ꝑ. cum nos tulerimus. vos tuleritis. illi tulerint.

In finitio modo tpe pnti z ptō impfecto ferre. ptō pfecto z plusq̄ pfecto tulisse. Futuro latum ire v̄l laturum esse

Serūdīa v̄l p̄cipialia noīa ferendi ferēdo ferendū. Supina latū latu

Quot p̄cipia trahūnt ab hoc v̄bo actiuo: duo. que: ferens z laturus

Ferens vnde formatur: a prima persona p̄teriti impfecti indicatiui modi quō: ferebam bam in ns fit ferens

Laturus vnde formatur: ab vltimo supino. quomodo: latum latu addita rus fit laturus

Feror quomodo Declinatur.

Indicatio mō tpe pnti sin. ego feror. tu ferris v̄l ferre. ille ferit. p̄lr. nos feremur. vos ferimini. illi feruntur. ptō impfecto sin. ego ferebar. tu ferebaris v̄l ferebare. ille ferebat. p̄. nos ferebamur. vos ferebamini. illi ferebant. ptō pfecto in masculino gñe sin. ego latus sum v̄l fui. tu lat⁹ es v̄l fuisti. ille latus ē v̄l fuit. p̄. nos lati sum⁹ v̄l fuim⁹. vos lati estis v̄l fuistis. illi lati st⁹ fuerūt v̄l fuere. In femio sin. ego lata sum v̄l fui. In neutro sin. ego latū sum v̄l fui. ptō plusq̄ pfecto sin. ego latus eram v̄l fueram. tu lat⁹ eras v̄l fueras. ille lat⁹ erat v̄l fuerat. p̄. nos lati eram⁹ v̄l fueram⁹. vos lati eratis v̄l fueratis. illi lati erant v̄l fuerant. Futuro sin. ego ferar. tu fereris vel ferere. ille feret. p̄. nos feremur. vos ferimini. illi ferentur.

Impatiuo mō tpe pnti ad sc̄dam z tertiā psonā sin. ferre tu. ferat ille. p̄lr. feramur nos. feramini vos. ferant illi. Futuro sin. fertor tu. fertor ille. p̄. feramur nos. ferimini vos. feruntor illi.

Optatiuo mō tpe pnti z ptō impfecto sin. vtinā ego ferrer. tu ferreris vel ferrere. ille ferret. p̄. vtinā nos ferremur. vos ferremini. illi ferrent. ptō pfecto z plusq̄ pfecto sin. vtinā ego latus essem v̄l fuisset. tu latus esses v̄l fuisses. ille latus esset v̄l fuisset. p̄. vtinā nos lati essemus v̄l fuissetis. vos lati essetis v̄l fuissetis. illi lati essent v̄l fuissent. Futuro sin. vtinā ego ferar. tu feraris v̄l ferare. ille ferat. p̄. vtinā nos feramur. vos feramini. illi ferantur.

Subiūctiuo mō tpe pnti sin. cū ego ferar. tu feraris v̄l ferare. ille feratur. Q. cū nos feramur. vos feramini. illi ferant. ptō impfecto sin. cū ego ferrer tu ferreris v̄l ferrere. ille ferret. p̄. cū nos ferremur. vos ferremini. illi ferret ptō pfecto sin. cū ego latus sim v̄l fuerim. tu latus sis v̄l fueris. ille lat⁹ sit v̄l fuerit. p̄. cū nos lati sim⁹ v̄l fuerim⁹. vos lati sit⁹ v̄l fuerit⁹. illi lati sint v̄l fuerint. ptō plusq̄ pfecto sin. cū ego lat⁹ essem v̄l fuisset. tu lat⁹ esses v̄l fuisses. ille latus esset v̄l fuisset. p̄. cū nos lati essem⁹ v̄l fuisset⁹. vos lati essetis v̄l fuissetis. illi lati essent v̄l fuissent. Futuro sin. cū ego latus ero v̄l fuero. tu latus eris vel fueris. ille latus erit vel fuerit. p̄. cū nos lati erimus v̄l fuerimus. vos lati eritis v̄l fueritis. illi lati erunt vel fuerunt.

In finitio mō tpe pnti z ptō impfecto ferri. ptō pfecto z plusq̄ pfecto latum esse v̄l fuisse. Futuro latum iri

Quot p̄cipia trahunt ab hoc v̄bo passiuo: duo. q̄: alterū p̄ti pfecti z plusq̄ pfecti in tus qd̄ ē latus. i. q̄ latus est v̄l fuit. z qui latus erat v̄l fuerat. Alterū futuri in dus quod est ferendus id ē qui feretur.

Lat⁹ vñ format⁹: ab vltio supio. quō: latum latu addita s fit latus

Ferendus vnde formatur: a ḡtō sui p̄ntis participij. quomodo: ferens ferentis in dus sit ferendus.

£

Fertur impersonale quomodo Declinatur.

Indicatio modo tpe presenti fertur. Preterito imperfecto ferebatur
 Preterito perfecto latum est vel fuit. Preterito plusq̄perfecto latum
 est at ve fuerat. Futuro feretur.

Imperatiuo modo tempore presenti feratur. Futuro fertor

Optatiuo mō tpe p̄nti z p̄tō imp̄fecto vtinam ferret. p̄tō p̄fecto z plusq̄
 p̄fecto vtinam latum esset vel fuisset. Futuro vtinam feratur

Subiunctiuo mō tpe p̄nti cū ferat. p̄tō imp̄fecto cū ferretur. Preterito
 perfecto cum latum sit vel fuerit. Preterito perfecto cum latum esset vel fuisset
 set. Futuro cum latum erit vel fuerit.

Infinitiuo mō tpe p̄nti z p̄tō imp̄fecto ferri. p̄tō p̄fecto z plusq̄p̄fecto la
 tum esse vel fuisse. Futuro latum iri.

Edo s̄m anomalā declinationē quō flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. ego edo. tu es. ille est. p̄r. nos
 edimus. vos editis. illi edunt. Preterito imperfecto sin. ego edebaz. tu
 edebas. ille edebat. p̄r. nos edebamus. vos edebatis. illi edebant. p̄tō p̄
 fecto sin. ego edi. tu edisti. ille edit. p̄. nos edimus. vos edistis. illi ederunt
 vel edere. Preterito plusq̄perfecto sin. ego ederaz. tu ederas. ille ederat. p̄.
 nos ederamus. vos ederatis. illi ederant. Futuro sin. ego edam. tu edes. ille
 edet. p̄. nos edemus. vos edetis. illi edent

Imperatiuo modo tempore presenti ad sc̄bam z tertiaz personaz sin. es tu
 edat ille. p̄. edamus nos. este vos. edant illi. Futuro sin. esto tu. esto ille. p̄.
 edamus nos. estote vos. edunto illi

Optatiuo modo tpe p̄nti z p̄tō imp̄fecto sin. vtinam ego essem. tu esses.
 ille esset. p̄r. vtinam nos essemus. vos essetis. illi essent. p̄tō p̄fecto z plusq̄
 q̄perfecto sin. vtinam ego edissem. tu edisses. ille edisset. p̄. vtinā nos edis
 semus. vos edissetis. illi edissent. Futuro sin. vtinam ego edam. tu edes. ille
 edet. p̄. vtinam nos edamus. vos edatis. illi edant.

Subiunctiuo modo tpe p̄nti sin. cū ego edam. tu edas. ille edat. p̄. cū nos
 edamus. vos edatis. illi edant. Preterito imperfecto sin. cum ego essem. tu
 esses. ille esset. p̄. cum nos essemus. vos essetis. illi essent. Preterito perfec
 to sin. cum ego ederim. tu ederis. ille ederit. p̄. cum nos ederimus. vos ede
 ritis. illi ederint. p̄tō plusq̄perfecto sin. cū ego edissem. tu edisses. ille edis
 set. p̄. cum nos edissemus. vos edissetis. illi edissent. Futuro sin. cū ego ede
 ro. tu ederis. ille ederit. p̄. cū nos ederimus. vos ederitis. illi ed'erint.

Infinitiuo mō tpe p̄nti z p̄tō imp̄fecto esse. p̄tō p̄fecto z plusq̄perfecto
 edisse. Futuro esum ire vel esurum esse. Gerundia vel participialia nomina
 edendi edendo edendum

Virgilius

Exiguā in cererē penuria adegit edendi. Supina esum esu. Quot p̄ticipia na
 scunt ab hoc v̄bo actiuo? duo. alterū p̄nti z p̄tī imp̄fecti t̄pis in ns q̄d ē edēs
 id est qui est vel edebat. Alterū futuri in rus q̄d ē esurus. i. qui edet

Edens vnde format? a prima p̄sonā p̄tī imp̄fecti indicatiui modi. quomō?
 edebam bam in ns fit edens

Esur? vñ format ab vltio supino. quō? esum esu addita rus fit esurus

Authoritates q̄ edo es est possimus nunc dicere relicta vetustate
 Virgilius. est mollis flamma medullas. Valerius de Diogene. idem. Syra

cuis cū holera ei lauanti Aristippus dixisset. si Dionysio adulari velles. ista non esses. immo inquit. si tu ista esse velles Dionysio non adulareris. Itē qđ a doctis dicit. Esse decet viuas viuere non vt edas

Edo recte et antique quō flectitur.

Indicatio mō tpe pñti. edo edis edit. ꝑ. edimus editis edunt
Imperfecto edebā. Perfecto edi. Plusq̄ pfecto ederam. Futuro edam.
Imperatiuo ede edat. ꝑ. edamus edite edant. Futuro edito
Optatiuo modo tpe pñti z imperfecto sin. vtinam ederem. ꝑ. Perfecto z plusq̄ pfecto edissem. Futuro edam
Subiunctiuo mō tpe pñti cū edam. Imperfecto cū ederem. ꝑ. Perfecto cū ederim. Plusq̄ pfecto cū edissem. Futuro cum edero
Infinitiuo mō tpe pñti edere. ꝑ. Perfecto z plusq̄ pfecto edisse. Futuro esum ire vel esurum esse
Gerūdia edēdi edēdo edendū Supina esum esu. Participia edēs z esur⁹.

Authoritates qđ edo edis dixerint antiquissimi.

Æuius apud Priscianū. Ipse astat qñ edit. Plautus qui peredit cibum.
Lucillus qui edit se. hic comedit m
Edo habet ne passiuū? maxime. nam vozo deuorē edo. comedo passiuum habere reperuntur apud doctos. Diomedes sic inquit passiuū imperfecti edebat.
Suidius
Deuorā ante prece: subito telluris hiatu. z hoc qđ pñt facere transitionem ad aliquod rationale aīal. vt lupus deuorabit te. Vermes edent oēs homīes.

Ennius.

Culturis in syluis miserum mandebat homonem.
Iheu qđ crudeli condebat membra sepulchro.

Edo z si in tertijs tm̄ personis nunc infectamus. vt esur vel editur et eduntur. sicut arā z arantur. bibitur z bibuntur quō flectitur
Indicatio modo tēpore presenti sin. ego edo. tu ederis vel edere. ille editur. Pluraliter. nos edimur. vos edimini. illi eduntur. Preterito imperfecto sin. ego edebam. tu edebaris vel edebare. ille edebatur. ꝑ. nos edebamur vos edebamini. illi edebantur. ꝑ. Perfecto sin. ego esus sum vel fui. tu esus es vel fuisti. ille esus est vel fuit. ꝑ. nos esus sumus vel fuimus. vos esus estis vel fuistis. illi esus sunt fuerunt vel fuerunt. ꝑ. Plusq̄ pfecto sin. ego esus erā vl fuerā. tu esus eras vel fueras. ille esus erat vel fuerat. ꝑ. nos esus eramus vel fueramus. vos esus eratis vel fueratis. illi esus erant vel fuerant. Futuro sin. ego edar tu ederis vel edere. ille edet. ꝑ. nos edemur. vos edemini. illi edentur.
Imperatiuo mō tpe pñti ad scđam z tertā psonā edere tu. edat ille. ꝑ. edamur nos. edimini vos. edant illi. Futuro sin. editor tu. editor ille. ꝑ. edamur nos. ediminoz vos. eduntor illi
Optatiuo modo tempore presenti z preterito imperfecto sin. vtinam ego ederem. tu edereris vel ederere. ille ederetur. Pluraliter. nos ederemur. vos ederemini. illi ederentur. ꝑ. Perfecto z plusq̄ pfecto sin. vtinā ego esus essem vel fuissem. tu esus esses vel fuisses. ille esus esset vl fuisset. ꝑ. vtinā nos esus essemus vl fuissem⁹. vos esus esset⁹ vel fuisset⁹. illi esus eēt vl fuissent. Futuro

fin. utinam ego edar. tu edaris vel edare. ille edatur. Pluraliter. utinam nos edamur. vos edamini. illi edantur.

Subiunctiuo modo tpe pnti fin. cum ego edar. tu edaris vel edare. ille edat. p. cu nos edamur. vos edamini. illi edant. pto imperfecto fin. cu ego ederer. tu edereris vel ederere. ille ederet. p. cum nos ederemur. vos ederemini. illi ederent. pto pfecto fin. ca ego esus sim vel fuerim. tu esus sis vel fueris. ille esus sit vel fuerit. p. cu nos esi simus vel fuerim. vos esi sitis vel fueritis. illi esi sint vel fuerint. pto plusqz pfecto fin. cu ego esus essem vel fuisset. tu esus esses vel fuisset. ille esus esset vel fuisset. p. cu nos esi essemus vel fuisset. vos esi essetis vel fuissetis. illi esi essent vel fuissent. Futuro fin. cu ego esus ero vel fuero. tu esus eris vel fueris. ille esus erit vel fuerit. p. cum nos esi erimus vel fuerimus. vos esi eritis vel fueritis. illi esi erint vel fuerint.

Infinitiuo modo tpe pnti z pto imperfecto edi. pto pfecto z plusqz pfecto esum esse vel fuisse. Futuro esum iri.

Participia esus z edendus. vnde comesus z ambesus magis qz comestus licet vli quidam fuerint.

Estur vel editur impersonale quomodo flectitur

Adicatiuo modo tpe pnti estur vl editur. Imperfecto edebat. Perfecto esus e vl fuit. Plusqz pfecto esus erat vel fuerat. Futuro edetur

Impatiuo modo tpe pnti edatur. Futuro editor

Optatiuo modo tpe pnti z pto imperfecto utinam ederet. pto pfecto z plusqz pfecto utinam esum esset vl fuisset. Futuro utinam edatur

Subiunctiuo modo tpe pnti cum edatur. Imperfecto cum ederetur. Perfecto cum esum sit vl fuerit. Plusqz pfecto cum esum esset vel fuisset. Futuro cum esum erit vel fuerit

Infinitiuo modo tempore presenti edi. Perfecto z plusquamperfecto esus esse vel fuisse. Futuro esum iri.

Dic passiuum ab aro per tertias perso-

nas in vtroqz numero.

Adicatiuo modo tpe pnti fin aratur. p. arantur. Imperfecto fin. arabat. p. arabantur. Perfecto fin. aratus est vel fuit. p. arati sunt fuerunt vl fuere. Plusqz pfecto fin. aratus erat vel fuerat. Plr. arati erant vel fuerant. Futuro fin arabitur. p. arabuntur.

Impatiuo modo tpe pnti fin. aretur. Pluraliter. arentur. Futuro singulariter. arator. p. arantor.

Optatiuo modo tpe pnti z pto imperfecto fin. utinam araretur. p. utina ararent. pto pfecto z plusqz pfecto fin. utinam aratus esset vel fuisset. p. utina arati essent vel fuissent. Futuro fin. utinam aretur. p. utinam arentur

Subiunctiuo modo tpe pnti fin. cu aret. p. cu arentur. Imperfecto fin. cu araretur. p. cu ararent. Perfecto fin. cu aratus sit vl fuerit. p. cu arati sint vel fuerint. Plusqz pfecto fin. cu aratus esset vel fuisset. p. cu arati essent vel fuissent. Futuro fin. cu aratus erit vel fuerit. p. cu arati erint vel fuerint.

Infinitiuo modo tpe pnti z pto imperfecto a rari. Perfecto z plusqz pfecto aras cu esse vel fuisset. Futuro aratu iri. Participia aratus z arandus

EO quomodo flectitur.

Indicatio modo tempore presenti sin. eo is it. p. imus itis eunt. p. tō imperfecto sin. ibam ibas ibat. p. ibamus ibatis ibant. p. perfecto sin. iui iuisti iuit. p. iuimus iuistis iuerunt vel iuere. vel per concisionē sin. Si iusti iit. p. iimus iustis ierunt vel iere. plusq̄ p. perfecto sin. iueram iueras iuerat. p. iueramus iueratis iuerant. Et per syncopen sin. ieram ieras ierat. p. ieram ieratis ierant. Futuro sin. ibo ibis ibit. p. ibimus ibitis ibunt.

Impatiuo modo tpe p̄nti ad sc̄dam z tertiā p̄sonam sin. i eat. p. eamus ite eant. Futuro sin. ito ito. p. eamus itote eunto.

Optatiuo modo tempore presenti z preterito imperfecto sin. vtinam irem ires iret. pluraliter. vtinam iremus iretis irent. p. preterito perfecto z plusq̄ perfecto sin. vtinam iuissem iuisses iuisset. p. vtinam iuissemus iuissetis iuisissent. Futuro sin. vtinam eam eas eat. p. eamus eatis eant.

Subiunctiuo modo tempore presenti sin. cum eam eas eat. p. cum eamus eatis eant. Imperfecto sin. cū irem ires iret. p. cū iremus iretis irent. p. perfecto cum iuerim iueris iuerit. p. cum iuerimus iueritis iuerint. plusq̄ p. perfecto sin. cum iuissem iuisses iuisset. p. cum iuissemus iuissetis iuisissent. Al per concisionem iissem. Futuro sin. cum iuero iueris iuerit. p. cum iuerimus iueritis iuerint. Vel per concisionem iero

Infinitiuo mō tpe p̄nti z p̄tō imperfecto ire. p. perfecto z plusq̄ p. perfecto iuisse. Vel iisse p. concisionē. Futuro itū ire vel iturum esse.

Serundia eundi eundo eundū. Supina itū itu. Participia hic z hec z hoc iens. huius euntis. z iturus itura iturū. Sic declinant̄ quecūq̄ ab eo is p̄ponunt̄. preter ueneo quod facit in sup̄ ino uenim.

Itur impersonale quō flectitur.

Indicatio modo tpe p̄nti itur. p. tō imperfecto ibatur. p. tō p. perfecto itum est vel fuit. p. tō plusq̄ p. perfecto itum erat vel fuerat. Futuro ibitur.

Imperatiuo modo tempore presenti eatur. Futuro ito.

Optatiuo modo tpe p̄nti z p̄tō imp. p. perfecto vtinā iretur. p. tō p. perfecto z plusq̄ p. p. perfecto vtinam itum esset vel fuisset. Futuro eatur.

Subiunctiuo modo tempore presenti cum eatur. p. preterito imperfecto cum iretur. p. preterito perfecto cum itum sit vel fuerit. p. tō plusq̄ p. perfecto cum itum esset vel fuisset. Futuro cum itum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tpe p̄nti z p̄tō imperfecto iri. p. tō p. perfecto z plusq̄ p. p. perfecto itum esse vel fuisse. Futuro itum iri.

Redeo redis quomodo flectitur.

Indicatio Redeo redis redit redimus. reditis redeunt. Redibam redibas redibat. redibamus redibatis redibant. Rediui rediuiisti rediuit rediuimus rediuiistis rediuerunt vel rediuere. Et per syncopen redij. Rediueram rediueras rediuera. rediueramus rediueratis rediuerant. Et redierā p. concisionē. Redibo redibis redibit. bimus bitis bunt.

Imperatiuo. Redi redeat. redeamus redite redeāt. Redito redito. redeamus reditote redeunto.

Optatiuo vtinā Redirē rediuissem z redijsssem p. concisionē. redeam

Subiunctiuo cum redeam redirem rediuerim rediuissem rediuero. Et p. syncopen redierim redijsssem rediero.

Infinitiuo redire rediisse z rediisse. Futuro reditū ire vel rediturū esse
Serundia redeundi redcundo redcundum. Supina reditum reditu. Partici-
cipia rediens et rediturus.

Veneo venis quomodo flectitur.

Indicatiuo veneo venis venit venimus venitis veneunt. Venibam nā
veniebam ē a venio. Veniui z venij. veniueraz z venierā. Venibo

Imperatiuo veni veneat veneamus venite veneant. Venito venito vene-
amus venitote veneunto.

Optatiuo vtinam venirem veniuissem et veniissem veneam.

Subiunctiuo cū veneam venirem veniuerim veniuissem veniuero

Infinitiuo venire veniuisse et veniisse venum ire. Participium veniens.
veneuntis esset per regulam: quod nunq̄ legi. nam a venu participium ne p
nunciare quidem audeo.

Venio venis quomodo flectitur.

Indicatiuo modo tempore presenti sin. venio venis venit. p. venimus
penultima longa venitis veniunt. Imperfecto sin. veniebā veniebas
veniebat. Pluraliter. veniebamus veniebatis veniebant. p̄tō perfecto sin.
veni venisti venit. p. venimus penultima correpta. venistis venerunt vel ve-
nere. p̄tō plusq̄perfecto veneram. Futuro veniam.

Imperatiuo modo tempore presenti ad sc̄dam et tertiam personam sin. ve-
ni veniat. p. veniamus venite veniant. Futuro sin. venito tu. venito ille. Plr
veniamus venitote veniunto.

Optatiuo modo tpe p̄nti z p̄tō imp̄fecto vtinā venirem. p̄tō p̄fecto z plus
q̄p̄fecto vtinam venissem. Futuro vtinam veniam.

Subiunctiuo mō tpe p̄nti cū veniam. Imperfecto cū venirem. Perfecto cum
venerim. Plusq̄perfecto cum venissem. Futuro cum venero.

Infinitiuo mō tpe p̄nti venire. p̄tō p̄fecto z plusq̄ p̄fecto venisse. Futuro
ventum ire vel venturum esse.

Serundia veniendi veniendo veniendum. Supina ventum ventu. Partici-
pia veniens et venturus.

Notandū inuenio z cōuenio p̄ducere penultimā prime z sc̄de p̄sone plura-
lis indicatiui p̄ntis t̄pis inuenimus inuenitis. cōuenimus conuenitis. p̄teriti
p̄o corripere inuenimus. conuenimus. et sic cetera a venio composita

Venitur quomodo flectitur.

Indicatiuo venitur. veniebatur. ventum est vel fuit. ventum erat vel fu-
erat. venietur Imperatiuo veniatur tm̄.

Optatiuo vtinaz veniretur. ventum esset vel fuisset. veniatur.

Subiunctiuo cum veniatur veniratur ventum sit vel fuerit. ventum esset
vel fuisset. ventum erit vel fuerit.

Infinitiuo venire. venturum esse vel fuisse. venturum iri.

Gaudeo quomodo flectitur.

Indicatiuo modo tempore presenti sin. gaudeo gaudes gaudet. p. gau-
demus gaudetis gaudent. p̄terito imperfecto sin. gaudebam gaude-
bas. gaudebat. p. gaudebam⁹ gaudebat⁹ bāt. p̄tō p̄fecto sin. gauisus suz vel

fui, es vel fuisti, est vel fuit. Pluraliter, gauisi sumus vel fuimus, estis vel fuistis, sunt fuerunt vel fuere. Præterito plusquæperfecto sin. gauisus eram vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat. Pl. gauisi eramus vel fueramus, eratis vel fueratis, erant vel fuerant. Futuro sin. gaudebo gaudebis gaudebit. Pl. gaudebimus gaudebitis gaudebunt.

Imperatiuo modo tempore presenti ad secundam et tertiam personam sin. gaude gaudeat. Pl. gaudemus gaudete gaudeant. Futuro sin. gaudeto gaudeto. Pl. gaudeamus gaudetote gaudento.

Optatiuo modo tpe præteriti et præterito imperfecto sin. vtinam gauderem gauderes gauderet. Pl. vtinam gauderemus gauderetis gauderent. Præterito plusquæperfecto et plusquæperfecto sin. vtinam gauisus essem vel fuissem, esses vel fuisses, esset vel fuisset. Pl. vtinam gauisi essemus vel fuissemus, essetis vel fuissetis, essent vel fuissent. Futuro sin. vtinam gaudeam gaudeas gaudeat. Pl. vtinam gaudeamus atis ant.

Subiunctiuo modo tpe præteriti si. cū gaudeam gaudeas gaudeat. Pl. cū gaudeamus gaudeat. Præterito imperfecto sin. cū gauderem gauderes gauderet. Pl. cū gauderemus gauderetis gauderent. Præterito plusquæperfecto sin. cū gauisus sim vel fuerim, sis vel fueris, sit vel fuerit. Pl. gauisi simus ve fuerimus, sitis vel fueritis, sint vel fuerint. Præterito plusquæperfecto sin. cū gauisus essem vel fuissem, esses vel fuisses, esset vel fuisset. Pl. cū gauisi essemus vel fuissemus, essetis vel fuissetis, essent vel fuissent. Futuro sin. cū gauisus ero vel fuero eris vel fueris, erit vel fuerit. Pluraliter, cū gauisi erimus vel fuerimus, eritis vel fueritis, erint vel fuerint.

Infinitiuo modo tpe præteriti gaudere. Præterito plusquæperfecto gauisus esse vel fuisse. Futuro gauisum ire vel gauisurum esse.

Gerundia vel participialia nomina gaudendi gaudendo gaudendum. Supina gauisum gauisu. Participia nascuntur ab hoc verbo neutropassiuo, tria gaudens gauisus gauisurus

fio quomodo flectitur.

Indicatiuo modo tempore presenti sin. fio fis fit. Pluraliter, fimus fitis fiunt. Præterito imperfecto sin. fiebam fiebas fiebat. Pl. fiebamus fiebatis fiebant. Præterito plusquæperfecto sin. factus sum vel fui, es vel fuisti, est vel fuit. Pl. facti sumus vel fuimus, estis vel fuistis, sunt fuerunt vel fuere. Præterito plusquæperfecto sin. factus eram vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat. Pl. facti eramus vel fueramus, eratis vel fueratis, erant vel fuerant. Futuro sin. fiam fies fiet. Pl. fiamus fietis fient.

Imperatiuo modo tpe presenti ad secundam et tertiam personam sin. fi fiat. Pl. fiamus fite fiant. Futuro sin. fito tu, fito ille. Pl. fiamus fitote fiunto.

Optatiuo modo tpe presenti et præterito imperfecto sin. vtinam fierem fieres fieret. Pluraliter, vtinam fieremus fieretis fierent. Præterito plusquæperfecto et plusquæperfecto sin. vtinam factus essem vel fuissem, tu factus esses vel fuisses, ille factus esset vel fuisset. Pl. vtinam nos facti essemus vel fuissemus, essetis vel fuissetis, eent vel fuissent. Futuro sin, vtinam fiam fias fiat. Pl. vtinam fiamus fiatis fiant.

Subiunctiuo modo tempore præteriti sin. cū fiam fias fiat. Pl. cū fiamus fiat. Præterito imperfecto sin. cū fierem fieres fieret. Pl. cū fieremus fieretis fierent. Præterito plusquæperfecto cū factus sim vel fuerim, sis vel fueris, sit vel fuerit. Pl. cū facti simus vel fuerimus, sitis vel fueritis, sint vel fuerint. Præterito plusquæperfecto sin. cū factus essem vel fuissem, esses vel fuisses, esset vel fuisset. Pl. cū facti essemus vel fuissemus, essetis vel fuissetis, essent vel fuissent.

cum facti essemus vel fuissetis. essetis vel fuissetis. essent vel fuissent. Futuro sin. cū factus ero vel fuero. eris vel fueris. erit vel fuerit.

¶ In finituo modo tpe pñti z ptō imperfecto fieri. ptō pfecto z plusq̄ pfecto factū esse vel fuisse. Futuro factum iri.

¶ Caret gerundijs. non enim legi apud doctos fiendi fiendo fiendum. pro quibus faciendi faciendo faciendum dicimus. Supina habet factum factu a facio vnde factus participium. Item faciendus est a faciens facientis. fiens z fiendus non dicimus.

Memini quomodo Declinatur.

Indicatio mo tpe pñti z ptō pfecto sin. Memini meministi meministi. p. meminimus meministis meminierunt vel meminere. ptō imperfecto er plusq̄ pfecto sin. memineram memineras meminerat. p. memineramur memineratis meminerant. Futuro caret. sed eius loco dicimus sin. meminero memineras meminere. p. meminimus memineritis meminierint

¶ Imperatio mo tpe instanti z Futuro ad scōas tm̄ personas in vtroq̄ numero sin. memento tu. p. mementote vos.

¶ Modo optandi tpe instanti z pterito imperfecto pfecto z plusq̄ pfecto sin. vtinam meminissem meminisses meminisset. p. vtinam meminissem? meminissetis meminissent. Futuro caret.

¶ Subiunctiuo modo tempore instanti z ptō imperfecto sin. cum vel si vel quōuis vel licet vel quod vel vt meminere meminere meminere. p. meminimus meminere meminere. pterito imperfecto z plusq̄ pfecto sin. cū vel si meminissem meminisses meminisset. p. cū vel si meminissemus meminissetis meminissent. Futuro sin. cū vel si meminero meminere meminere. p. cū vel si meminimus meminere meminere.

¶ In finituo mo tpe pñti imperfecto. pfecto z plusq̄ pfecto meminisse. Ceteris caret. sic inclinant̄ odi noui coepi. p. oe diphthongū. nam cepi sine diphthongō est pñti a capio capis.

Oportet quomodo Declinatur.

Indicatio mo tpe pñti oportet. Imperfecto oportebat. pfecto oportuit. plusq̄ pfecto oportuerat. Futuro oportebit.

¶ Imperatio modo tempore presenti oporteat tm̄.

¶ Optatio modo tpe pñti z ptō imperfecto vtinam oporteret. ptō pfecto z plusq̄ pfecto vtinam oportuisset. Futuro vtinam oporteat.

¶ Subiunctiuo modo tempore presenti cum oporteat. pterito imperfecto cū oporteret. pterito pfecto cū oportuerit. ptō plusq̄ pfecto cū oportuisset. Futuro cum oportuerit.

¶ In finituo mo tpe pñti z ptō imperfecto oportere. ptō pfecto z plusq̄ pfecto oportuisse. Ceteris caret.

Contingit impersonale quō flectitur.

Indicatio contingit contingebat contigit contigerat continget.

¶ Imperatio contingat tantum.

¶ Optatio vtinam contingeret contigisset contingat.

¶ Subiunctiuo cū contingat contingeret contigerit contigisset contigerit.

¶ In finituo contingere contigisse. ceteris caret.

Tedet quomodo Declinatur.

Indicatio tedet tedeat tedit. z pertesum est vel fuit. teduerat. z pertesum erat vel fuerat. tedeat

Imperatio tedeat tantum

Optatio utinā tederet teduisset z pertesum esset vel fuisset. tedeat

Subiunctio cū tedeat tederet teduerit z pertesum sit. vel fuerit. teduisset. et pertesum esset vel fuisset. teduerit. z pertesum erit vel fuerit.

Infinitio tedere teduisse. z pertesum esse vel fuisse. Participium pertesum. s3 de hoc in participijs abunde dicemus.

De Aduerbio.

Quid est aduerbiū? pars orationis indeclinabilis que adiecta verbo scationem eius explanat z implet. nam sine aduerbio sensus perfectus nō videtur. Cū dico lego scribo incertū ē bene ne an perperam

Quare dictū ē aduerbium? quia necesse habet ut semper verbum sequatur. nam cum dicitur cras perendie: non est integra elocutio. nisi addatur verbum velut dicam faciam z hmoi

Quot accidunt aduerbio? tria. species significatio z figura

Quot sunt species aduerbiorum? due. Primitiua ut sepe clam. Deriuatiua ut sepius clanculum

Quot sunt significationes aduerbiorum? multe. que hoc hexasticho comprehenduntur

Temporis atq; loci quali quanti atq; negandi

Da confirmandi iurandi da prohibendi

Optandi euentus hortandi daq; remissim

Congregat intenti numeri simili dubitandi

Et super atq; voca monstra eli dim per z inter

Ordinis z discre debes coniungere Compar.

Hoc est da tps loci qualitatis quantitatis negandi confirmandi iurandi prohibendi optandi euentus hortandi remissimū cōgregandi intentiui numeri similitudinis dubitandi suplatini vocandi monstrandi eligēdi diminutiui psonalia interrogandi ordinis discretiui comparandi.

Quot sunt figure aduerbiorum? tres. Simplex ut diu. Composita ut interdum quādiu. Decomposita ut indocte imprudenter

Interrogationes in Aduerbio.

Nunc que pascationis est? aduerbium. quare? quia stat iuxta verbum: et semper nititur verbo

Nunc cuius speciei? primitiue. quare? quia a nullo deriuat

Clanculū cuius speciei? deriuatiue. vnde deriuatur? a clam

Nunc cuius scationis? temporis. Da tps ut hodie heri nunc nuper cras perendie pridie postridie nudius tertius nudius quartus aliquū olim tunc quōdam iam semper mane vesperi diu noctu modo z dum

Hinc cuius scationis? loci. Da loci. hic istic illic huc istuc illuc hac illac istac hinc istinc illinc ibi intro foras intus foris

Bene cuius significationis? qualitatis. Da qualitatis. bene male docte pulchre fortiter sapienter.

- M**ultū cuius scationis: quantitatis. Da quantitatis. multū parū modū
cum minimū maxime ma 3n opere satis
- N**on cuius scationis: negandi. Da negandi non nihil nec neq; haud mi-
nim: nequa:q;
- P**rofecto cuius scationis: confirmandi. Da confirmandi. profecto quip-
pe nempe videlicet scilicet quidni certe
- E**depol cuius scationis: iurandi. Da iurandi: edepol Castor Ihercle
Medius fidius
- N**e cuius scationis: prohibendi. Da prohibendi. ne
- U**tinā cuius scationis: optandi. Da optandi. utinā osi o v:inam
- F**orte cuius scationis: euentus. Da euentus. forte casu forte fortuna
- E**ya cuius scationis: hortandi. Da hortandi. eya age agite
- V**ix cuius scationis: remissive. Da remissive. vix paulatim sensim
pedetentim
- S**imul cuius scationis: congregandi. Da congregandi simul vna pariter
- V**alde cuius scationis: intentive. Da intentive valde nimitū p-
sus penitus omnino
- S**emel cuius scationis: numeri. Da numeri semel bis ter quater
quinquies series septies decies quinquagies octuagies centies milies toti-
es quoties 7 huiusmodi
- Q**uasi cuius scationis: similitudinis. Da similitudinis quasi cen-
sic sicut sicuti velut veluti vt vti 7 ita
- F**orsan cuius scationis: dubitandi. Da dubitandi forsan forsitan forsit for-
tassis fortasse fors forte
- M**axime cuius scationis: superlative. Da superlativi maxime mini-
me doctissime ocysime
- H**eus cuius scationis: vocandi. Da vocandi heus o
- E**n cuius scationis: demonstrandi. Da demonstrandi en ecce
- P**otius cuius scationis: eligendi. Da eligendi potius immo
- C**lanculū cuius scationis: diminutive. Da diminutivi clanculum belle
- M**eatim cuius scationis: personalis. Da personalis meatim tuatim
suatim nostratim 7 vestratim
- C**ur cuius scationis: interrogandi. Da interrogandi cur quare nū-
quid quin quamobrem
- D**einde cuius scationis: ordinandi. Da ordinandi deinde deinceps de-
hinc postea obiter interim interea protinus 7 preterea
- S**eorsum cuius scationis: discretive. Da discretive seorsum seorsum secre-
to separatim singillatim bifariam omnifariam 7 plurifariam
- M**agis cuius scationis: comparative. Da comparative magis minus plus
validus ocysus celerius 7 tardius

De Participio.

Quid est participiū: pars fontis dicta q; partem capiat nois partem q;
ubi. Dicitur participiū quasi participiū. Participio quot accidūt: sex
Genus Casus Tempus Significatio Numerus et Figura

Quor sunt genera participiorum: quinq;. Masculinū vt amatus. Feminū

num vt amata. Neutrū vt amatum. Commune duum generum vt amatū. Cō
mune trium generum vt amans.

¶ Quot sunt casus participiorū: sex. quot z nominū. Nominatiuus Genitiu⁹
Datiu⁹ Actiūs Vocatiuus Ablatiūs

¶ Quot sunt tpa participiorū: quinq;. Presens z preteritū imperfectū simul
vt amans legens. Preteritū perfectū z plusq̄ perfectū simul. vt amatus lect⁹
Futurū per se vt amaturus amandus

¶ Quot sunt significationes participiorū: quinq;. Actiua vt amans ab amo.
Passiua vt amatus ab amor. Neutris vt arans ab aro. Communis vt largi-
ens a largior. Deponentis vt sequens a sequor.

¶ Quot numeros habet participium: duos. Singularem vt amans. Plura-
lem vt amantes

¶ Quot sunt figure participiorum: due. Simplex vt amans Decomposi-
ta vt deamans

Interrogationes in Participio.

Amans que p̄sonis est: participiū. quare: qz partem capit noīs pars
emq; verbi. Recipit em̄ a noīe genera z casus. A verbo aut̄ tempora
et b̄cationes. Ab utroq; numerum z figuram

¶ Amatus cuius ḡnis: masculini. quare: qz ē prima vox participij

¶ Amata: feminini. quare: qz ē sc̄da vox participij

¶ Amatū: neutri. quare: qz est tertia vox participij

¶ Amans cuius ḡnis: omnis vel cōis triū generū. quare: qz oīa participia
in ns. sunt cōia triū generū vt hic z hec z hoc amans

¶ Amantem cuius generis: cōis duū generū. quare: qz p̄ponunt̄ ei in decli-
natione duo articularia pronomina vt hic z hec

¶ Amantē cuius casus: acti. quare: qz in eo casu declinando reperitur

¶ Amans cuius temporis: Presentis z preteriti imperfecti. quare: quia om-
ne participium desinens in ns. presens z preteriti imperfecti temporis est vt
amans. i. qui amat vel amabat

¶ Amatus cuius temporis: preteriti perfecti z plusq̄perfecti. quare: quia
omne participium desinens in tus vel sus vel xus vel uis: quod vnus est tm̄
vt mortuus preteriti perfecti z plusq̄perfecti t̄pis est. vt amatus id est qui
amatus est vel fuit. vel qui amatus erat vel fuerat

¶ Amaturus cuius t̄pis: futuri. quare: qz omne participiū in rus futuri tem-
poris est. vt amaturus. i. qui amabit

¶ Amandus cuius temporis: futuri. quare: quia omne participiū in dus fu-
turi t̄pis est. vt amandus. i. qui amabitur

¶ Amans cuius significationis: actiue. quare: quia ab actiuo verbo venit:
quod est amo

¶ Amatus cuius significationis: passiue. quare: quia a passiuo verbo venit:
quod est amor

¶ Seruiens cuius significationis: neutralis. quare: quia a verbo neutro de-
riuat̄ quod est seruiō

¶ Largiens cuius significationis: communis. quare: quia a cōi verbo dedu-
citur quod est largior

¶ Sequens cuius significationis: deponentis. quare: (citur quod est largior
quia a deponenti verbo trahitur quod est sequor)

Amans cuius nūeri? singularis. quare? qz singulariter profertur

Amanes cuius cui? nūeri? pluralis. quare? qz pluraliter profertur

Amans cuius figure? simplicis. quare? qz simpliciter profertur

De amans cui? figure? decompositae. quare? qz a proposito derivat quod est de amo.
 Sanne enim quod derivat a composito dicitur decompositum

S. Atō hic et hec et hoc amans. gō huius amantis. dō huic amanti. actō hunc et hanc amantem et hoc amans. vtō o amans. abtō ab hoc et ab hac et ab hoc amante vel amanti. p. ntō hi et he amantes et hec amantia. gō horum et harum et horum amantium. Et p concisionē amantū. dō his amantibus. actō hos et has amantes et hec amantia. vtō o amantes et o amantia. abtō ab his amantibus

Atō amaturus amatura amaturū. gō amaturi amature amaturi. dō amaturus amature amaturus. actō amaturū amaturā amaturū. vtō o amature amatura amaturū. ablatiuo ab amaturus ab amatura ab amaturus. p. ntō amaturus amature amatura. gō amaturorum amaturarū amaturorum. dō amaturis. accusatiuo amaturus amaturas amatura. vtō o amaturi amature amatura. ablatiuo ab amaturis.

Atō amatus amata amatum. gō amati amate amati. dō amato amate amato. actō amatū amataz amatū. vtō o amate o amata o amatū. abtō ab amato ab amata ab amato. p. ntō amati amate amata. gō amatorum amatarū amatorum. dō amatis. accusatiuo amatos amatas amata. vocatiuo o amati o amate o amata. ablatiuo ab amatis.

Atō amandus amanda amandū. gō amandi amande amandi. dō amando amande amando. actō amandū amandam amandū. vtō o amande o amanda o amandū. abtō ab amando amanda amando. p. ntō amandi amande amanda. gō amandorum amandarū amandorum. dō amandis. actō amandos amandas amanda. vtō o amandi o amande o amanda. abtō ab amandis.

De prepositione

De Prepositione.

Quid est prepositio? pars orationis indeclinabilis que preposita alijs partibus orationis scationē earū aut mutat vt equus iniquus. aut proplet vt facio fero proficio perfero. aut minuit vt rideo surrideo tristis subtristis

Quare dicitur prepositio? quia preponit tam per appositionē vt eo ad philosophos: quā per compositionē vt adeo: aliquā postponit gratia ornatus. vt te cum. qui cum Romam versus. Italiam versus. crurum tenus

Prepositioni quot accidunt? vnum. quod? casus. Quot casus? duo. qui? accusatiuus et ablatiuus.

Que sunt prepositiones accusatiue. i. que seruiūt actō casui? Ad apud ante aduersus vel aduersum cis contra circa circa contra erga extra inter intra infra iuxta ob pone per prope propter secundum post trans ultra preter supra circiter versus versus procul pridie postridie. Dicimus enim ad templū. apud ignem. ante focum si frigus erit. aduersus vel aduersum inimicos. cis alpes. contra amnē Rubiconē. circa muros. circa foras. contra dalmatas. erga necessarios. extra urbē. inter amicos. intra oppidū. infra tectū. iuxta fanū. ob hanc rem. pone tribunal. per medios hostes. prope mortē. propter timorem et propter aque riuum. secundum scripturas. et plena secundum flumina: post tergū. trans ripas. ultra saurobatas preter officiū. supra tectū. circiter calendas Ianuarias. versus oceanū. secus tenes arbitros. Sed secus te sedi non dicitur. sed secundum te ait Laper. Bretium ver

sus. pcul vibem vt inquit Curtius. pridie parilia z pridie illi^o diei. postridie
calendas z postridie nonarū decembrium.

Que sunt ablatiue prepositiones. i. que seruiūt abltō casui? a ab abs cū co
ram clam de e ex pro pre palam sine absqz tenus. dicimus em̄ a templo. a ma
ri. ab andria. abs quouis homine. cū exercitu. coram testibus. clam custodib⁹
de fore. e iure. ex abundantia cordis lingua loquit. pro clientibus z p tribuna
li palam omnibus. sine labore. absqz iniuria. pube tenus z crurū tenus

Que sunt ppositiones ambigue. i. tam abltō q̄ actō casui seruiēt es? in sub
super z subter. Dicim⁹ em̄ sum in templo. eo in templū. iaceo sub antro. curro
sub antrū. sedeo super aquis. cado sup aquas. dormio sub lodice. ingredior sub
ter lodicem

Quando seruiunt accusatiuo? cum motum significant vt itur in antiquā syl
uam. curro sub tegmen fagi.

Quando seruiunt ablatiui? quando scāt in loco vt sum in templo. sub por
ticu. recubo sub tegmine fagi

Que sunt ppones que non inueniunt nisi in cōpositione? he di dis re se am
con. vt diduco disijcio repono seduco amplect or congregior

Interrogationes in Prepositione.

Ad que parsonis? est ppositio. quare? qz pponit alijs partibus onis
per appōnem vel p compositionē

Quando p appositionē? quū regit casum. vt eo ad templū. in hostem

Quā p compositionē? quū pponit vt adduco ex ad z duco. Alludo ex ad et
ludo. Inustus ex in z iustus. subtristis ex sub z tristis

Quid cui casui seruit? actō. quare? qz est accusatiua ppositio.

Quid in hac oratione Itur ad vibem. quomodo preponitur? per appositionē
quare? qz regit casum

Quid in hac orōne Adducam tibi tuū Pamphilū quō pponit? p compositis
onē. quare? qz ex ad z duco componit adduco

Quid cui casui seruit? abltō. quare? qz est ablatiua ppositio

Quid cui casui seruit? vtriqz. quare? qz ē tā actiua q̄ ablatiua prepositio

De Coniunctione.

Quid est coniunctio? pars orationis indeclinabilis adnectēs ordinans
q̄ sententiam

Quot coniunctioni quot accidunt? tria. species figura z ordo

Quot sunt species siue potestates coniunctionis? he fere que his versib⁹
annotantur

Co con sub disiun subdisiunqz adiunqz. Causa

Approbat aduersa distri diserqz du diqz

Abnegat affecti collecti. his adijce complet.

Hoc est copulatiua continuatiua subcontinutiua disiunctiua subdisiunctiua
adiunctiua causalis approbatiua aduersatiua distributiua dubitatiua diminu
tiua abnegatiua affectiua collectiua

Quot sunt figure coniunctionis? due. Simplex vt nam ita at. z Composita
vt namqz itaqz attamen etenim

Quot sunt ordines punctionis? tres. prepositiuis subiunctiuis z cōis

§

¶ Que sunt coniunctiones prepositiui ordinis? ac at ast atq; aut et vel nec neq; si quin quatenus siue siue ni nisi sed. nisi poetice postponitur

¶ Que sūt coniunctōes subiunctiui ordinis? q; ne ve quidē quoq; autem vero

¶ Que ex his sūt εγκλιτικαι. i. enclitice: hoc est in. linatiue. q; uene

¶ Quare dicunt εγκλιτικαι quia inclinant accentū precedentis syllabe ad se ut q; apud Virgilium (quod est q; pro et. ut apud Hæsiodum.

¶ Alcandrumq;. Aliumq;. Nemonaq;. Pritaniūq;. sicut apud grecos τε:

κλωτε:εντερπητε θαληατε: μελπομενητε:

τερ λιχορητε:ερατωτε: πολυμνιατε: ουρανητε:

καλλιοπητε:ηδεπροφηησ τατεεστινα πασων. hoc est

Callioq;. Euterpeq;. Taliaq;. Melpomeneq;:

Terpsichoreq;. Eratoq;. Polymniaq;. Uraniaq;.

Calliope multo ante alias prestantior omnes.

Et ne apud Horatium

Ludere qui nescit campestribus abstinet armis:

Indoctusq; pile discine trochiue quiescit.

Ne spisse risum tollant impune corone. Et apud Iuuenalem

¶ Semper ego auditor tantum nunq; ne reponaz? in his vbiq; ante q; ve ne est accentus acutus

¶ Que sunt coniunctiones que indifferenter z preponi z postponi possunt? Cetera fere omnes preter supradictas. ut equidem igitur tamen ergo quāq;. et huiusmodi.

Interrogationes in coniunctione.

¶ Que pars est? coniunctio. quare? q; coniungit ceteras partes orationis
¶ Et cuius speciei siue potestatis? copulatiue. quare? q; copulat tā sensum q; verba ut M. Tullius fuit z disertus z sapiens

¶ Da copulatiuas. et q; atq; ac quidem quoq; etiam item at ast sed aut vero Copulant em̄ cum confirmatione intellectum

¶ Si quando ei grecam significat cuius potestatis? Continuatiue. quare? quia demonstrat ordinē cū consequentia z cōtinueatione rerum ut si stertit dormit. z si ambulat mouetur

¶ Da continuatiuas. si sin̄ fiant em̄ ordinē precedentis rei ad sequentem. ut si febrī vexatur calet. sed non conuertitur.

¶ Quia cuius potestatis? subcontinuatiue. quare? quia causam continuatiōnis ostendit consequentē cū reruz essentia. ut quo nam ambulat mouetur. et quā sol est super terram dies est

¶ Da subcontinuiuas. quando quoniam quandoquidem quia quatinus z quatenus pro quoniam

¶ Aut cuius potestatis? disiunctiue. quare. q; quāuis voces coniungat sensuz tā disiungit. z alteram quidem rem esse: alteram veram non esse fcat. ut aut est dies. aut est nox. vel est sanus. vel est eger. z hoc ē bene disiunctū. quia si vnum verū est alterū falsum. nam aliter vitiose quid disiungitur

¶ Da disiunctiuas. ve vel aut siue seu

¶ Vel pro etiam cuius potestatis? subdisiunctiue. quare? quia quāuis voces disiunctiuarū habeat. vtrūq; tamen esse significat. vel simul vel discrete si

mul. vt vel rex semper mihi maximas gratias agebat id est etiam rex. Item
 Alexander siue Paris rapuit Helenam id est Alexander qui et Paris dicitur
 Et Mars siue Dauors. Gradus vel Aspiter presul est bellox. Discrete
 vt tu tota die vel legis vel scribis. Et em te et legere et scribere. sed non simul
 vtrūq; agere. alijs horis legere alijs scribere. similiter Remex vt impellit re
 mum vel attrahit. cum simul pene vtrūq; fieri intelligo. sed distincte ali⁹ em
 pellentis alius attrahentis motus
Da subiunctiuas. ve vel aut siue seu. quando vtrūq; fcat.
Cum qñ in grecā fcat cuius speciei: adiunctiue. quare: qz adiungit h⁹ bis
 subiunctiuis vt cum essem Venetijs non perperam me facturū estimavi. si me
 as lucubrationes imprimendas curarem.
Da adiunctiuas. si vt cum dum quatenus quando in grecam significat vt
 si venias ad ludū literariū nostrū: faciam te egregium grammaticū et proffit
 tibi: facio. Item dum conderet urbem. id est vt.
Na cuius speciei: causalis proprie. quare: quia adiuncta indicatiuo verbo
 fcat causam antecedentē. hoc est rem ex causa antecedente euenientem. vt do
 ctus sum. nam legi et mouetur: ambulat em
Da causales proprie. nam nāq; em
Quid interest inter adiunctiuas et proprie causales: Causales affirmatio
 ne adiunctiue cum dubitatione proferuntur. Sed et continuatiue et subcont
 nuatiue et adiunctiue et effectiue inter causales ponuntur. quia per has cause
 ostenduntur: et continuationis. vt si ambulat mouetur. et adiunctionis vt am
 bulat vt moueatur. et effectiue vt mouetur ambulat em.
Equidē cui⁹ spēi: approbatiue. qre: qz approbat rem. i. affirmat. vt quidem
 merui nec deprecor. et si quid vsq; iusticie est. et si qua est celo pietas.
Da approbatiuas. si equidem quidem
Tamen cuius speciei: aduersatiue. quare: qz aduersum conueniēti fcat. vt
 etsi te benefacturū dicis: tñ a malicia non discedis
Da aduersatiuas. tamen quanq; quamuis et si licet licebit saltē. sed et etiā
 diminutiua est.
Uero cuius potestatis: distributiue. quare: quia diuersis diuersa distribuit.
 vt ego lego. tu vero dormis.
Da distributiuas. at ast vero autem sed.
Quam cuius potestatis: discretiue vel electiue. quare: quia de duobus p
 positis vnum eligere et alterū refutare ostendit. vt diues volo esse q̄ pauper
 id diues volo esse et non pauper.
An cuius potestatis: dubitatiue. quare: quia dubitationē significat vt elo
 quar an fileam.
Da dubitatiuas. an ne correpta. nec ne. Horatius in poetica.
 Intererit multum Dauus ne loquatur: an heros
 Maturus ne senex: an adhuc florente iuuenta.
 Feruidus. an matrona potens: an sedula nutrix.
 Mercator ne vagus: cultor ne virentis agelli
 Colchis an assyrius: Thebis nutritus: an Argis.
Terentius in seipm cruciāte. Filiū vnicū adolescentem habeo: a quid dixi
 habere me. Immo habui Chreme: nunc habeam necne incertus sum.
Saltem cuius potestatis: diminutiue. quare: quia diminutionem. signifi
 cat. vt si non vis donare saltem mutua.

Pape cuius significationis? admirantis. Da admirantis pape hem
Ter. pape exuperat ipsam Thaidem. Idē hem quid est? pape accepimus
a grecis. dicunt enim illi βαβαι.

Heu cuius significationis? dolentis. Da dolentis. heu hei a o ve heu ac
culatio iungitur. vt heu me miserum. dicimus etiam heu pietas. heu prisca
fides. Hei ho z ve dtō coniungunt. Virgilius. Hei mihi qualis erat: quantū
mutatus ab illo Hectore. Martialis. Si sciero: ve tibi Lausidice.

At at cuius significationis? timentis. Da timentis. at at
Sunt ne aliqua dubia inter aduerbia seu prepositiones et interiectiones?
maxime. vt o interiectio indignantis dolentis admirantis. et aduerbium vo
candi et optandi.

Et prepositio est z interiectio. vt a Coridon Coridon p similiter prepo
sio est. vt pro tribunali. et interiectio. vt pro Iuppiter. pro dolor.

Que alie orōnis partes solēt pro interiectione pferri. Infandū. vt Heuib?
infandū amissis vnius ob iram: malum vt apud Terentiū. Quid hoc malum
infelicitatis est? et est dictū anxi animi: turbati nimis.

De Constructione.

Quid est constructio? debita dispositio partū orōnis in ipsa oratione.

Construōnū q̄ est agrua sensu z voce? Phyllis amat Corylos

Que sensu z non voce? Turba ruūt populus currūt. genus armati.

Que voce z non sensu? Venit in sinu adriatico site: abundant diuitijs

Construōni quot accidunt? duo. Concordantia et regimen.

Quotuplex est concordantia? triplex. Nominatiuus cum verbo. Adiectiuū
cū substantiuo. Relatiuū cū antecedente.

Actūs cū vbo in quot dz p̄cordare? in duobus. in nūero z p̄sona. vt ego ama
tu amas. ille amat. nos amamus. vos amatis. illi amant.

Adiectiuū cū substantiuo in quot dz p̄cordare? in tribus. in nūero casu et
genere. vt Ulysses astutus. Penelope pudica. arma crudelia.

Relatiuū cum antecedente in quot debet concordare? in duobus in nume
ro z in ḡne. vt Eneas qui. dido que. Ilium quod.

So amo que concordantia est? Acti cū verbo. Ostende n̄m. ego. Ostē
de verbū amo. Concordat ne? concordat. ostende. ego ē numeri singu
laris. et amo singularis. ego est persone prime. z amo prime. ergo congrue dz
ego amo. qz concordat n̄m cū verbo in nūero z in persona.

Quare ego est nūeri singularis? qz singulariter p̄fer. quō? sin. n̄m ego

Quare amo ē nūeri singularis? qz singulariter p̄fer. quō? sin. ego amo.

Quare ego est persone prime? quia omnia nomina z pronomina sunt tertie
persone exceptis ego. quod est persone prime. z tu secunde. et vocatiuis casi
bus qui sunt persone secunde.

Quare amo est persone prime? qz prima queqz vox vbi h̄ntis tres p̄sonas
est persone prime. amo est prima vox verbi ergo est persone prime.

Quare amo ē prima vox vbi? qz prima ē in ordine. vt sin. ego amo. tu amas
ille amat. amo est prima. amas secunda. amat tertia.

Quot modis pōt discordare n̄m a verbo? tribus. in nūero solum. in perso
na solum. in nūero in persona simul.

Cave dicas concordatur z discordatur. vt indocti solent. Nam conordo
S ij

neutrū est. non em̄ dicimus concordo te cū illo: sed tu cōcordas per me. Qui
dius. Per me concordant carmina neruis. Item dicendū discordat ntūs a p̄
bo non cū verbo. Quintilianus. Confirmanda vox est: ne ab ofone discordet
sicut dissideo dissentio a te. Cicero in Leelio. Cum is tribunus plebis capita
li odio. a Quin. Pompeio qui tū erat consul dissideret. Idem in eodez Ab ijs
qui pecudū ritu ad voluptatem oīa referūt longe dissentimus. Quanc̄ legi
apud Valeriū. Armis cū Linna collega suo dissidens.

Diceretur ne cōgrue ego amamus: non. quare: q̄ ego ē nūeri singularis. z
amamus pluralis. z sic discordaret ntūs a verbo in numero.

Quare non etiam in p̄sona: q̄ ego est p̄sone prime. z amamus prime. Ego
igitur amamus discordat in numero. z concordat in p̄sona.

Dic incongrue in p̄sona z non in nūero. ego amas. quare sic: q̄ ego ē p̄
sone prime z amas sc̄e. z sic discordat ntūs a verbo in p̄sona solum.

Quare non discordat etiā in nūero: q̄ ego est nūeri singularis z amas sin
gularis. Ego igit̄ amas discordat in p̄sona z concordat in nūero.

Dic incōgrue in nūero z in p̄sona. ego amatis. quare sic: q̄ ego ē nūeri sin
gularis z amatis pluralis. ego ē p̄sone prime z amatis secunde. z sic discor
dat ntūs a verbo in numero z p̄sona.

Alysses astutus que concordantia est: adiectiui cum substantiuo. Ostende
substantiuum. Alysses. Ostende adiectiuum. astutus. Congruit ne: quid ni
nam Alysses est numeri singularis. casus nominatiui. et generis masculini.
et astutus est numeri singularis. casus nominatiui. z generis masculini. ergo
congrue dicitur Alysses astutus.

Quot modis potest discordare adiectiuum cum substantiuo: septem in nu
mero solum. in casu solum. in genere solum. in numero z in casu. et non in ge
nere. in numero et in genere et non in casu. in cau et genere et non in nume
ro. in numero casu z genere.

Diceretur ne congrue Alysses astuti: non. quare: quia Alysses est numeri
singularis z astuti pluralis. z sic discordaret adiectiuum a substantiuo in nu
mero. Quare non discordaret etiam in casu z in genere: quia Alysses est cas
nti. z ḡntis masculini. z astuti similiter.

Dic incōgrue ī casu solum. Alysses astuti. quare discordat: quia Alysses ē
casus nti. z astutum accusatiui. z sic discordat adiectiuum a substantiuo in cas
su. Quare non etiam in numero z in genere: quia Alysses est numeri singula
ris. z generis masculini. z astutum est numeri singularis z generis masculini
ergo Alysses astutum discordat solum in casu.

Dic icōgrue in genere dumtaxat Alysses astuta. quare sic: quia Alysses ē
generis masculini. z astuta feminini. z sic discordat adiectiuum a substantiuo
in genere. Quare non discordat etiam in numero z in casu: quia Alysses ē nu
meri singularis z casus nominatiui. z astuta similiter. ergo Alysses astuta di
scordat in genere dumtaxat.

Dic incongrue in numero z in casu z non in genere. Alysses astutos. quare
discordat: quia Alysses est numeri singularis. z astutos est numeri pluralis.
Alysses est casus nominatiui. z astutos est casus accusatiui. z discordat adie
ctiuum cum substantiuo in numero z in casu. z non in genere. quare non in ḡne
q̄ Alysses est generis masculini. z astutos similiter.

Dic incōgrue in numero z in genere z nō in casu Alysses astute. quare sic:
quia Alysses est numeri singularis. z generis masculini z astute est nūeri plu

ralis z generis feminini. Et sic discordat adiectiuum a substantiuo in numero et in genere z non in casu. Quare non in casu? quia Ulysses est casus nominatiui. z astute nri. ergo non discordat in casu.

Dic incongrue in casu z in genere z non in numero. Ulysses astutam quare sic? quia Ulysses est casus nri z generis masculini. z astutam est casus accusatiui z generis feminini. ergo Ulysses astutam discordat in casu z in genere. et non in numero. Quare non in numero? quia Ulysses est numeri singularis. et astutam similiter. ergo non discordat in numero.

Dic incongrue in numero casu z genere. Ulysses astutas. quare sic? quia Ulysses est numeri singularis. casus nominatiui. et generis masculini. z astutas est numeri pluralis. casus accusatiui. z generis feminini. discordat igitur in numero casu z genere.

De concordantia relatiui cum antecedente.

Eneas qui. que concordantia est? Relatiui cum antecedente. Ostende antecedens. Eneas. Ostende relatiuum. qui. Congruit ne? maxie. nā Eneas est numeri singularis. z generis masculini. z qui similiter. ergo congrue dicitur Eneas qui.

Diceretur ne congrue Eneas que? non. quare? quia discordaret relatiuum ab antecedente. In quo? in genere. quare? quia Eneas est generis masculini. et que feminini.

Quot modis potest esse discordia inter relatiuum z antecedens? tribus. in numero tm̄. in genere tm̄. in numero z in genere simul. Fac discordet Eneas qui in numero tm̄. Eneas quos. quare? quia Eneas est numeri singularis. et quos pluralis. Quare non discordat etiam in genere? quia Eneas est generis masculini. z quos masculini. Discordat igitur Eneas quos in nūero solum.

Dic incongrue in genere dumtaxat. Eneas quam. quare sic? quia Eneas ē generis masculini. z quam feminini. Quare non discordat etiam in numero? quia Eneas est numeri singularis. z quam similiter. Discordat igitur Eneas quam in genere tm̄. Fac discordet in numero z in genere. Eneas quarū. q̄re sic? quia Eneas est numeri singularis. z quarum pluralis. Eneas est generis masculini. et quarū feminini. ergo Eneas quarū discordat in nūero z in ḡne.

Debet ne relatiuum cum antecedente conuenire in casu? minime. quare? q̄ cum non regantur ab vno eodemq; verbo. et varie verba construuntur nō debet conuenire in casu.

Quare relatiuum cum antecedente non debet conuenire in persona? quia relatiua omnia sicuti adiectiua deficiunt persona. sed statim cum antecedenti adhererint. illius sunt persone cuius est antecedens. Nam si dico tantum qui vel quod nullius sunt persone. Si vero dico ego qui: tunc. quia qui est coniunctum antecedenti ego: quod est persone prime qui quoq; prime est persone. et propterea verbum quod sequitur. vt studeo lego. z huiusmodi debet esse illi? persone cuius est āncedēs relatiui. vt ego qui studeo. tu qui studes. magister qui studet. nos qui studemus. vos qui studetis. magistri qui student. eodem modo adiectiua sequuntur substantiua. vt ego Virgilius Romanus poeta fui amicus Cesaris. Tu Aristoteles egregius philosophus docuisti magnum Alexandrū. Homerus ille diuinus: z Achilles iram cecinit: z errorem Ulyssis.

De Constructione orationis partium.

De Constructione
verbi actiui

Quibus o fonis partib⁹ est regimen? verbo tam personali q̄ impersonali No
mini Participio Prepositioni Aduerbio Interiectioni.

De Constructione verbi actiui.

Quid est verbum actiuum? quod in o finitū format passiuū in or. vt amo
amor. Doceo doceor. et potest habere accusatiuum significantem ho
minem. vt Pylades amauit Orestem.

Dicimus etiam Amaryllis amabat Castaneas. ego vidi Elephantum et
Tigridem. qui accusatiui non significant animal rationale: quod nō fit in neu
tris. non enim dicimus aro Socratem sicut aro terram. Igitur facio cū com
positis magis actiuum q̄ neutrum. vt Deus fecit hominem. et ignis calefacit
Socratem. quorum passiuua fuerunt facior. et calefacior apud antiquos. loco
quorū vtimur fio z calefio.

Quot sunt genera verborū? duo. personale z impersonale.

Quot sunt genera verborum personalium? quinq̄. Actiuū Passiuū Neus
trum Commune et Deponentis.

Quot sunt species verborū actiuorū? decem.

De prima specie actiuorum.

Quae sunt actiua prime speciei? que construuntur dumtaxat cum nomina
riuo agente et accusatiuo patiente. vt ego amo deum. tu vedis libros.
Ille scribit literas Plato docuit Aristotelem. et sic in ceteris. Omnia enim
actiua sunt prime speciei: si tantum nominatiuum et accusatiuum habent. vt
ego doceo multos adolescentulos. Quod si ultra principales casus. id est
post nominatiuum agentem. et accusatiuum patientem genitiuum admiserit
erunt secunde. vt ego moneo te huius rei. Si datiuum erunt tertie. vt ego cō
mendo me tibi. Si accusatiuum erunt quarte. vt Socrates docuit Platonem
philosophiam. Si ablatiuum sine prepositione erunt quinte. vt ego spoliaui
te ignorantia. Si ablatiuum cum prepositione erunt sexte. vt ego accepī
a te binas literas. Si nominatiuum z datiuum tantum erunt septime. vt ius
beo tibi. Si nominatiuum z infinitum erunt octaue. vt tu credis esse doctus.
Si et ante se et post se nominatiuū habuerint erunt none. vt lego assiduus.
odoro pn⁹. Si absolute ponant erunt decie. vt qd facis? lego. amo Quidius.

Sepe tepent alij iuuenes: ego semper amauī.

Et si quid faciam nunc quoq̄ queris: amo.

Notandum idem verbum posse esse diuersarum specierum. nam ego emo li
bros. est prime speciei. ego emo libros tanti. est secunde. ego emo libros tibi.
est tertie. ego emo libros arte ingenio. est quinte. ego emo libros a Tripho
ne bibliopola: sexte. Item ego doceo filium. est prime speciei. ego doceo filiū
tuum non minoris talento. est secunde. ego doceo filium tibi est tertie. ego do
ceo filiū z literas z mores est quarte. ego doceo filium magno studio z labore
est quinte. et sic alia multa.

Dicaliquot verba actiua prime speciei.

Verberat et video facio fastidio honoro
Fert occidit amo colit et formido timetq̄
Polluoq̄ et cerno damnat docet audio narro
Cum quarto tantum specie sunt omnia prime.

Verbero	as	aut	atum beytschen
Video	es	di	sum sehen
Facio	cis	feci	ctum thuen
Fastidio	dis	iui	itum uordrieszhaben
Honoro	as	aut	atum eren
Fero	fers	tuli	latum tragen
Occido	is	di	sum todtschlaen
Amo	as	aut	atum lyeben
Lolo	lis	lui	cultum voraugen haben
Formido	as	aut	atum grosz forcht haben
Timeo	es	ui	sine supino
Polluo	luis	lui	utum vnrein machen
Lerno	nis	creui	cretum scharpffsehen
Damno	as	aut	atum schedlich sein
Doceo	ces	cui	ctum lernen
Audio	is	iui	itum horen
Narro	as	aut	atum sagen

De secunda specie verborum actiuorum

Quae sunt actiua scde speciei? que post nrm agentē: z actm patientē cum
 gto pstruunt vt greci impleuerūt equū armatorū militū dici potest et
 armatis militibus. sed sic erit quinte speciei.

Preciū in quo casu esse debet? in abltō sp: ego emi librū vili vel aureo. sic z
 instrumentū quo quid sit: poni in abltō debet vt scribo libenti? calamo q̄ pē
 na. z tēp? vt studui viginti annis dicim? z viginti annos: si tempus p̄tinuū
 significamus

Excipiunt tanti quanti pluris z minoris cū suis p̄positis tantidē quantilis
 bet quanticūq; quantiuīs. que sine substantiuo in gto ponunt vt quāti emisti
 ancillā: cū substantiuo hō in abltō vt quanto precio emisti hōmerū? Itē quā
 tiuis emi dicimus. z quantouis precio emi. seu quantauis pecunia. z quantili
 bet. seu quantolibet precio emeris non est mihi cure. Dices tñ hec res non va
 let aureum z aureo. Narro denarij dicti quod denos eris valebāt. quinarij q̄
 quinos. Plinius in naturali historia. Ita vt scrupulum valeret sestertijs vice
 nis. Sed tanti valet res: sicut tanti emi rem dicendū. vt apd Jurisconsultos.
 Res tanti valet quanti vendi potest. Item pluris hereditas valeret. z quan
 to pluris hereditas valeret. Et quanto precio valet. sicut quanto emi p̄cio di
 cimus. Donatus in Adelphis. Vbi d̄: quanti est sumito: pro quanto p̄cio v̄z
 exponit. Eodē mō dicimus multo z minimo z paruo z vili. vel emi vel vendi
 di. vt apud eosdem Jurisconsultos: quasi minimo valeret hereditas. neq; di
 cas tñ quantū multū parū z minimū valet: nisi intellexeris p̄ p̄t. vt scio te
 multū valere. i. posse. Hanc constructionē sequunt cetera v̄ba quib? vti cum
 precio possumus vt doceo ago facio consto z similia. Plinius scdus de Pam
 philo pictore. Reminem minoris docuit talēto. Iuuenalis. Chryfogon? quā
 ti doceat. vel Pollio quanti. Idem atq; ideo plur? q̄ Cossus agebat. Et q̄ti
 vna venefica constat. Inuenies etiam apud Terentiū videt esse quantiuīs p̄
 cij. z apud Salustium pluris precij. Plautus Moxius pluris precij ē q̄ ego
 Dicimus etiam non estimo te vnus assis. z non facio te pili

Dicaliquot actiua secunde speciei.

vorkeuffen
 emm
 und ruyder
 keuffen
 emm

Vendit emit redimit locat z conduco reuendo
 Estimo venundo castigoq; z reprehendo
 Arguit incusat condemno atq; impleo multo
 His verbis casum post quartum iunge secundum
 Sit tñ in sexto precium: quanti atq; minoris.
 Plurisy z tanti socio sine da genitiuo.
 Cum substantiuo cures ea tradere sexto.

Vendo	dis	didi	itum vorkeuffen
Emo	is	emi	emptum keuffen
Redimo	is	emi	emptum rvider loeszen
Loco	as	aii	atum leyhen
Conduco	cis	xi	ctum mietten
Reuendo	is	didi	ditum rvider keuffen
Estimo	as	aii	atum schatzen
Venundo	as	didi	datum verkeuffen
Castigo	as	aii	gatum kasteyen
Reprehendo	dis	di	sum straffen
Arguo	is	gui	gutum idem
Incuso	as	aii	atum anklagen
Condemno	as	aii	atum vorrumen
Impleo	es	eui	etum erfullen
Multo	as	aii	atum an gelt straffen

De verbis actiuis tertie speciei

Que sunt actiua tertie speciei? que post ntm agentē z actm patientē cuz
 otō pstruunt. vt homo pius dat elemosynas pauperibus.

Dic aliquot actiua tertie speciei.

Scribo lego ascribo commendo nuncio mitto
 Lego z restituo do commodo mutuo dono
 Addico indico edicoq; atq; indico prodo
 Et dico z refero declaro impendo vetoq;
 Suadeoq; z subigo promitto accommodo reddo
 Post quartum dandi gaudent hec omnia casu.

Que possunt esse et tertie et quinte speciei.

Augeo conduplico accumulo atq; impertio dono
 Et terne z quinte species puer esse licebit.

Scribo	is	psi	ptum schreiben
Lego	is	legi	lectum lesen
Ascribo	is	psi	ptum zumessen
Commendo	as	aii	atum befehlen
Nuncio	as	aii	atum vorkunden
Mitto	is	si	ssum senden
Lego	as	aii	atum legern
Restituo	is	ui	tutum rvidergeben
Do	das	dedi	datum geben
Commendo	as	aii	datum befehlen

Mutuo	as	auī	atum entlegen quod non redditur Idem.
Sei de mutuo abunde dicemus in exercitamentis grammaticis.			
Dono	nas	auī	atum schencken
Addico	cis	xi	ctum tzeuygen
Indico	cis	xi	ctum vordietten
Edico	cis	xi	ctum anschreyen
Indico	cas	auī	atum antzeichen
Prodo	dis	didi	ditum vorrathen
Dico	eis	xi	ctum sagen
Refero	fers	tnli	latum wider sagen
Declaro	ras	raui	atum antzeygen
Impendo	dis	di	sum vorgelten
Veto	as	tui	titum vordietten
Suadeo	des	asi	usum raten
Persuadeo	des	asi	asum
Subigo	gis	egi	atum vnder trucken
Promitto	tis	si	sum voheyssen
Accommodo	das	auī	atum tzeuygen
Reddo	dis	didi	ditum wider geben
Augeo	es	xi	ctum gemern
Accumulo	as	auī	atum heuffeln
Conduplico	cas	auī	atum tzeuyfeltigen
Impertio	tis	tiui	tum mit reyn

Judicare 217

*Impetere nittey
Herrn*

De quarta specie verborum actiuorū.

Que sunt actiua quarte speciei? que post nrm agentem & actm patientē cum altero accusatiuo construuntur. vt ego doceo te grammaticam

Dic aliquot actiua quarte speciei.

Flagito posco peto doceo rogo calceo celo
Exoro admoneo moneo atq; interrogo cingo
Induit & vestit cūq; exeo postulat orat
Omnibus his quartos poteris coniungere binos.

Que possunt esse et quarte et quinte speciei.

Exuo et accingo cum vestio calceo cingo
Induoq; et quarte potes hec et dicere quinte:

Flagito	tas	auī	atum heffrig bitten
Posco	scis	poposci	sine supino begern
Peto	tis	tiui	titum bitten
Doceo	ces	cui	ctum lernē
Rogo	gas	gauī	gatum
Calceo	ceas	ceauī	ceatum schuen
Celo	las	lauī	latum vorbergen
Exoro	ras	raui	ratum erbitten
Admoneo	nes	nui	nitum warnen
Moneo	nes	nui	nitum vormanen
Interrogo	gas	gauī	gatum fragen

Cingo	gis	xi	ctum gurtten
Induo	duis	dutum	anlegen
Vestio	stis	stui	stium kleiden
Eruo	ruis	rui	xurum auszziehen
Postulo	las	laur	latum forderen
Oratio	as	raui	ratum zveytzlich reden

Inueniunt ne aliqua vba ex supradictis aliter construi q̄ dictū ē? maxie. vt flagito posco peto. vt postulo hoc abs te. z postulo te furti. z doceo et ad moneo te. de hac re z frequentius admoneo te huius rei. Item induo tibi. et multa h̄mōi. Sed tu ab ijs que non sunt in frequenti vsu abstinere. Peto tñ z postulo abs te hanc rem. magis vtimur q̄ te hanc rem

De quinta specie actiuorum.

Que sunt actiua quinte speciei? que post n̄m agentē z actm̄ patientem cū ablatiuo sine prepositione construūt. vt strauri equum sella. z scribo librum calamo. z peto te hasta. caue dicas cū hasta. Nam qñ instrumentum scamus: tacemus prepositionem vt video te oculis

Dic aliquot actiua quinte speciei.

Inficit z munit regit atq; irrito leuoq;
 Educat atq; cibatur. vacuoq; z farcio lacto
 Pascat alit spoliatur sternit petit afficit ornat
 Impleoq; z satio saturo lanio laceroq;
 Ledo onero exonero veroq; z spargo coronio
 Possunt post quartum purum sibi iungere sextum.

Que possunt esse et quinte et tertie speciei.

Spargo onero fundo figoq; z sterno leuoq;
 Et si sunt quinte: terne quoq; sepe videbis.

Inificio	cis	feci	ctum einduncken
Munio	nis	niui	nitum vestmachen
Tego	gis	xi	ctum decken
Irrito	tas	taui	tatum reytzen
Leuo	as	uau	uatum auffheben
Educo	cas	caui	catum aufftzyhen
Libo	bas	baui	batum speytzen
Vacuo	cuas	au	atum ledigmachen
Farcio	farcis	farsi	fartum fullen
Lacto	tas	taui	tatum seugen
Pasco	scis	pau	stum zveyden
Allo	lis	lui	alium erneren
Spolio	as	au	atum berauben
Sterno	nis	strauri	stratum niderzverffen
Peto	tis	tiui	titum bitten
Afficio	cis	feci	ctū anfechtung machen. vt sic ego af

ficio discipulos vt libenter studeant. z afficioz pro disponere se. Licero in Leo
 lio. sic afficioz interdum vt Latonem: non me loqui existimem: z sic sine ab
 latiuo. Cum ablatiuo vero accipit significationem ab eo ipso ablatiuo vt affi

clo te honore. pudore damno dedecore gaudio merore voluptate id est dispo
no te ad hec omnia.

Dino	nas	navi	natum tzyren
Impleo	ples	pleui	pletum fullen
Satio	as	avi	atum settigen
Saturo	as	raui	ratu an masz den bauch fullen
Lanio	as	avi	atum tzurdenen
Lacero	ras	raui	tū tzu reyssen. vnde Lacesso sis siui itū et lacesitus. vt feci lacesitus iniuria id est prouocatus.
Caedo	dis	caecidi	caesum per ae diphthongum tzu todtschla hen. vnde homicida qui hoīem. patricida qui patrē z paricida qui cognatuz aliumue occidit. hinc etiam homicidium patricidium z paricidium.
Dnero	ras	raui	ratum belestigen
Exonero	ras	raui	ratum entladen
Vexo	ras	raui	ratum plagen
Spargo	gis	si	sum tzerstreuen
Korono	nas	navi	atum kronen
Fundo	dis	di	sum giessen
Figō	gis	xi	fixum anheften

De sexta specie actiuorum.

Que sunt actiua sexte speciei? que post ntm agentē z actm patientē cum
ablatiuo cum a vel ab vel e vel ex: vel simili ppōne cōstruunt. vt ego
audiui. z didici multa a preceptoribus meis Gaspare Aeronensi grāmatico
peregregio. z Baptista Guarino viro vtriusq; lingue q̄doctissimo.

Dic aliquot actiua sexte speciei.

Audet z ediscit vellit mouet amouet arcet
Accipio retraho cumq; exigo separo soluo
Haurit habet remouet capit atq; intelligit aufert
Atq; abigo extirpo eripio et diuello vetoq;
Summoq; precipuos post casus sumere sextum
Debent prepositis tñ a a vel ab irrita vt olim
Papietionades accepit ab hospite dona.

Audio	dis	diui	ditum horen
Edisco	scis	didici	sine supino aufzlernen
Vello	lis	velli vel vulsi	sum aufzpficken
Moueo	ues	mouī	tum bervegen
Amoueo	ues	ui	tum zveckrucken
Arceo	ces	cui	ctum zvecktreyben
Accipio	pis	pi	ptum nemen
Retraho	his	xi	ctum tzu rucktzygen
Exigo	gis	egi	actum cynfordern
Separo	ras	raui	ratum von einander scheyden
Soluo	uis	solui	lutum aufflozzen
Haurio	ris	hausi	stū schepffen vt vinū e dolio. aquā e pu teo. vt Haurit aquam cribro qui discere vult sine libro.
Habeo	bes	bui	bitum haben z scribitur per aspiratio

nem in principio. nam ab eo sine aspiratione facit in secunda persona abis et e
neutrum. hyn rveg gehen. vt abi hinc actutum

Remoueo	ues	ui	tum hynrvegthun
Lapio	pis	cepi	ptum nemen
Intelligo	gis	xi	ctum vornemen
Aufero	fers	tuli	latum hynrveglegen
Abigo	gis	egi	actum hynrvegtreiben
Extirpo	pas	pau	patum aufzrvurtzeln
Eripio	pis	pul	ptum rvegrucken
Diuello	lis	li vel si	sum aufrecken
Veto	tas	tui	tutum vorbieten
Sumo	mis	psi	ptum nehmen

De septima specie actiuorum.

Que sunt verba actiua septime speciei: que construuntur ante se cum no
minatiuo agente. z post se cu datiuo patiente. vt boni pueri libenter
audiunt magistris z parentibus suis.

Dicaliquot actiua septime speciei.

Audio z ausculto recipit benedico timetq;
Impero z inuideo metuo interdico iubetq;
Hec quandoq; solent solo gaudere datiuo.

Audio	dis	diui	ditum horen
Ausculto	tas	taui	tatum gehorchen
Recipio	pis	ceptu	vorheissen
Benedico	cis	xi	ctum benedeyen
Timeo	es	mui	sine supino forchten
Impero	ras	raui	ratum gebieten
Inuideo	des	di	sum neyden
Metuo	tuis	tui	sine supino forchten
Interdico	cis	xi	ctum vorbieten
Iubeo	bes	ssi	ssum heysen

Sed audio ausculto timeo metuo recipio benedico magis neutra q; acti
ua mihi videntur. quia passiuue his vti non possumus. sed impersonaliter sic.
audio tibi. a me auditur tibi. Sic benedicatur tibi. timetur Pamphilio quod
etiam Diomedii placet. z hoc quando tantum cum datiuo construuntur. na ti
meo suspendium vel mortem. iubeo tibi hoc vel illud. Inuideo tibi doctrinam
non sunt septime speciei.

De octaua specie actiuorum.

Que sunt octaue speciei: que construuntur a fronte cu ntō agente. et a
tergo vero cu infinitiuo. aut cu obliquo aut sine. vt ego credo esse do
ctus. z ego credo me esse doctum.

Sed notandum quod quum sermo non reflectitur ad eum qui est agens. s;
ad alium facit transitionem: necesse est vti obliquo. vt ego spero discipulos
meos fore r doctos z bene moratos. Cum vero reciprocus est. hoc est eadē
res z agit z patitur. obliquo z vti z non vti passum^o pro arbitrio nostro. vt ego
puto esse bonus. z ego puto me esse bonum. tu credis esse doctus. z tu credis

te esse doctum. Cesar semper optavit enadere rex Romanorum. et Cesar semper optavit se euadere regem Romanorum. Catullus scripsit ad M. Tullium esse pessimum poeta. et Catullus scripsit ad M. Tullium se esse pessimum poetam.

Dic aliquot actiua octaue speciei

Spero et despero cupio scio nescio duco
 Autumat atque putat credit desiderat optat
 Hec infinitum cum obliquo: aut absque requirunt.

Spero	ras	raui	ratum hossen
Despero	ras	raui	ratum vortz: veyffen
Cupio	pis	piui	pitum begern
Scio	scis	sciui	scitum wissen
Nescio	scis	sciui	scitum nicht wissen
Duco	cis	xi	ctum frenu
Autumo	mas	maui	matum venen
Puto	tas	taui	putatum schatzen
Credo	dis	didi	ditum gleuben
Desidero	ras	raui	ratum begern
Spro	tas	taui	tum vunschen

De nona specie verborum actiuorum.

Que sunt actiua none speciei: que et ante se et post se cum notio construunt. vt doceo sedens. oro astans: adoro supplex. et huiusmodi.

De decima specie actiuorum.

Que sunt actiua decime speciei: que ante se cum notio construunt post se vero absolute ponuntur. vt amo lego. et huiusmodi.

De constructione verborum passiuorum.

Quid est verbum passiuum: quod ab actiuo formatur adiectione r litere vt amor ab amo. doceor a doceo.

Quot sunt species verborum passiuorum: octo. sicut actiuorum.

Omnia verba passiuia quomodo construunt: a fronte cum notio patiente. a tergo vero cum ablatio agente cum prepositione a vel ab vel simili. vel cum notio loco ablati. vt tu aar a me. vel tu aaris mihi pro a me. Virgi. in Bucolicis. His tibi Brynei nemoris dicatur origo. tibi pro a te.

Quomodo cuius speciei sint passiuia cognoscitur: Si tantum nominatiuum patientem. et ablatiuum cum prepositione agentem admiserint: erunt prime speciei. Verum si post rem agentem et patientem aliquem habuerint casum. illius erunt speciei: cuius actiua vnde formatur. Nam sicut ego amo deus est prime speciei actiuorum. ita deus amatur a me. est prime speciei passiuorum. et sicut ego non estimo te vnus assis. est secunde actiuorum. Ita tu non estimaris a me vnus assis. est secunde speciei passiuorum. et sic in singulis. Casus enim que neque agens est. neque patiens in actiuis: non mutatur in passiuis. Sed tantum mutantur res agens et patiens. vt ego scripsi literas tibi. Litera scripte fuerunt a me tibi. Ego doceo te grammaticam. tu doceris a me grammaticam. Ego spolio te veste. tu spoliaris a me veste Ego audio multa abs te. multa audiuntur a me abs te.

Sunt que dñi in nñi conuertunt. vt ego iubeo tibi. tu iuberis a me. ego in uideo tibi. tu inuideris a me. Inuenies etiam hñmōi orationes. Capre pascuntur herbas et herbis.

Sed passiuā cū actō figurate construunt. vt ledor manum. fractus sum pedem. Pascuntur syluas: et summa Lycet.

Que octauae sunt speciei: quōd construunt: sic ego credo esse bonus. ego credor a me esse bonus. ego puto te esse doctissimum. tu putaris a me esse doctissimus. et similiter in ceteris.

Dic aliquot verba passiuā.

Verberor et vendor donor doceor spolioꝝ

Audior et iubeoꝝ necnon credoꝝ videoꝝ

Mutuoꝝ. et debent patientem admittere rectum:

A vel ab. et sextum medijs admittere agentem.

Post tamen hos casus: sua quos actiuā sequuntur.

Verberor	aris	atus sum geschlagen werden
Vendor	eris	ditus sum verkauft werden
Donor	aris	atus sum geschenckt werden
Doceor	eris	ctus sum gelert werden.
Spolioꝝ	aris	atus sum beraubt werden
Audior	iris	itus sum gehoꝝt werden
Credoꝝ	eris	itus sum gelaubt werden.
Iubeoꝝ	eris	ssus sum heheysen werden
Uideoꝝ	eris	fus sum gesehen werden
Mutuoꝝ	aris	atus sum gervechfelt werden

Sed potius deponens r: mutuo neutrum de quibus (vt dixi) dicemus in exercitamentis.

Et notandū oīa verba in or carere preteritis perfectis. et sex ijs que a preteritis pfectis inclinant. sed eoz loco ponimus participiū preteriti tps et substantiuū verbū. vt amatus sum vel fui. eram vel fueraz. essem vel fuisset. sim vel fuerim. essem vel fuisset. ero vel fuero. amatum esse vel fuisse.

Que sunt que dicuntur uocatiua.

Nuncupor appelloꝝ iungas dicoꝝ uocoꝝ

Nominoꝝ et detur poscunt sibi rectus utrinꝝ.

Ut te Leucotheam: quod sis dea candida Graij.

At nostri Albuneam te: Mututamꝝ uocabunt.

Leucothea grecis Mututa uocabere nostris.

Et que reflecti possunt si plurima dicas.

Ut feroꝝ insignis: doctus dum scriboꝝ et heres.

Nuncupor	aris	atus sum
Appelloꝝ	aris	atus sum
Dicoꝝ	eris	ctus sum
Uocoꝝ	aris	atus sum
Nominoꝝ	aris	atus sum

Simul de uerborum neutrorum et deponentium constructione.

Quid est verbum neutrum? quod in o desinit. & passiuū in oz proprie habere non potest. Sum igitur cum compositis. similiter odi noui cepi & memini abusive neutra esse dicuntur. Item si dixeris aroz: erit p prosopopeiā ubi terra loquatur fictione poetica.

Et notandum deponentia in constructione esse vt neutra. hoc est neutra p me speciei. et deponentia prime speciei eandem habere constructionem & neutra secunde speciei. & deponentia scde speciei etiā eandem. & sic in ceteris. atqz ideo si mul de vtrisque tractabimus.

Quid est verbum deponens? quod in oz naturaliter desinens deponit alteram significationē. i. vel actiuam vel passiuam.

Que deponētia deponūt scationē passiuā? q sunt p me scde tertie quarte &

Que deponunt actiuā? que sunt quinte & sexte. (septime speciei.

Quot sunt species verborū neutrorum? septem.

Quot sunt species verborum deponentium? similiter septem.

De prima specie verborum neutrorum.

Que sunt neutra prime speciei? que a fronte & a tergo ntin postulant. vt ego sum indoctus. tu euasisti vir magnus.

Dic aliquot neutra prime speciei.

Sum fio incedo euadoqz et viuo voloqz

Prime sunt species regitur cum rectus vtrinqz

Et quandoqz dies mater. quandoqz nouerca est.

Sum es est	fui	sine	supino	sein
Fio	fi	ctus	sum	vel fut rverden
Incedo	dis	si	sum	gehen
Euado	dis	si	sum	entgehen
Viuo	uis	xi	ctum	leben
Volo	las	au	atum	rrollen

De prima specie verborum deponentium

Que sunt deponentia prime speciei? que cum nominatiuo vtrinqz construuntur. vt tu lucraris vnctus.

Dic aliquot deponentia prime speciei.

Prelior et luctor proficiscor digladioqz

Et iocor et gradior ratiocinor atqz reuertoz

Prime sunt species regitur cum rectus vtrinqz

Grassor vt armatus semper: sed luctor inermis

Digladioz nudus cautus ratiocinor impar

Troilus infelix puer est congressus Achilli.

Prelior	aris	atus	sum	streyten
Luctor	aris	atus	sum	kempffen
Proficiscor	sceris	ctus	sum	gehen
Digladioz	aris	atus	sum	mit dem schwert streyten
Gradioz	eris	essus	sum	gehen
Ratiocinor	aris	atus	sum	durch visac et rvas begreiffen
Reuertoz	eris	sus	sum	rvider kōmen. Inuenit et reuerto

De verbis neutris secunde speciei.

Que sunt verba neutra secunde speciei: que cū ntō patiēte. z abltō age te construunt. vt ego careo pecunia. nec dicas pecunie. Egeo tñ et indigeo etiam gtō iungunt. Memini gtō z actō. Satago gtō tñ. abstineo gtō. actō z abltō. sed abstineo est actiuū fm Pūscianum.

Dicaliquot neutra secunde speciei.

Deficit indigeo careo memini satagoq;
Affluit atq; egeo vacat atq; erubero abundo
His ablatiuum tantum coniungito casum.
Indiget atq; egeo sextoq; et da genitiuo.
At memini et quarto casu: et coniunge secundo.
Sed satago patrium tribuas tantummodo casum.

Que possunt esse et secunde et tertie speciei.

Affluo deficio necnon his adijce abundo
Neutorum terne species sunt atq; secunde.

Deficio	cis	eci	ctum gebrechen
Indigeo	ges	gui	sine supino notturfftig sein
Careo	res	rui	ritum vel cassum entberen
Memini defectiuum. vt memini huius rei. et hanc rem			
Satago	gis	egi	atum vleyssig sein
Affluo	uis	xi	tum vberlyssen
Egeo	ges	gui	sine supino est quod indigeo
Vaco	cas	auī	atū est quod careo et deficio
Erubero	ras	auī	vbesluffig sein
Abundo	das	auī	tum significat quod affluo
Abstineo	nes	nui	sine supino sich enthalden

De secunda specie Deponentium.

Que sunt deponētia secunde speciei: que ntñ agentē: ablatiuū patiens tem postulant vt vtēre virtute. Sed potior iungitur gtō actō z abltō obliuiscor vero reminiscor z recordor gtō z actō fungor vero z vescor et vtor et abutor apud veteres etiam actō iungebant. nunc aut tñ ablatiuo. abutor tñ etiam accusatiuo. misereor melius genitiuo.

Dicaliquot Deponentia secunde speciei.

Fungorq; et potior vescor fruor vtor abutor
Necnon defungor casu coniunge latino.
Iunge tribus potior quarto et sexto atq; secundo.
Et debet patrium miseretur sumere tantum.
Et patrium: et quartum reminiscitor obliuiscor
Attamen et vescor vtorq; et fungor abutor
Quarto etiam docti veteres iunxisse leguntur.

Fungor	geris	ctus sum gebrauchen
Potior	tiris	titus sum gebrauchen
Vescor	sceris	sine exeterito et supino essen
Fruor	eris	fretus vel fruitus vel fructus sum mit lust gebrauchē

Cicero in hortensio. Almentate summa perfructus. fretus est confusus. Auf-
 tilianus tua fretus humanitate id egeram.

Utor	eris	usus sum	gebrauchen
Abutor	eris	usus sum	mißbrauchen
Defungor	eris	ctus sum	enden. vt defunctus est vita. id est finiuit
officium vite. Virgilius. Delagi defuncte periclis			
Obluiscor	sceris	litus sum	vorgissen
Ikemiscor		sine supino	gedencken
Misereor	eris	misertus sum	mitleyden haben
Recordor	aris	atus sum	yngedenck sein

De tertia specie verborum neutrorum.

Que sunt neutra tertie speciei: que cū ntō agente z dtō patiente cōstru-
 untur. vt scale herent parietibus. tu seruis deo.

Dicaliquot neutra tertie speciei.

Seruit obest noceo placet atq; incumbo licetq;
 Officio caueo studeoq; et consulit heret
 Obuio et occurro atq; obtempero obedio paret
 Et faueo et lateo atq; ignosco indulgeo parco
 Inter sum soluo desumoq; et debeo cedo
 Assentit species cum casu hec tertia dandi est.

Seruiō	is	uiui	uitum dynen
Obsum	es	offui	sine supino schaden
Noceo	cen	cui	citum idem
Placeo	ces	cui	citum behagen
Incumbo	bis	bui	bitum vleyßhaben
Liceo	ces	cui	citum getzymen
Officio	cis	feci	ctum schaden
Caueo	ues	caui	cautum huten
Studeo	des	dui	sine supino lernen
Consulo	lis	lui	tum raten
Hereo	res	hesi	sum anhangen
Obuio	as	auī	atum entgegen kōmen
Occurro	ris	ri	sum idem
Obtempero	as	auī	atum gehorchen
Obedio	dis	diui	itum gehorsam sein
Pareo	res	ruī	sine supino est idem
Faueo	ues	fauī	fautum gunstig sein
Lateo	tes	tui	latitum vorborgen sein
Ignosco	scis	gnoui	otum vorgeben
Indulgeo	ges	si	tum vortzeyen
Parco	cis	peperci vel si sum	schonen
Inter sum	es	ful	sine supino do bey sein
Soluo	uis	ui	lutum betzalen
Desum	es	fui	siue supino nicht kegenwertig sein
Debeo	bes	bui	bitum schuldig sein
Cedo	dis	si	sum zveychen

Assentio tis si sum beplassen
 Assentior tamen omnes fere dicunt. vt Sallius refert.

De tertia specie Deponentium.

Que sunt deponentia tertie speciei? que ntm agentē z dtm patientē postulant. vt ego suffragor tibi. tu vero ingratus refragaris mihi.

Dicaliquot Deponentia tertie speciei.

Suffragor dominoꝝ et feneroꝝ atq; refragoꝝ
 Blandioꝝ et medeoꝝ necnon assentoꝝ aduloꝝ
 Gratuloꝝ irascoꝝ famuloꝝ minitoꝝq; minoꝝq;
 Obsequoꝝ auxilioꝝq; aduersoꝝ polliceoꝝq;
 Insidioꝝ dandi gaudebunt omnia casu.

Suffragor	aris	atus sum mithelssen
Dominoꝝ	aris	atus sum herschen
Feneroꝝ	aris	atus sum ruychern
Refragoꝝ	aris	atus sum rviderstehen
Blandioꝝ	tris	ditus sum schmeicheln
Medeoꝝ	eris	caret pto z supino ertzneyen
Assentoꝝ	aris	atus sum lieb koszen
Aduloꝝ	aris	atus sum heucheln
Gratuloꝝ	aris	atus sum
Irascoꝝ	aris	atus sum tturnen
Famuloꝝ	aris	atus sum dynen
Minitoꝝ	aris	atus sum ernstlich trauen
Minor	aris	natus sum darven
Obsequoꝝ	eris	cutus sum tzur villen sein
Auxilioꝝ	aris	atus sum behulfflich sein
Aduersoꝝ	aris	atus sum entgegen sein
Polliceoꝝ	eris	citus sum vorheysen
Insidioꝝ	aris	atus sum rveglagern

Iniuurioꝝ autē z p̄trarioꝝ ego nō memini legisse ap̄ idoneos. sed fuit tibi iniurius. affeci te iniuria. cōtrarius ero illi: aduersabor refragabor illi.

De quarta specie Verborum neutrorum.

Que sunt verba neutra quarte speciei? que cum ntō agente z actō patiēte construunt. vt aro terram. Et habent passiuum in tertijs p̄sonis in vtroq; numero. vt terra aratur z tetre arantur.

Quare non habent passiuum in primis z secundis personis verba neutra quarte speciei? quia semper habent accusatiuum tertie persone. quapropter quum fit conuersa locutio. accusatiuus tertie persone in nominatiuum tertie transmutatur. z debet concordare cum verbo: quod erit item tertie persone. vt ego aro terram. terra aratur a me. tu seminas agros. agri seminantur a te. Si liceret dicere ego aro te. vel tu aras me. liceret facere conuersam locutionem tu araris a me. ego aro: a te. quod quia non licet. ergo nec per passiuum licebit. Qui autem dicit aro: semino: fecit (vt dixi) prosopœiam: qua poete vtunt.

Dicaliquot neutra quarte speciei.

Semino tundo et aro colit z sero consero planto
 Ventiloqz et pulso pinso et trituro pitisso
 Londo vello meto texo suo dissuo filo
 Sartio meo puto vanno volo digero poto
 Prandet edit comedit sorbet coquo concoquo ceno
 Excerno sitio sapio neo spumo biboqz
 Decoquo merendo euadoqz moloqz voroqz
 His hoïem quartum nunqz coniunge notantem.

Semino	nas	aii	atum seen
Tundo	is	tutudi	sum tzußossen
Aro	as	aii	atum ackern
Colo	lis	lui	cultum bauen
Sero	is	eui	atum seen
Consero	is	eui	situm mitseen
Planto	as	aii	atum pflantzen
Ventilo	as	aii	atum hinverffen
Pulso	s	aii	atum anklopffen
Pinso	is	sui	stum backen
Trituro	as	aii	atum treschen
Pitisso	s	aii	atum kosten
Londo	is	lui	ditum zvarnen
Vello	is	li vel si	sum
Meto	is	sui	sum abfuren
Texo	is	xui	xtum zvircken
Suo	is	sui	sutum tzunehen
Dissuo	is	sui	sutum aufftrennen
Filo	as	aii	atum spynnen
Sarcio	cis	si	artum tzußlicken
Meo	is	sine preterito et supino	binckela
Puto	as	aii	atum schatzen
Vanno	as	aii	atum schwingen
Volo	uis	volui	sine supino zvollen
Digero	is	sti	stum derven
Poto	as	aii	atum trincken
Prandeo	es	di	sum sum tzu mittag essen
Edo	es	edi	sum essen
Comedo	es	edi	sum vel stum essen
Sorbeo	es	psi z bui	bitum suppen
Terentius. Cyathos sorbillans paulatim hunc producam diem:	quis	xi	ctum kochen
Loquo	quis	xi	ctum mitkochen
Concoquo	as	aii z atus	sum tzu abent essen
Ceno	nis	creui	cretum aufzverffen
Excerno	tis	lui	titum dursten
Sitio	pis	pui	pitum richen
Sapio	nes	neui	etum neen
Heo	as	aii	atum gyschen
Spumo	is	bibi	itum trincken

Decoquo quis xi ctum vorhoren. vnde decoctor qui ab sumptis bonis non est soluendo. dicitur vulgo eyn brasser. Catullus. Decoctoris amica Formiani.

Merendo as aui atū. nach mittag essen. vñ merenda post meridiem cibus
 Euado is si sum entkegen
 Volo is lui itum mulen
 Voro as aui atum vorschlinden

De verbis excepte actionis.

Que sunt verba excepte actionis: ea quibus non ponitur ntūs expressus sed subauditur deus: propterea non inveniunt nisi in tertijs personis. et construuntur cū actō patiente. vt pluit magnos imbres. inuenies apud hystorographos pluuisse lapidibus z carnibus. z pluant grandes z saxa apud poetas. sicut ego pluo. fulmino. cum deus loquens introducitur.

Da verba excepte actionis.

Grandinat atq; pluit ningit tonat atq; choruscat
 Fulgurat adiungas: z fulminat atq; serenat
 Lucescit noctes. aduespera iunge diescit.
 Hoc est z fit lux z vespera: noxq; diesq;
 Et quarto z sextoq; pluit seruire videbis.
 Saxa pluit. carnes saxiq;: z carnibus olim.
 Saxa pluunt. sed ait. cecinit qui mutus fratrum
 Vulnera: qui diro impulsi: cecoq; furore:
 Dedipodionios fedarunt sanguine muros.
 At qui anchisiaden: nec densior aere grando:
 Nec de concussa tantum pluit ilice glandis.

Grandinat	auit	atum hageln
Pluit	plijt z pluit	per syncopen utum regen
Ningit	xit	ctum schneyen
Tonat	tonuit	itum donnern
Choruscat	auit	atum plitzen
Fulgurat	auit	atum idem est quod choruscat
Fulminat	auit	atum donnerschlagen
Serenat	auit	atum schon z vetter z veden
Lucescit	sine preterito z supino tag z werden. dicitur z illucet	
scit. vnde illuxit preteritum. quare luxit fit etiam a lucescit.		
Noctescit	sine preterito z supino nacht z werden	
Aduesperascit	sine preterito z supino abent z werden	
Diescit	sine preterito z supino tag z werden	

De quarta specie Deponentium.

Que sunt deponentia quarte speciei: que ntīm agentē. z actīm patientes postulant. vt sequor virtutem.

Dic aliquot deponentia quarte speciei.

Arbitror vlciscoz fateor sequor aggrediorq;
 Soloz consolor predor precontor opinoz
 Deprecor et populoz liceor meditor miserozq;

Metior et metor dignorq; precorq; loquorq;
 Aucupor et fenor furo; et reor atq; recordor
 Alloquor aspernor scrutor nanciscitor atq;
 Accusatiuum patientem iungito verbis.

Arbitror	aris	atus sum rvarnen
Ulciscor	sceris	ultus sum rechen
Fateor	teris	fassus sum bekennen
Sequor	eris	cutus sum nachuolgen
Aggredior	eris	essus sum jangehen
Solor	aris	atus sum
Consolor	aris	atus sum idem est
Predor	aris	atus sum berauben
Percontor	aris	atus sum erforschen
Opino;	aris	atus sum cyn rvanhaben
Deprecor	aris	atus sum abbyten
Populo;	aris	atus sum vorrvusten
Liceor	eris	et licitor aris steygern im lon
Meditor	aris	atus sum gedencken
Misero;	aris	atus sum mitleyden haben

Miseratur qui conqueritur aliena incommoda
 Miseretur qui miserum subleuat. inquit Festus.

Metior	iris	mesnus sum messen
Metor	aris	atus sum ordnen
Dignor	aris	atus sum rvidigen
Precor	aris	catus sum bytten
Loquor	eris	cutus sum reden
Aucupor	aris	atus sum vogelfahen
Uenor	aris	atus sum iagen
Furo;	aris	atus sum stelen
Reor	reris	ratus sum gleuben
Recordor	aris	atus sum gedencken
Alloquor	aris	cutus sum anreden
Aspernor	aris	atus sum vorrschmehen
Scrutor	aris	atus sum erforschen
Nanciscor	eris	actus erkriegen
Opperior	iris	tus sum tzudecken
Lucror	aris	atus sum gervinnen
Prestolor	aris	atus sum h arren
Sciscitor	aris	atus sum erfragen

De quinta specie verborū neutrorū.

Quæ sunt neutra quinte speciei? que ntm patientē: z ablatiuū agentem
 postulant sine prepositione vel actiū cum ob vel propter vt ego gaus
 deo virtute vel ob virtutē. vel ppter virtutē. sed frequentior vsus est cū abla
 tiuo. vt ego doleo tuo incōmodo. Doleo sic quoq; construit. doleo caput. mis
 hi dolet caput. Cicero. Dolēt tibi oculi. Quidiū. Tu so tua damna dole.

Dic aliquot neutra quinte speciei.

Gaudeo cum caleo rubeo nigretq; viretq;
 Et tepet et friget stupet z cum turgeo floret
 Albeoq; et liqueo cum mereo splendeo pollet
 Egrotat pallet madoo tumeo doleoq;
 Pingueoq; annumeres: et macret et horret et ardet
 Ardeoq; et sextum aut quartum cum propter habebunt.

Gaudeo	es	sum freuen
Caleo	es	lui sine supino hitzig sein
Rubeo	es	bui sine supino rotsein
Nigreo	es	grui sine supino schvartz sein
Vireo	es	rui sine supino grunen
Tepet	es	pui sine supino leulich sein
Frigeo	es	gui sine supino fryeren
Stupeo	es	pui sine supino erschrecken
Turgeo	es	si sine supino auffblößen
Floreo	es	rui sine supino bluen
Albeo	es	bui sine supino zveisz werden
Liqueo	es	cui sine supino zweich werden
Mereo	es	sine ptō z supino bekommen
Splendeo	es	dui sine supino scheyden
Polleo	es	lui sine supino idem significat
Egrotat	as	aut atum krancken
Pallet	es	lui sine supino bleych seyn
Madoo	es	dui sine supino nassen
Tumeo	es	mui sine supino auffblaszen
Doleo	es	lui sine supino schmerzzen haben
Pingueo	es	gui sine supino feystmachen
Macreo	es	cru sine supino mager sein
Horreo	es	rui sine supino eyn graben haben
Ardeo	es	arsi sum brennen
Ardeo	es	rui sine supino dur seyn

De quinta specie Deponentium.

Que sunt deponentia quinte speciei: que cum ntō patiente et ablativo
 agente sine prepositione construuntur: vel cum actō cum ob vel pp̄
 ut ego letor literis: vel propter literas

Dic aliquot Deponentia quinte speciei.

Letorq; et stomachor tristor bacchorq; queroq;
 Atq; verecundor delector gloriator atq;
 Crapulor indignor moriorq; irascor habebunt.
 Sextumue aut quartum. quarto ob propterue preibunt.

Letor	aris	atus sum frolich sein
Stomachor	aris	atus sum bervegt sein
Tristor	aris	atus sum trauren
Bacchor	aris	atus sum vnfyunig sein

Queroz	eris	stus sum clagen'
Verecundoz	aris	atus sum schemen
Delector	aris	atus sum lusthaben
Glorioz	aris	atus sum berumen
Crapuloz	aris	atus sum in fuller ey leben
Indignoz	aris	atus sum vnrvidig achten
Morioz	eris	et riris tuus sum sterben
Trascoz	sceris	atus sum tturnen

De sexta specie verborū neutrorum.

Que sunt neutra sexte speciei: que cū ntō patiente z abltō agente cons-
 truuunt cū p̄positione a vel ab. vt factus sum a deo. Discipulus vapu-
 lat a magistro. Quintilianus. Testis in reū interrogat' an ab eo fustib' vas-
 pulasset. est innocens inquit. Letera ego cū abltō apud approbatos nō memi-
 ni legisse. sed sic sp̄ exulo Rome Venetijs. Virgilius. Longeq; ignotis. exu-
 lat oris. Terentius. Domo exulo. z aliqñ magno licebit virtus. Horati. Por-
 tuit licuisse minoris. Itē paruo nostra tempestate veneunt libri. Valeri'. Ses-
 cit ne hostiū locus castroz minoris veniret. Item Rupsit Glyceriū Pamphi-
 lo. Quidius. Hube pari. Martialis. Uxorū nubere nolo mee.

Da neutra sexte speciei.

Vapulat et venit necnon licet exulo nubo
 Et cum compositis fio: et passiva sequuntur.
 A Ferre vt medo qui vinxerat Ennosigeum.
 Diris compedibus: caurusq; et vapulat Euris.

Vapulo	as	auī	atum geschlagen werden
Veneo	nis	niui	venū vorkauft werden
Liceo	ces	cui	citum geacht werden
Exulo	as	auī	atum in das elendt
Nubo	is	psī	et nuptus sum. elich werden. sed pp̄te mulierū est. que. qz apud antiquos cū viris tradebāt nubere capita. hoc ē op̄is re z velare pudoris gr̄a solebant. nubere dicte sunt hoc est maritari. flameis obnupta facie. vnde Claudianus. Flamea sollicitū preuelatura pudorē. vel vt ait Festus boni ominis causa. qz flamea assidue vteret' vxor flameis. cui non licebat facere diuortii. Abusiue em̄ dictum est: nupsit amicus.

De sexta specie deponentium.

Que sunt deponentia sexte speciei: q̄ nt̄m patientē z abltm̄ cū p̄positio-
 ne agentē postulant. vt Horatius natus fuit a patre Libertino.

Da sexte speciei deponentia.

Nascitur atq; orioz patiozq; adiunge renascoz
 Et gaudent sexto: patre vt sum natus ab illo.
 At patioz poterit casum quoq; sumere quartum.
 A saxo vt pateris non paruum Sisyphē penam.

Nascoz	sceris	natus sum geboren werden
Orioz	riris	vel oreris ortus sum idem est
Patioz	teris	passus sum leyden
Renascoz	sceris	natus sum viderumb geboren werden

lb

De neutris septime speciei.

Que sunt neutra septime speciei: que nrm agentem postulant. & post se non regunt casum sine prepositione. vt eo ad Aram diui Marci. Un- de is: a delubro Virginis. Nili iungantur nominibus aduerbialiter positus. vt eo domo. sunt etiam que absolute ponuntur. vt dormio viuo.

Dicaliquot neutra septime speciei.

Et meat incedit intendit petit ambulo pergo
 Transeoq; et curro discedo accedo remigro
 Sto iaceo sedeo surgo ruo salto quiesco
 Dormioq; et vigilo viuo labo ludit hioq;
 Intereo accumbo sudo pereooq; cadoq;
 Et valeo atq; oleo nato no sonat occido consto
 Si admittunt casum: non solum admittere debent.

Co	is	iui	itum gehen
Meo	as	aii	atum gehen
Incedo	is	si	ssum gehen
Tendo	is	tetendi	sum gehen
Peto	is	tiui	itum gehen
Ambulo	as	aii	atum gehen
Pergo	is	prexi	ctum wandern
Transeo	is	siui	situm tzyhen
Curro	is	cucurri	sum lauffen
Discedo	dis	si	ssum hynrvecktzyhen
Accedo	is	si	ssum hertzutzzyhen
Remigro	as	aii	atum idem
Sto	stas	steti	statum stehen
Iaceo	ces	cui	sine supino lygen
Sedeo	des	sedi	sessum sitzen
Surgo	sto	surrexi	ctum auffstehen
Ruo	is	rui	rutum fallen
Salto	as	aii	atum springen
Quiesco	scis	cui	etum ruen
Dormio	mis	iui	itum schlaffen
Vigilo	as	atum	rvachen
Viuo	uis	ri	ctum leben
Labo	bas	aii	atum rvancken
Ludo	dis	si	sum spülen
Hio	as	aii	atum auffgynen
Intereo	is	iui	itum nidergehen
Accumbo	is	bui	bitum besitzen
Sudo	das	aii	atum schvritzen
Pereo	is	ini	itum vorderben
Cado	dis	cecidit	casum fallen
Valeo	es	iui	itum gesunt seyn
Oleo	es	iui	litum vel oletum richen
Nato	as	aii	atum schvymmen

No	as	ant	atum idem
Sono	as	sonul	itum lauten
Occido	is	di	sum penultima breui sterben
Consto	as	stiti	st itum vel statum offenbar sein

Dic neutra passiva.

Sit solet z gaudet confido atq; audeo fido.

Fio	is	factus sum	gescheen
Soleo	es	litus sum	pflegen
Gaudeo	es	gausus sum	freyen
Confido	is	suo sum	getrauen
Audeo	es	sus sum	kun sein
Fido	is	sus sum	getrauen

Quo construuntur? varie. nam fio construuntur vt vapulo. Soleo infinito semp iungitur. vt soleo legere. Gaudeo dictum e iungi ablatio agentis. vt tu melior me ego gaudeo te. Confido z fido dnm postulant. vt non confido tibi. Audeo vel actio vel infinitiuo iungit. vt audeo magnus nefas. z audeo conuiciari tibi. vt audeatq; viris concurrere virgo.

De septima specie deponentium.

Que sunt deponentia septime speciei? que ntm agentem postulant. et post se non regunt casum sine prepositione. vt ego non nisi doctus reuertar in patriam. Nisi iungantur noib; aduerbialiter positus. tunc em tacem? ppositione. vt reuertar Romaz. proficiscar domo. Snt que absolute poni pnt vt iocaris ne: an serio loqueris.

Dicaliquot deponentia septime speciei

Laborz et gradior venoz piscorq; iocorq;
 Altercor luctor proficiscitor atq; cachinor
 Prelior grassor lachrimorq; adiungito scortoz
 Augoz conuersor spacioz et rusticor adde:
 Digredior conor ratiocinor auguroz istis.
 Si dederis casum non solum iungito verbis.

Labor	eris	pfus sum	fallen
Gradior	eris	ssus sum	ghen
Venoz	aris	tus sum	iagen
Piscor	aris	atus sum	fischen
Iocor	aris	atus sum	schertzen
Altercor	aris	atus sum	hadern
Luctor	aris	atus sum	streythen
Proficiscor	eris	ctus sum	rvandern
Cachinor	aris	atus sum	ser lachen
Prelior	aris	atus sum	streyten
Grassor	aris	atus sum	ansprengen
Lachrimor	aris	atus sum	zveynen
Scortoz	aris	atus sum	huren
Augoz	aris	atus sum	lygen

Conuersor	aris	atus sum gesellschaft haben
Spacior	aris	atus sum spatzirn
Ikusticor	aris	atus sum auff dem forrverck sein
Digredior	eris	usus sum abretten
Lonor	aris	atus sum arbeyten
Ratiocinor	aris	atus sum durch vrsach etivas begreifen. vñ
Auguroz	aris	atus sum rvarlagen (ratiocinator: vñ

Et quoniam tam neutra quam deponentia septime speciei iunguntur cum casibus cum prepositione: tum aduerbijs localibus: tum nominibus positis aduerbialiter. ut eo venio traseo: gradior: proficiscor. et huiusmodi opere precium videtur hic de aduerbijs localibus studiose conscribere. Quod enim poterit quis horum septime speciei scire constructionem: ipsi scilicet uti latine loquens: si nesciat quo nam modo iungantur aduerbijs ac nominibus que ponuntur aduerbialiter.

De Aduerbijs localibus.

Quot sunt aduerbia localia? sex. Ubi Quo Qua Unde Quorsum quousque. Ubi significat statum in loco. Quo motum ad locum. Qua motum per locum. Unde motum de loco. Quorsum locum versus. Quousque usque ad locum. vel usque ad tempus.

Dic aduerbia significantia in loco.

Hic istic illic intus foris usque nusquam ibi ibidem vbiq; alibi alicubi sicubi vbius vbi libet vbiubi vbiq; utrobique superius et inferius et vbi.

Que differentia est inter hic illic istic? Hic significat locum apud primam personam: que loquitur. Istic locum apud secundam: que audit. Illic ab utraque remotum. Et sic hic istuc illuc etc. sic hic hec hoc. iste ista istud. ille illa illud. hic refertur ad primam personam. iste ad secundam. ille ad tertiam.

Dic aduerbia significantia ad locum.

Huc istuc illuc intro foras usque nusquam siquo nequo aliquo utroque quocumque quoquo quouis quolibet eo eodem supra infra et quo.

Dic aduerbia significantia motum per locum.

Hac istac illac intus foris siqua neque alia aliqua utraque quecumque ea eadem. et que.

Dic aduerbia significantia motum de loco.

Hinc istinc illinc intus foris sicunde aliunde alicunde vndique vndicunque vtrinque vndeus vndelibet inde superne inferne celitus funditus vnde.

Dic aduerbia significantia locum versus.

Horsum istorsum illosum siorsum neorsum aliozum aliquorsum sursum deorsum dextrosum sinistrosum vel leuorsum utroque versus quorsum.

Dic aduerbia significantia usque ad locum.

Hactenus hucusque istucusque eousque et quousque.

De nominibus que ponuntur aduerbialiter.

Nomina vrbium oppidorum. et villarum in loco: in quo casu ponuntur: in genitivo si sint prime vel secunde declinationis. ut sum Patavij. sui Rome. Si vero tertie. vel tamen pluraliter declinata in ablativo. ut tu fuisti Carthagine. ego eras

Venerijs. Pisis. Senis. Locris. Puteolis. Carris. De loco et per locum in quo casu ponuntur: similiter in ablatiuo. ut solui Venerijs. transiui Roma. Brundisio. tu venis Florentia. Carthagine.

Ad locum in quo casu ponuntur: in actio ut eo Romam tybur. Venetias. bassianum carpos. Ad interrogationem per quorsum: in quo casu ponuntur: in actio cum versus. quod postpositum inclinatur sibi preposita noia. ut cum appropinquare aduentus tuus putaret et Romam versus profectum te esse constaret: scripsi ad te has literas.

Ad interrogationem per quorsum in quo casu ponuntur: in accusatiuo cum vsq. ut vsq. Romam. Bassianum.

Possumus ne homini noibus proprijs addere prepositionem: maxime. ut vado ad Albam. venio ab Roma. quod et visu approbatorum facile ostendi potest. Cicero in verrinis. Ea die Verres ad Messaniam venit Salustius in Catilinaria. tam tum Brutus ab Roma aberat. Recte ergo dicitur. venio a Roma: et a domo. sum in Roma: et in domo. Fabius. In domo furtum factum ab eo: qui domi fuit. Plurima sibi exempla facile qui volent inueniet. sed frequens vsus gaudet breuitate et demit prepositionem.

Que appellatiua ponuntur ut propria: domus humus rus militia. Sed hoc ego non nisi in loco et de loco legisse memini et militia in loco tantum. ut stratus humi. Surgit humo pigre. sui militiae. Item rus in loco magis in datiuo quam in ablatiuo ponitur. Terentius ruri se continebat. Poete tamen propter metrum etiam rure dicunt. inuenies etiam belli in loco aduerbialiter.

Adijciuntur ne adiectiua homini nominibus quando ponuntur aduerbialiter: non. nisi meus tuus suus noster et alienus. nam sum domi mee et tu es domi aliene dicimus. sum domi magne. tu es domi pulchre et regie. non dicimus. sed in domo magna. et in domo pulchra et regia. Item eo Venetias ditiores Patavia vel Patavium maius Venerijs. ego quia id generis orationis non memini legisse. non dicerem. sed ad Venetias ditiores ad Patavium maius. Legi tamen apud Quidium in heroidibus.

Atque alius doctas iam nunc eat inquit Athenas. sed potest tacuisse prepositionem. ut Virgilius.

Italiam fato profugus lauiamque venit.

Nomina prouinciarum. Regionum. Insularum. Montium. Appellatiua et propria hominum et belluarum. Item appellatiua rerum omnium in loco in quo casu ponuntur: in ablatiuo cum prepositione in vel simili. ut sum in templo sub tecto. super lapide. Ad locum in quo casu ponuntur: in actio cum prepositione ad vel simili. ut eo ad templum. in Cyprum. versus Italiam. quod melius postea ponitur. ut Italiam versus. Usque vero ponitur cum alia prepositione. ut eo usque ad templum. usque in Cretam. Ad locum utimur etiam supinis in um. sine prepositione et gerundijs in dum: cum prepositione. ut eo lectum et ad legendum. De loco in quo casu ponuntur: in ablatiuo cum ex vel e vel ab. vel simili prepositione. ut venio ex agro. Reuerto a templo. vel e templo redeo. per locum in quo casu ponuntur: in accusatiuo cum per. ut transeo per forum. per arcam diui Marci.

De verborum communium constructione.

Quid est verbum commune: quod in oratione naturaliter desinens utraque retinet significationem actiuam. scilicet et passiuam.

Quomodo construuntur verba composita quando actiuam habent significationem: ut dicitur

agēte: et actō patiēte. sic verba actiua. vt ego criminoꝝ te. sicut ego accuso te. tu largiris mihi libros: sicut tu donas mihi libros.

Quomodo construuntur verba communia in significatione passiuā: cū nominatiuo patiente ⁊ abltō agente cum prepositione a vel ab vel simili. sicut verba passiuā. vt ego criminoꝝ a te. sicut ego accusoꝝ a te. libri largiuntur a me tibi. sicut libri donantur a me tibi.

Da verba communia.

Largioꝝ experioꝝ veneroꝝ moroꝝ osculoꝝ hortoꝝ
Criminoꝝ amplectoꝝ necnon interpretoꝝ: atqꝫ
Hospitoꝝ. hec nunc sunt communia verba: sed olim
Multa alia antiquis communia verba fuerunt.
Ut meditoꝝ soloꝝ frustroꝝ reoꝝ aggredioꝝqꝫ
Fare obliuiscor dignoꝝ stipuloꝝ dominoꝝqꝫ
Metoꝝ ⁊ affectoꝝ testor detestoꝝ abutoꝝ.

Que actiue quarto: passiuē iungito sexto.

Largioꝝ	iris	largitus sum vorschicken
Experioꝝ	iris	ertus sum erfahren
Veneroꝝ	aris	atus sum zvirtdigen
Moroꝝ	aris	atus sum harren
Osculoꝝ	aris	atus sum kussen
Hortoꝝ	aris	atus sum vormanen
Criminoꝝ	aris	atus sum lestern
Amplectoꝝ	eris	xus sum lernen
Interpretoꝝ	aris	tatus sum aufzreden
Hospitoꝝ	aris	atus sum herbergen
Meditoꝝ	aris	atus sum gedencken
Soloꝝ	aris	atus sum trosten
Frustruꝝ	aris	atus sum teuschen
Reoꝝ	reris	ratus sum zvenen
Aggredioꝝ	eris	ffus sum angehen
For non est in vsu. faris fatus sum		
Dignoꝝ	aris	atus sum zvirtdigen
Obliuiscor	ceris	litus sum vorgessen
Stipuloꝝ	aris	atus sum vorheyssen
Dominoꝝ	aris	atus sum herschen
Metoꝝ	aris	atus sum auffschlahen
Affectoꝝ	aris	atus sum nach volgen
Testoꝝ	aris	atus sum getzeugen
Detestoꝝ	aris	atus sum vorszprechen
Abutoꝝ	eris	vsus sum myszbrauchen

De constructione impersonalium.

Quid est verbum impersonale? quod nec numeros distinctos nec personas habet.

Quot sunt gēra verborū impersonaliū? duo actiue vocis ⁊ passiuē.

Actiue vocis impersonalia quō desinunt? in r. vt penitet placet interest.

Passive vocis impersonalia quomodo desinunt? In tur vt amatur.

De impersonalibus passive vocis.

A quibus verbis deriuantur passive vocis impersonalia? a verbis in o que nominatiuū agentem postulant. id est a verbis actiuis. a neutris tertie quarte z septime speciei. Ab ijs autem que habent nominatiuū patientem. vt ego gaudeo. vapulo. non inuenies: nec ab ijs neutris que pre se infinitum admittunt: nisi a paucis. Virgi. Sic placitum.

Quōd p̄struunt impersonalia vocis passive: cū ablatiuo agente: cum p̄positiōe a vel ab. vt a me studetur. i. ego studeo. a te dormitur. i. dormis. Post se regunt casum verborū suorū: si a neutris tertie z septime speciei deducta fuerit vt seruiō tibi. a me seruitur tibi. eo ad templū. a me itur ad templū. Nam q̄ ab actiuo veniunt ego non memini legisse cum casu patiente. nō em̄ legi vnq̄ apud doctos quale est amatur Socratem. aratur terram. sed passive sp. aāt Socrates. aratur terra. quod ne apud grecos quidem fieri deprehēdi. nec potui adhuc inuenire qui legerit. illud em̄ apud Priscianū λεγεται Διογενην ΤΟΝΚΥΝΙΚΟΝ. hoc est dicitur Diogenem Lynicū: si non subaudit. ποιο αικετυ Ιαι. vel aliud infinitū: greci non approbant. negant em̄ dici apud eos. στεργεται τον σωκρατην. hoc est amatur Socratē. docetur vero grāmaticam et petitur gratia. ira d̄. vt donatur tibi. turbat agris. a me accipit a te. non em̄ in his pati aliquid scamus. ponunt frequentius absolute. vt amat stat. Sed quare non liceat dicere: amatur Socratem. ostendemus in fragmentis nostris. Ante se an habere possint ablatiū possumus ne auctoritate confirmare? maxie Cicero in epistolis. sed nihil a me inseruitū t̄p̄: Idem in officijs. Occurritur aut nobis z quidem a doctis z eruditis: Cesar in cōmentarijs. quum ab hostibus constanter z non timide pugnaret. Liuius. et Romam inde frequēter migratū est a parentibus ac propinquis nuptarū. Sed hec omnia sunt a neutris tertie z septime speciei. An etiam que ab actiuis z neutris quarte deriuantur habere possint ablatiuū? nullū occurrit exemplū: nisi quod apud Plautū legitur. Si opulento petitur pauperioris gratiam pauper timet. Ubi opulento datiuus est pro ablatiuo. sed dici posse z Donatus z Diomedes z Priscianus docent: quibus ego facile accedo.

Quā scationē hnt hec vocis passive impersonalia? actiuā semper. nam quid aliud est a me amatur: q̄ ego amo? a te curritur: q̄ tu curris. Et notandum n̄ h̄il id genus impersonalibus esse posse quod patiatur.

Dic aliquot impersonalia passive vocis.

Scribitur et legitur ferturq̄ auditur amatur
Brandetur bibitur statur seruitur aratur
Pre se que fertum dandue admittere casum
Debent: post casus verborum cuncta suorum
Itur vt ad generum Lereris sine vulnere paucis
Regibus: z sicca z crudeli morte tyrannis
Ac tacite ad gelidum miseris descenditur orcum
Atq̄ ibi Junoni stygie seruitur ab illis
Si qua fides: vanis sed tu ne crede poetis.
Non tamen inuenies pulchrū certamen Orestis.
Cum Pylade a nobis legitur: certamen vt hic sit.

Quartus: nec terras mihi bobus aratur et agros:
 Atque binos consimiles apud egregios auctores:
 Sed plerumque solent non vllum admittere casum:
 At turbatur agris. agitur quid? statur: amatur.

Scribitur	scribebatur	scriptum est vel fuit es virt geschribē
Legitur	legebatur	lectū est vel fuit es virt gelesen
Fertur	batur	latū est vel fuit es virt getragen
Auditur	batur	ditum est vel fuit es virt gehort
Amatur	batur	tum est vel fuit es virt geliebt.
Prandetur	batur	pransus est vel fuit es virt gessen
Bibitur	batur	itum est vel fuit es virt getruncken
Statur	batur	statum est vel fuit es virt gestanden
Seruitur	batur	itum est vel fuit es virt gedint
Aratur	batur	atum est vel fuit es virt geackert

De impersonalibus active vocis.

Impersonalia active vocis quot species habent? sex.

De prima specie impersonalium.

Que sunt impersonalia active vocis prime speciei? que ablativū agentem cum ppositione a vel ab. et dativū postulant. vt Ich thu gut mit meynen schul lern die mir gehorsam sein. per neutrū dicimus. ego benefacio discipulis meis. q̄ satisfaciunt mihi. per impersonale v̄o a me beneficit discipulis meis a quib⁹ satisfit mihi hoc est bonū. i. bona res fit a me discipulis meis.

Et aduerte huius speciei v̄ba esse sp̄ impersonalia. non em̄ licet dicere beneficio maleficio satisficio. qm̄ in his bene male et satis vim habere vident n̄i. tertie p̄sone. et d̄tis neq̄ agens esse neq̄ patiens.

Dic impersonalia active vocis prime speciei

Cum veneūt verbo: nec non male iunge: satisfiq̄.

Et bene fit facies: nec non male fitq̄ satisfit.

Que debent sextum casum que admittere dandi.

Benefit	bat	ctum est vel fuit virt gethan
Malefit	bat	ctum est vel fuit es virt vbel gethan
Satisfit	bat	ctum est vel fuit es virt genung gethan

De secunda specie impersonalium active vocis.

Que sunt impersonalia sc̄de speciei? que ante se infinitū loco n̄i postulāt. et post se ḡm̄. vt legere bonos libros interest scholasticorū. Excipiūt mea tua sua nostra et vestra. pro mei tui sui nostri et vestri. vt docere meos scolasticos interest mea. Dicimus etiā Quia interest sicut cuius. vt hec quoq̄ intersunt tua. cuius vel cuius studere maxime interest. Sed qm̄ n̄m̄ h̄nt: sunt p̄sonalia. vt mea primū non parū refert. et tu etiam cogita quid cuiusq̄ intersit. Et notandū horū v̄borū n̄m̄ sp̄ neutrū ḡnis esse oportere: quēadmodū Laurentius Vallā prestanti vir ingenio docet. cui ego facile assentior. quia nusq̄ aliter memini q̄ cum n̄o neutrū generis.

Et an v̄bū aliq̄ sit impersonale: ostendemus abūde in fragmentis gr̄maticæ

Interest quando est personale quot modis construitur? quattuor. et quatuor

tuor habet scationes. Jungitur em̄ gto z scat quod vulgo dicim⁹ tzugehorē
 vt disz gehort mich alleyn an. hoc tua solius intest. id ad te solū pertinet Itē
 iungitur datiuo z scat kegen: vertig sein. vt ich bin in deiner disputation ge
 zvest. ego interfui disputationi tue. Quando vero sic dicimus. von Rom gen
 Neapolis seindt hādert z velseh meyl a Roma ad Neapolim int̄sunt centū mi
 lia passuum. id est centū miliaria. z hinc vel e foro ad pretoriū intersunt du
 centi passus significat distantia: alsz wie vil von eyner stel tzu der andern
 quod sit melius per distat. vt Roma Neapoli distat centum millibus passuū.
 et hic locus vel area a pretorio distat ducentis passibus.

Et notandum q̄ per interest miliaria z cetera id genus ponuntur. in nomis
 natiuo cetera vero ibi collocare debemus vbi ea que et de loco z ad locū sunt
 collocamus. Per distat vero ponuntur miliaria vel passus. z h̄mōi tam in ac
 cusatiuo q̄ in abltō. Res aut̄ que distat. id est ea vnde sermo incipitur in ntō
 collocanda est. Ea h̄o vnde distat sic ponitur vt ea que de loco sunt. Quidi⁹.
 Sulmo mihi patria est claris vberimus vndis.

Milia qui nouies distat ab vrbe decem. Valerius maxim⁹. Euestigioq; epi
 dauri Romanorū legatos in templū Esculapij: quod ab eorū vrbe quinq; mil
 libus passuū distat p̄ductos. vt quicqd̄ inde salubre patrie latus se existias
 sent p̄ suo iure sumerent benignissime inuitauerunt. aliqñ aut̄ scat differentiā
 et construi sic. Inter hoīem z beluā multū interest. i. magna differentia est.
 et inter te z me vel nihil vel parū interest. i. vel nulla vel parua differentia ē.
 Item sic. sapiens interest a stulto z stulto. vtrūq; em̄ dicimus. Terenti⁹. Ho
 mini hō: quid prestat: stulto intelligens quid interest: id est que dñā est:
 Item sic apud eundē: hoc pater hoc dñs interest. Dicimus etiā nō refert: z nō
 interest vtrū domi sis an foris. i. non monta z non importa. Valeri⁹ maximus
 nihil interest an humi an sublime putrescam. Iuuenalis. Quid refert dictis
 ignoscat Mutius an non. dicimus etiā cū gto sic magni parui tanti z quanti
 interest z refert. Cicero. magni em̄ interesse videbatur ad eam necessitudinē
 Idem. permagni interest quo tpe hec epistola tibi reddita sit. z cū nonnullis
 aduerbijs. vt magis minus plus maxime minime. et similia.

Preterea tua discipuli interest libros legere. sunt qui negant dici posse. ed
 tua qui es discipulus. sed de his in fragmentis.

Dic impersonalia actiue vocis secunde speciei.

Intererat refert speciei verba secunde.
 Ante infinitum voluerunt post genitiuum.
 Quinq; tamen sexto sed erunt pronomina casu.

Interest	erat	fuit
Refert	bat	tulit

De tertia specie impersonalium actiue vocis.

Que sunt impersonalia actiue vocis tertię speciei: que infinitum pre se
 loco nominatiui postulant: post se vero datiuū vt ludere placet pueris.
 Cum nominatiuo vero sunt personalia. vt literę non placent stultis.

Et notandū dici posse mihi placet eē bono. z mihi placet esse bonū. sz cum
 actō subaudiē me vt sit mihi placet me esse bonū. Quidi⁹ in heroidibus. Quo
 mihi p̄misso nō licet esse piā. i. me esse piā. Et in p̄io μεταμορφωσεων
 Sz nocet esse deū. i. me esse deum nocet mihi. Martialis.

Dicunt Latinos tamen poete.
 Sed greci: quibus nihil est negatum.
 Et quos $\alpha\pi\epsilon\sigma$ $\alpha\pi\epsilon\sigma$ docet sonare.
 Nobis non licet esse tam disertis:
 Qui musas colimus seueriores.

Dic impersonalia actiue vocis tertie speciei.

Accidit atq; vacat prestatq; placetq; libetq;
 Euenit et restat conducit sufficit atq;
 Contingit constat cum suppetit expedit et cum
 Conuenit atq; licet necnon liquet ante requirunt.
 Hec infinitum: sed post voluere datiuum.

Accidit	bat	accidit es geschicht
Vacat	bat	auit tzeit vnd zueyl haben
Prestat	bat	stittit es besser ist
Placet	bat	cuit es behagt
Libet	bat	buit idem
Euenit	bat	euenit es geschiet
Restat	bat	stittit vberig ist
Conducit	bat	conduxit es ist nutz
Sufficit	bat	fecit genug ist
Contingit	bat	contigit es geschicht
Constat	bat	constitit es ist am tag
Suppetit	bat	triuuit es ist genugsam
Expedit	bat	diuit es frumlich ist
Conuenit	bat	conuenit es ist bequemlich
Licet	bat	licuit et licitum est es getzympt sich
Liquet	bat	licuit es ist offenbar

De impersonalibus actiue vocis quarte speciei.

Quae sunt impersonalia actiue vocis quarte speciei: que infinitum pre se loco nri postulant. post se vero actm patientem. vt incubuisse literis iuuat me. Cum nro aut sunt actiua. vt litera iuuant me. et te delectant diuitie. Oportet rarissime legit psonale. Terentius. Queq; solent: queq; oportent.

Dic impersonalia actiue vocis quarte speciei.

Dedecet atq; decet iuuat et delectat oportet
 Atq; etiam offendit ledit quoq; connumerabis.
 Hinc infinitum quartum inde his adijce: sicut
 Non dormire diu populos: cui cura regendi.
 Consultumq; virum decet: et cui plurima cura.
 Et quod ait mulier varium et mutabile semper.
 In vento et rapida scribere oportet aqua.

Dedecet	bat	dedecuit nicht getzymmen
Decet	bat	decuuit getzymen
Iuuat	bat	iuuuit helfen
Delectat	bat	auit lust haben
Oportet	bat	tuit von noten sein

Offendit bat dit be!cydigen
 Ledit bat lesit est idem quod offendit

Quare addidisti huic speciei ledit atq; offendit? q; p̄t habere p̄e se infini-
 tū loco ntī. post vero dtm̄. vt iuuat delectat et cetera. vt scribere ledit stomas-
 chum. et bibere merum sepe offendit cerebrum.

Quare quecūq; verba infinitū ante se loco ntī habere possunt. inter imper-
 sonalia cōnumerāda sunt. vt legere fecit me multa scire. scribere plurimos in-
 teremit. Item multis obest amittere tempus. z studere profuit mihi. Virgili.
 Sepe etiam sterilis incendere profuit agros. Item virtuti incumbere est q̄
 optimū. Horatius. Scribendi recte sapere est et principiū z fons. Item te im-
 posuisse mihi non latet. non fallit me Virgilius.

Hec me adeo fallit veritam te menia nostra
 Suspectas habuisse domos Carthaginis alte.

Sic ptinet attinet et spectat cū infinitiuo impersonalia sunt. z post se actm̄ cū
 ad p̄positione requirūt. vt studere pertinet ad me. Inueniūt etiā p̄ba in oz cū
 infinitiuo loco ntī. vt datur permittitur Virgilius

Si datur Italiam: socijsq; et regerecepto
 Tendere: vt Italiam lti: Latiumq; petamus.

Calerius maximus Stne acta excellētissimoz viroz humiliter estimare
 sine insolentie reprehensione pettitur.

De impersonalibus actiue vocis quinte speciei.

Que sunt impersonalia actiue vocis quinte speciei? que gtm̄ v̄l infinitū
 ante s. postulant. post vero actm̄. vt peccatoz. vel peccasse penitet me
 apud antiquos erant etiam personalia. Terentius. Hei mihi non te hec pu-
 dent. Lucanus. Quem seua pudebunt. atq; ideo dixit quidam bonorum mox
 doctus magister. que non legere solū: sed ediscere quoq; pueros velim.

Quod pudeat socios prudens celare memento.

Et notent hic pueri eo qui pudore tedio miseratione merore afficitur. poni
 in actō. rem p̄o a qua pudore z ceteris afficiē. i. de laquale. ha vergogna. mi-
 sericordia tristitia. recrescemēto in gtd. z sic vno p̄strumit mō. vt me pudet te
 det miseret piget tui. Si vero sic dixeris tu me recresce. tu non hai misero-
 dia di me. variat constructio. me pudet tui. te non miseret mei. et hoc q; me te
 det tui non est. tu me recresci. sed io ho recrescimēto di te. sic me pudet tui nō
 est tu me vergogni. o vero fai vergogna. sed io ho vergogna di te. tu me res-
 cresci. tu me fai vergogna dicendum. tu afficis me tedio. tu afficē me pudore

De impersonalibus actiue vocis quinte speciei.

Depudet et tedet miseretq; pigetq; pudetq;

Distedet: necnon et penitet et miserescit

Hec infinitum poscunt: casumue secū dum.

Ante: sed a tergo quartum sibi verba dederunt:

Depudet	bat	duit
Tedet	bat	perdesum est vel teduit
Miseret	bat	ertum est erbarmung tragen
Piget	bat	guit. pigitum est (vt Sallius tradit)
Pudet	bat	duit

Distendet bat dult. sicut pertedet pertedult.
 Penitet bat tuit
 Miserefcit bat sine pto mitleyden haben. dicimus z miseresco

De impersonalibus active vocis sexte speciei.

Que sunt impersonalia active vocis sexte speciei? q̄ z ante se z post se in finitū postulant. vt discere bonas lras dz interesse tua. sicut dicimus interest tua. Discere incipit placere mihi sicut dicimus discere placet mihi: et scribere solet nocere lipposis. sicut dicimus scribere nocet lipposis. Auferre hincinde res alienas desinet aliqui iurare fures. sicut dicimus furari nō iurabit aliqui fures. verū qm̄ iungunt infinitis h̄boz impersonaliū active vocis passivæ. pre se admittunt casum infinitiuoz quibz adherent. vt a te satisfit mihi a te pot̄ satisfieri mihi. Lectionis tedet pueros: lectiones solet tedere pueros. a me legif. a me incipit legi. a te seruitur mihi. a te solet serui mihi. i. ego incipio legere. tu soles seruire mihi. h̄nt em̄ impersonalia vocis passivæ scationē actiuā. Prisciano authore: vt supra ē dictū. sed caue dicas a me vult legi. a te vult serui mihi. me vult tedere tui. qz vult non est vnq̄ impersonale. quare aut non sit. in fragmētis nostris disputabim⁹. Quāob̄re dicendū sic ē. vt etiā p̄: is scianus affirmat ego volo a me legi. tu vis a te curri. i. ego volo legere. tu vis currere. Itē ego volo me tedere tui. tu vis te penitere pctōz. pro eo qd̄ ē ego volo qd̄ tui me tedeat. tu vis qd̄ peccatoz te peniteat. Nam p̄sona volens semper esse in ntō dz. vt ego volo a me bñ fieri tibi. tu vis a te seruire mihi. et ita in ceteris generis eiusdem.

Dic impersonalia active vocis sexte speciei.

Incipit atq̄ potest et desinit et solet et vult
 Et debet: que sunt veluti quibus ipsa coherent.
 Sed volo nonnunq̄ tu impersonale locabis.

Incipit	ebat	cepit anheben
Potest	potuerat	potuit mogen
Desinit	bat	sinat auffhoren
Solet	bat	solitum est pflegen
Volo	uis	volui z vollen
Debet	bat	bui vorpflicht sein

De Constructione infinitorum.

In finita h̄boz p̄sonaliū quō p̄struūf? pre se cū actō. post vero cū casu h̄boz suoz. vt qz ego amo virtutē placet tibi. me amare virtutē placet mihi. qm̄ ego amor a te est mihi gratissimū. me amari abs te est mihi gratissimū. Et aduerte vt sp̄ ntm̄ h̄bi finiti in actm̄ ante infinitū p̄uertat vt ego amo me amare. ego amor. me amari. nos amauimus. nos amauisse. nos amati sumus. nos amatū fuisse. vel nos amatos fuisse. sed sic per p̄icipiū. nos amabimur. nos amatū ire. vel nos amaturū esse. vel per p̄icipiū non amaturus eē idem scant. vt ostendem⁹ in fragmētis. nos amabimur. nos amatū iri. In quibus oibus addendū ē aliud h̄bū: vt sit p̄fectus sensus. nam me amari. v̄ nos amari abs te. nisi addideris placet mihi. z h̄mōi imp̄fectū est.

Et sciēdū infinita eoz h̄boz q̄ z a fronte. z a tergo similes casus h̄nt. similes pariter vtrinq̄ cas⁹ admittere vt qz tu euasisti supbus doleo. doleo te euasisti.

fisse superbum. vides euasisse non habere casum verbi sui euado. i. ntm. sed ac-
cusatiuū potius. quoniam z pre se habet similem casum id est accusatiuū. Itē
tibi placet. qz euasisti doctus. tibi placet euasisse docto. si aut dixeris doctum
subaudies te. vbi tibi placet euasisse doctū. discipuli interest qz sit bonus. di-
scipuli interest esse boni z bonū. z subaudies ipsum.

De infinitis verborum impersonalium.

In infinitis impersonalium quō construunt? z ante z post cū casu verborum
suorū. vt gaudeo plurimū qđ mihi accidit studere bonis literis. Mihi
accidisse studere bonis literis gaudeo plurimū. Leto: qđ iuuat ire idētidem
ad theologos. Leto: te iuuare ad theologos ire. Volo qz a te scribat. volo a
te scribi. credo qz a te ibitur Romam. z sic seruietur pontifici maximo. Credo
a te itū iri Romam: z seruitū iri pontifici maximo.

Quid interest inter infinita impersonalia z passiuorū? in infinitis impersonalibus
pati nihil scamus. vt amari a me volo. i. ego volo amare. a te incipit legi. i. tu
incipis legere. hic em nulla est res patiens. In infinitis vero passiuorū aliquid
pati ostēdimus. vt volo te amari a me. i. volo qz tu amaris a me.

Spero tibi hanc rem presidio futurum dicitur ne congrue? maxime. est em
futurū indefinitū vndiqz impromiscuum. neqz numeris preseruiēs. neqz ge-
neribus. quod greci appellant. ἀπαρεμφάτον simile est spero inimicos me-
os hoc diciturum. de hac re multa *Sellius*.

Regūt ne infinita ante se suppositū verborū suorū? regūt p imperfecto indicati-
ui posita. vt ego amare te pro amabā. tu legere Virgilius. p legebas. nos
amare virtutē pro amabamus. Virgilius. Nos procul inde fugam trepidi ce-
lare recepto. Supplice sic merito. tacitū incidere funem. i. nos celebramus
incidebamus. Terentius. Inuidere oēs mihi mordere clanculū. ego floccipē-
dere. p inuidebant oēs mihi: mordebant. ego floccipendebam.

Illud non pretermittendū duxi sic finitū verbū in infinitum cōuertere. cre-
do quod tu es aut eras indoctus. credo te esse indoctū. scio qz iuisti aut iueras
Romam. scio te iuisse Romam. Credo qz nemo imponet mihi. credo neminē
impositurū esse mihi. z eodem mō per passiuū. sed nota minus cul te dici p fi-
nitum verbum cum qz coniunctione.

De Gerundijs.

Amandi amando amandum que parsonationis sunt? libet respōdere qđ
dixit Horatius in arte poetica de versibus elegis. Grammatici certāt
et adhuc sub iudice lis est. aliqui em neqz. noia esse volunt. qz regunt transit-
ue. neqz verba propter casus quos habent. neqz participia. qz sunt sine tempo-
re. neqz aliquam ex octo orationis partibus. sed partem potius per se. aliqui af-
firmant esse verba participialia. aliqui vero nomina participialia. sed de gerū-
dijs z de supinis abunde dicimus in fragmentis.

Gerundia quot casus hnt? tri: i. z. gtm actm z abltm. si modo sunt nomina.

Quam significationē hnt? tam actiuam qđ passiuam ab actiuis cōmunib?
et neutris. vt aro. a ceteris vero quā eorum verba. non me latet quid Laurē-
tius z alij senserint. quod nunc ne confundamus pueros pretermittimus. in
fragmentis em mihi cū illis est hac de re certamen. satis sit nunc vnū exēplū
ex Justino. Athenas quoqz missus erudiendi gratia. i. vt erudiretur.

Quō pstruunt? ante non regunt. sed post volunt casus verborū suorum qui

actiuam habent ꝑcationem. nam in passiuam absolute ponuntur. non em̄ legi q̄
 le est vrit femina videndo a maribus. sicut vrunť equi videndo feminas.
¶ Nec eo ad videndū a puellis. sicut eo ad videndū puellas. quod etiam per
 supinū dicimus. eo visum puellas. dici potest ꝛ ad videndas puellas. sed qm̄
 iungunt substantiuīs passiuam habent ꝑcationem. ꝛ non sunt gerundia. sꝫ no-
 mina que ꝑticipia esse destiterūt ꝑis amissione Dices etiā ꝑ gerundiū: mihi
 eundū est Romā. tibi scribendū ē literas. Nobis legendū ē hodie Homerum.
 ꝑ ego iturus sum Romā. tu scripturus es lras. nos lecturi sumus hodie Ho-
 merū. Virgilius. ꝑacemq; ab rege petendū. Lucretius. Eternas quoniā ꝑ-
 nas in morte timendū. Columella in epistola ad Siluinū. vt poeticis nūeris
 explerem Georgici carminis omillas ꝑarietis: quas (vt ipse Virgilius ꝑcaue-
 rat) post se memorandū reliquit. Cū vero sic dicimus. scribende sunt mihi lite-
 tere. legendus est mihi hodie Homerus. Item eo ad videndos amicos. vas-
 co scribendis literis: non loquimur per gerundiū. habeo ire. habeo legere. in-
 cultū ē ꝛ vit latinū quāq; apud grecos dicit admodū eleganter. οὐκ ἔχω
 λειπεῖν οὐκ ἔχω σπουδαζειν οὐκ ἔχω πορευεσθαι ἔχω ελθεῖν. ꝛ signifi-
 cat possum. hoc est non possum legere. non possum studere. non possum ire.
 non possum venire.

¶ Notandum gerundiū in i cum gđo plurali sine vitio copulari sic. Compos-
 sui ego hunc librū instituendi pueroꝝ gratia. Plautus. Nominandi tibi istoꝝ
 magis q̄ edundi copia. Cicero. Dolebas etiam stoicos nostros epicureis ir-
 ridendi sui facultatē dedisse. Linius. Non em̄ vereor nequis hoc me vestri ad
 hortandi causa magnifice loqui existimet.

De supinis et eorum constructione.

Amatū amatu que ꝑarsoꝝ sunt: Quintilianus. Supina in u verba
 esse participialia dicit. Diomedes etiam in um.

¶ Supina quā ꝑcationē hnt: in um actiuā sp. in u vero tm̄ passiuā vt eo ama-
 tu. i. vt amem. tu es dignus amatu. i. vt ameris.

¶ Quō ꝑstruūt: cū casibus verboꝝ suoꝝ q̄ in um desinunt. ꝛ sp adiunguntur
 ꝑbo ꝑcanti. aut clam indiꝑanti motū. vt eo petitū ius postliminij ꝛ seruitū ti-
 bi. Virgilius. Aut graijs seruitū matribus ibo.

¶ In u vero supinū non regit casum: immo ipm̄ regit. sed a noibꝫ adiectiuīs
 nulla interposita ꝑpositione. vt hoc turpe dictu. i. vt dicať. miserabile visu. i.
 cū videť. sic optimū factu. i. vt fiat. tu es dignus amatu. i. vt ameris. Multa
 a doctis ꝑscripta sunt iucunda cognitu. i. vt cognoscant. ꝛ hec res est obscena
 aspectu. i. cū aspiciť. Inueniet vltimū supinū regi a verbo. sed rarissime quod
 ego vix semel: atq; iterū legi. M. Lato in libro de re rustica. ꝑrimus cubitu
 surgat postremus cubitū eat. Statius in primo Achilleidos. Quē tunc vena-
 tu. rediturū in limine ꝑmo ꝑperiens. In fragmentis grāmaticis ostendā
 supinū in um accipi etiā passiuē. vt contumelia factū itur. i. dat opa vt fiat cō-
 tumelia. et in u actiuē. vt surgo cubitu. i. a cubatione.

De comparatiuis et eorum constructione

Quid est comparatiū: qđ cū intellectu ꝑpositiu magis aduerbiū ꝑcat. vt
 albioꝝ: magis albus: sapientius magis: plus sapienter. et debet exara-
 ri comparatiū per a sicut verbum comparo.

Quot sunt gradus cōparationis? tres. Positiuus Cōparatiuus Suplatiuus.
Dicit autē positiuus id omne. vñ cōparatiua z superlatiua formant.

Quot orōnis partib⁹ deriuant⁹ cōparatiua z suplatiua? a quattuor. A noīe adiectiuo qđ possit incrementa z diminutiones accipere vt doctus doctior doctissimus. magnus maior maximus. ab vno verbo detero deterior deterrimus. a p̄positionib⁹. vt post posterior postremus. Citra ceterior citimus. ultra vltior vltimus. infra inferior infimus. supra superior supremus. extra exterior extremus. ante anterior sine suplatiuo. prope propior proximus. Ab aduersib⁹. vt pridem prior p̄mus. sepe sepius sepiissime. diu diutius diutissime.

A quo casu formantur comparatiua? a patrio desinente in i. addita or vt docti doctior. forti fortior.

Nonne formant etia a p̄cipijs. vt amans amantior? non. nam si amantior deriuaret ab eo qđ est amans deū: dici posset sum amantior deū qđ tu. qz pōt cōparatiuū h̄re omnē casum positiui sui. qđ qz nō dicimus sed potius sum amantior dei qđ tu. p̄stat deriuatū ab eo quod est amans dei. Quidius.

Non illo melior quisq̄: nec amantior equi

Vir fuit. aut illa reuerentior vlla deorum.

Que non formant in vsu frequenti comparatiuū: que ante us vel is vocalem h̄nt. vt pius tenuis. z hoc aiunt quidam propter duas regulas. quarū altera alteri est contraria. regule autē he sunt.

Positū inter duas vocales efficit consonans. preterq̄ in paucis quibusdam. vt Eneius Rodopeius Troius.

Itē comparatiuū superare debet positiuū suū vna syllaba. Si igit p̄ior egregior. z h̄mōi dices. contra alteram harum necesse est facias. Nā si voles p̄ior esse dissyllabū vbi sit consonans: erit contra eam regulam: que vult positiuū a comparatiuo superari: qđ non fiet si p̄ior erit dissyllabū vt positiuū pius. Rurs⁹ si voles p̄ior esse trissyllabū vbi ij inter duas vocales. i z o sit vocalis non seruabitur regula. que vult i inter duas vocales esse consonantē. atqui nō erit si p̄ior trissyllabū fuerit. ob has igitur cōtrarias regulas nō formare aiūt grāmaticos ab h̄mōi noībus comparatiua: sed assumere magis aduerbiū. z cōplere vsum cōparatiui. vt magis ius. magis tenuis. Sed ego id fieri existimo Euphonia: id est boni soni gratia. nam inueniunt aliqñ apud authores ab huiusmodi adiectiuis comparatiua. Plinius scđus. Vinū omne dulce quo tenuius: eo odorati⁹. Juuenalis. Egregius cenat: meliusq̄ miserrimus horum. egregius p̄ magis egregie. detracta i vt sit tetrasyllabū propter metrū.

Que sunt anomala? bonus melior optimus. malus peior pessim⁹. magn⁹ maior maximus. paruus minor minimus. multū plus plurimū. neq̄ neq̄or nequissimus. sinister sinisterior sinistimus. dexter dexterior dextimus. z que a facio dico loquor cōponunt. vt magnificus magnificentior magnificentissimus. maledicus maledicentior maledicentissimus. magniloquus magniloquentior magniloquentissimus. que tñ magis a magnificens maledicēs magniloquēs deriuari vident⁹ oryoz non h̄z positiuū latinū. sed grecum ωκυς

Quomodo construuntur comparatiua? cum ablatiuo vtriusq̄ nūeri. vt candidior cygnis. hedera formosior alba. Potest etiam alium habere ablatiuum significantem excessum: Polyphemus erat maior Ulyssē centum vlnis. nec non omnem casum positiui sui: vt Ptolomei Philadelphī bibliotheca fuit lōse plenior librorū alijs illius etatis bibliothecis. quia plena fuit librorum dicimus. Virgilius. Iouis omnia plena. Terentius. Plenus Rimarum sum.

Iuuenalis. Plus aloes quam mellis habet. quia multum aloes dicimus. **Quidius.** Reuerentior uila deorum. quia reuerentis deorum dicimus. **Licero.** Propius urbem mouent. quia prope urbem dicimus. Similiter sum uulterius pontem quam tu et ceterior alpes. quia uultra pontem. et citra alpes dicimus.

Comparatiuum regit ne etiam nominatiuum cum quam? minime. nam quum dicimus: sum doctior quam tu. subauditur sis. Sic etiam in alijs casibus subintelligitur uerbum quod precedit. ut apud **Quidium.** Mitius inueni quam te genus omne ferarum. subauditur inuenerim. Et apud **M. Tullium** ad **Luceium.** ita quam etiam hoc fortiozem me putas quam te ipsum preceptorem fortitudinis. subintelligitur putem. Similiter iudico te doctiozem: quam illum. seruo tibi libentius quam illi. indigeo tui magis quam illius. subauditur iudicem seruam. indigeam. illud autem **Virgilij** aut grauiora timet quam morte **Sichei.** concisum est id est quam ea. que in morte **Sichei** acciderunt. vel quam abundat ut ait **Seruius.** quis enim diceret amo **Latone** meliozem quam **Cesare.**

Ad bonam comparationem quot requiruntur? quinque. **Res** comparate. ut **Homerus** **Res** cui comparatur. ut **Hesiodo.** accidens ut doctior. et quod uterque terminus sit accidentis particeps. uel mala comparatio. cygnus est albius coruino. Item quod alter altero sit magis particeps accidentis. quia omnis comparatio id agit ut. alter preferat. que equat similitudo est potius quam comparatio. auctores **Seruius** et **Diomedes.**

Quot modis fit abusio in comparatiuis? tribus. **Constructione** quando partitiue ponuntur. nec construuntur more comparatiuorum maior horum est **charitas.** **Formatione** quando substantiua et pronomina comparantur. ut **Heronio** diu senior iunior ipsior. unde etiam ipsissimus est inuenire apud antiquos ad imitationem grecorum. **Aristophanes.** ΕΚΙΝΟΣ ΟΝΤΩΔΙΟΥ ΝΑΙ ΕΚΙΝΟΣ ΑΥΤΟΣ ΑΥΤΟΤΑΤΟΣ. **Significatione** quando in se significant: quantum positiuum suum ut senior pro senex. uel minus. ut tristior parum tristis. uel contrarium. ut dulcior. id minus amarus. ut mare ponticum dulcius est quam cetera maria. id est minus amarum.

Quando non solet comparatiuum iungi ablatiue? quando fit comparatio inter duos. quia tunc iungitur genitiue. ut **Aiacum** fortior **Telamonius.** **Horatius** in poetica. **Diomedes** iuuenem dixit. ad duos scribens.

Quando post comparatiuum non solet sequi nominatiuus cum quam? quum inter duo fit comparatio. ut manuum aptior dextra. et non quam manus. Item quam qui que quod uel negatiua dictio regitur a comparatiuo. ut **Pompeius.** quod **Cesar** fuit felicioz uicit multos reges. et non quam qui: et nullo homine sis peioz et non quam nullus. Nisi quum dicimus. Longe equidem maiora sunt animalia que in aquis degunt: quam que in terris. et hoc quia ante que subauditur ea uel illa. **M. Tullius** in epistolis. Sed quum lentiora non multo essent que audirentur. quam que uiderentur id est quam ea que uiderentur.

De superlatiuis et eorum constructione.

Quid est superlatiuum? quod ad plures sui generis comparatur et superponitur omnibus. ut **M. Varro** doctissimus Romanorum. A quo casibus formantur? a primo desinente in i addita s et simus. ut docti doctissimus. forti fortissimus. a pulcher matur. et similibus in er desinentibus formantur a nominatiuo addita rimus. ut pulcher pulcherrimus. matur maturrimus: uetus item ueterrimus facit.

Que sunt anomala: bonus melior optimus. z cetera q̄ diximus in cōpatio.
senex iuuenis adolescens licet habeant cōpatiuū: nō tñ etiam suplatiuū hñt.
Gr̄e que a nō in bris veniūt vt celebris celeberrim⁹. z pauca q̄ in limus desis
nūt cū ppositis facillim⁹ agillim⁹ gracillim⁹ humillim⁹ simillim⁹. quoz posi
tiua designant litere q̄ sunt in noīe fagus. sunt qui agilissimus z gracilissim⁹

Que sunt terminationes superlatiuoz: octo. simus rim⁹ (dicitm̄ volunt
que sunt frequētissime. limus rimus timus remus simus nimus.

Quō pstruūt suplatiuū: cū gō plurali vel singulari noīs collectiui. vt max
ime graiugenū: z o Danaū fortissime gentis Tytide. z cū casu positiui sui. vt
tu es moribus oīm ornatissimus. z proxime Hispaniam mauri sunt.

Esset ne bona cōpatio Socrates ē fortissimus asinor. z tigris ē lupoz ves
locissima: non. qz quū suplatiuū redoleat naturā p̄tionis in qua sp̄ pars tra
hit a toto: qd̄ esse d̄z cū parte eiusdē gñis vel speciei. sequerēt Socratē esse
eiusdem speciei cū asino. z p̄ p̄ns asinū z tigrin lupum: quod ē falsum

Perdoct⁹ quō facit cōpatiuū: lōge vel multo doctior q̄ doctissimus
Quare non dicimus p̄doct⁹ p̄doctior p̄doctissimus: qz per non iungit p̄pa
tuo neqz suplatiuo. sicut q̄ pro valde nūqz positiuo nisi post per vt per q̄ do
ctus post oppido. sane admodū valde. nimis vt oppido q̄ eruditus. sane q̄
pulcher. admodū elegans scortū. Item habeo valde q̄ paucos nummos.

Quā vtendū ē p̄patiuo: cū aliquē vel suo vel alieno generi cōpamus et ad
vnū z ad plures tam sui gñis q̄ alieni. vt fortior homo hoīe. z fortior hō hō
minib⁹. z velocior hoīe leo. z idem tigris est non immanior. vt docet Dona
tus. Seruus Priscianus. z vsus etiam autorum comprobat. Martialis

Hic totus volo rideat libellus.

Et si nequior omnibus libellus.

Plinius de marmorib⁹. preciosissimi quidē gñis lacedemonium viride cū
ctisqz hilarius. Qui. in sc̄o. μεταμορφωσεων. tanto virginibus prestanti
or oīb⁹ Herse. que z ipsa erat Virgo. Virgilius in primo eneidōs.

Pygmalion scelere ante alios immanior om̄. eis. ad sceleratos om̄. eis cō
ferens Pygmalionē cōpatiuo ē vsus. Statius in octauo. Et melior sis queso
deis. Amphiaraus dicit ad Plutonē. Non placet deis esse dtm̄. sibi em̄ ora
bat Amphiaraus vt parceret Pluto. z esset melior q̄ ceteri dei. qui ipm̄ ab
forbi a terra passi fuerāt. nam que cura illi de deis. sibi timebat maḡ q̄ d̄s.
qd̄ sequētia indicant. Si q̄ nefanda huc aderit p̄iunt. illi funesta reserua sup
plicia. illa tua rector bone dignior ira. Sis igit̄ melior mihi q̄ ceteri d̄j. et
sume supplicia de Heriphyle vxore scelerata. Lactantius. Dēs Sibylle vnū
deū p̄dicant: z maxime Erythrea que celebrior z nobilior inter ceteras habet
Vale tñ ad plura sui gñis cōpatiuū referri non placet quū nec apud grecos
id fiat. Illi em̄ sic dicunt. αλλενσ vnανδρειοτερος τον κικαντος και ο
αντος ισχυροτερος των τωωνελληνωνδειςχυροτατος nō dicerēt gre
ci Achilles fuit fortior grecis: sed grecorū fortissimus: sicut ομηρος εγενε
το σοφωτατος πανωντων ποιητων non etiam σοφωτερος. Sed ego in
hoc refragor ingeniosissimo Valle: tñ qz Romani inueniunt ad plura eiusdē
generis vsi cōpatiuo. tñ qz solent in multis initiū capientes a grecis ab an
gusto in effusum dilatare. sicut fecerunt etiam in sexto casu fm̄ vetustiss. mos
grecorū grāmaticos. sextū em̄ casū illi εμεθενσθεν εθεν i. a me. a te. a sedi
cebant. quē latini in oīb⁹ fere casualib⁹ seruauere. Similiter impersonalia in

paucis grecis accepta: apud nos frequentissima sunt. illi spō deū vel dactylus
in scōo vel quarto loco iambici versus raro posuerunt. latini vero sepiissime.
S quoq; apud grecos rarissime vim consonantis amittit carminis necessitas
te. nostri vero sed vetustissimi subtraherant eam frequentissime vt opus pro
opus est apud Plautū. quanq; nunc exoleuit. hoc idem fecisse eos arbitror in
compatiuis. vt quū greci ad plura sui generis non nisi superlatiuo vsi inue
niantur: nostri z cōparatiuo: z suplatiuo vtantur. Tanto z quāto z multo z lō
ge pro valde. z facile pro non dubie. quibus comparationis gradibus adiun
guntur: tam comparatiuo q̄ superlatiuo. Cicero. Quanto es maior. tanto te
geras summissius Catullus ad M. Tullium Liceronem.

Disertissime Romuli nepotum:

Quot sunt: quot fuere Marce Tulli:

Quotq; post alijs erunt in annis.

Gratias tibi maximas Catullus.

Agit pessimus omnium poeta:

Tanto pessimus omnium poeta:

Quanto tu optimus omnium patronus.

Quintilianus. Declamandi ratio vt est ex omnibus nouissime inuenta ita
multo est vtilissima. M. Tulli? sed neq; eis assentiebar neq; disputationē in
uentori: z principi longe omnium in dicendo grauissimo z eloquentissimo Pla
toni. Item totius grecie facile doctissimū Platonem. Amant etiam iungi cū
alijs aliter secus ante post. et ceteris que superlationem quandā fecant. q̄q;
diuersitatem. vt precipuus dissimilis alienus. vt docet Laurentius Valla.
Quidius. Quantoq; ratem qui temperat anteit. Remigis officium. Quinti
lian?. Quāto alius fuit ille infelicissimi iuuenis affectus. Terentius. Verum
multo aliter euenire intelligit. Salusti?. multo prestat beneficij q̄ maleficij
inuentorem esse. Inuenitur etiam tantum post quanto: et tanto post quantum
Quidius. Quanto dux milite maior: tantum ego te supero. Virgilius. O pre
stans animi iuuenis quantum ipse feroci. Virtute exuperas: tanto me impen
sius equum est consulere. quod fit quia alterum positiuo seu verbo: compara
tuo alterum debet coherere. Quo et eo pro tanto et quanto ostēde exemplis
an ponantur. Fabius: Quo quisq; ingenio minus valet: hoc se magis attolle
re: ac dilatare conatur. Idem erit eo obscurior: quo quisq; deterior.

De Relatiuis.

Quid est relatiuū? qd̄ rem antedictam dicit iterū. In quot partes diuis
dit relatiuū: in duas. in relatiuū substantie z accidentis.

Quid est relatiuū substantie? quod refert antecedens substantiuū.

Quid est relatiuū accidentis? qd̄ refert antecedēs adiectiuū.

Quotuplex ē relatiuū subē? duplex. subē siilitudinis et diuersitatis.

Quid ē relatiuū subē siilitudinis? qd̄ idē cū suo refert antecedēte.

Que sunt relatiua substantie siilitudinis? qui que quod is suus ipse sui. Il
le idē. vt Plato qui fuit doctissimus sue ipsius etatis philosophorum docuit
Aristotelem. et is idem Socratis discipulus fuit.

Quid est relatiuū diuersitatis? quod refert antecedens diuersum a conse
quente cum quo concordat: sed sub eodem genere vel specie. Quāuis em̄ di
cordat ab antecedente: tñ eiusdem esse vel generis vel speciei cum consequē

te refert. Nam si dico amo laurum et ceteras arbores. significo laurum esse arbo-
rem. Item placet mihi accipenser. et alij pisces. ostendo accipenserem esse
piscem. Nec dicas igitur iudei crucifixerunt Christum inter duos alios latrones
quod sic loquens diceret Christum fuisse latronem. Cave igitur ne decipiaris in huius
relatiuis sube diuersitatis. nec vnquam eis vtaris. nisi ams eiusdem esse vel gnis
vel speciei. cum eo: quod consequitur velis ostendere.

Que sunt relatiua substantie diuersitatis? alius. alter reliquus et cetera ce-
terum. nam ceter vel ceterus nondum legi.

Relatiuum substantie et accidentis in quot debet cum antecedente congrue-
re? in nullo quidem si accidentis fuerit. illud est cum consequente concordat
in numero casu et genere. vt Polyphemus erat altus: quanta est turris diui
Marci. Si vero fuerit substantie. in duobus. in numero et in genere. pter suus
et relatiua substantie diuersitatis: que cum consequente concordant. que admo-
dum ea que sunt accidentis. vt cliens rogat patronum vt defendat causam suam
antecedens huius relatiui suam est cliens. et tamen congruit cum substantiuo
sequente. quod est causam in numero casu et genere. Salustius. Leones et ali-
as feras. antecedens huius relatiui alias est leones. et congruit cum feras.
ex quo infertur leonem esse feram. sic apud Virgilium. Tum calis: atque alijs in-
terens suauibus herbis. Infertur caliam esse herbam.

Qui que quod concordat ne semper cum antecedente? non. quotiens enim inter
duo substantiuam ponitur. quorum sequens sit proprium nomen sequenti (vt Ser-
uius docet) accommodatur. vt apud Salustium Est locus in carcere. quod Tulli-
anum appellatur. Et in sacra pagina Semini tuo qui est Christus. Si vero se-
quens fuerit appellatiuum nomen potest tam cum consequente quam cum antecede-
te congruere. vt rosa que vel qui est flos candidissimus. Mihi admodum plas-
cet. **M.** Tullius. homines enim sunt hac lege generati: qui tuerent illum globum:
quem in hoc templo medium vides que terra dicitur. huiusque animus datus est ex
illis sempiternis ignibus que sidera et stellas vocatis.

Sed inuenit etiam antecedenti respondere relatiuum: quoniam sequens substan-
tiu sit proprium nomen. Valerius maximus. Antea senatus assiduam stationem eo
loci peragebat: qui hodie Senaculum appellatur.

De Relatiuis accidentis.

Relatiua accidentis que sunt? qualis quantus quot quotus quotens
nis quotenus quotuplus cuius cuias. Sed quotuplus et quotuplex non
memini legisse apud auctores. tamen quotuplex ego vtor interdum. quia les-
si aliquando apud grammaticos.

Qualis que habet antecedentia? bonus malus sapiens demens stultus in-
telligens doctus indoctus pulcher turpis albus. et cetera significantia quali-
tatem. vt virtutem vitium colorem. et similia. vt tui crines sunt nigri. quia ethio-
pium corpora. et facies ethiopum est nigra quales sunt penne coruorum red-
ditiuum est talis.

Quantus que habet antecedentia? magnus paruus longus breuis lat⁹ an-
gustus altus profundus. et id genus cetera. vt formica est parua. quantus est
culex. eius redditiuum est tantus.

Que sunt antia huius relatiui quod? vnus duo tres quattuor quinque sex septem octo
nouem decem. viginti centum mille. et reliqua numeralia. eius redditiuum est tot.

¶ Quotus que antecedentia habet? primus secundus tertius quartus quintus de-
cimus quinquagesimus centesimus millesimus. ut tu es primus in hac urbe.
quotus ego domi mee. **¶** **P**onit etiam quotus pro quot. **M**artialis dicit quotus
es quantiscupias cenare? pro quot estis. sed proprie ordinem refert: quod in-
dicant nomina ordinem sciantia. per que respondemus interrogati. ut quota hora
est? prima aut secunda aut tertia. **S**i sic respondeamus necesse est. quare hec nomina
precesserint non licet ea referre per quotus? ut eo cubitum hora tertia. quota vel
ut tu. hoc et si nusquam memini legisse apud doctos. tamen quemadmodum ei qui dixerit.
quotum annum etatis agebat **L**ato quem grecas discere literas. licet respon-
dere sexagesimum et per huiusmodi nomina. sic etiam licere arbitror ex contrario hec eadem
nomina per quotus referre. sic incipio huiusmodi lucubrare ab hora octava. quota **P**li-
nius secundus cum tardissime surgeret cubitu incipiebat. non tamen etiam sexta. quota
illa sepe. **S**olebat enim lucubrare a vulcanalibus.

¶ Quotennis (de quo meminit **P**riusianus. nam apud auctores non legitur. sed
sic ubique. quot annos natus es? quorum annum etatis agis? quot annorum es?) que
habere auctoria potest? anniculus. bipennis vel bimus. triennis vel trimus. qua-
drennis vel quadrimus. quinquennis decennis. ulterius non legitur. ut hoc vi-
num vel bimum aut decenne. quotennis est filius tuus. vel melius. quot annos
natus est filius tuus.

¶ Quotenus (quo usus est **M.** Tullius ad Atticum dicens. in rura ne-
scio quotenorum iugerum) que habere auctoria dicitur? singuli bini terni vel trini. quater-
ni vel quaterni. quini seni septeni octoni noveni deni viceni quinquageni cen-
teni milleni. **E**st autem quotenus relativum divisum in pares numeros. ut boues bi-
ni et quaterni trahunt aratrum. quoteni equi carrucam **A**timur etiam his nominibus
sic. **J**ulius Cæsar legavit viritum trecentos sestertios ait **T**raquillus. hoc est
trecentos viris singulis. **A**ugustus pro **L**ohortibus urbanis quingenos. leg-
gionariis trecentos nummos. hoc est singulis quingentos et trecentos. nam si
dixisset. legavit populo trecentos sestertios tamen. trecentos tibi populo esse le-
gatos intelligeremus. sed quia tricenos dixit. singulis trecentos scavit lega-
tos. **S**ic dato discipulis tuis omnibus binos colaphos. hoc est duos singulis.
Item viri sobrii ac modesti cum discubunt. bibunt ad summum trinos cyathos vi-
ni. hoc est tres singuli. **P**reterea nomina que tamen in numero multitudinis. inflectuntur
his nominibus coniunguntur: ut dedi ad te binas aut ternas aut quaternas literas.
quam tu unam tamen miseris. pro duas aut tres aut quatuor epistolas. quam tu unam
epistolam miseris. nec dicas duas literas. aut binas epistolas. **S**ic binas edes
ternas nuptias. pro duas domos. tria connubia dicendum.

¶ Quotuplus que habet auctoria? simplex duplex triplus quadruplus centuplus
ut si dedisti obulum mendico propter deum. accipies centuplum quotuplum non ac-
cipies si pro te impendisti. sed hunc postremum loquendi modum non memini le-
gisse. nec puto inveniri apud illustres auctores.

¶ Quotuplex que habet antecedentia? duplex triplex quadruplex ut habeo
triplicem vestem. id est trium generum. quotuplex non est tibi. sed neque hoc
legi apud illustres.

¶ Cuius cuius cuius que habet antecedentia? nomina vel pronomina possessiva
vel genitiva substantivorum. ut Dic mihi Dameta cuius pecus? cuius vel meum
vel egonis. Cuius est hec domus? tua vel reipublice vel herculea. Cuius fuisse
putas hunc enssem? Hectoris vel Hectoris. vel tuum. sed sic non sunt relativa
sed interrogativa. eorum relativa sic. hic ager est meus vel Cæsar. cuius etiam ancilla est

¶ Hic & hec cuius & hoc cuiate que habet antecedentia: nota patrie. vt Romanus Bastianus. vel gentis. vt Italus. latinus. vt sum Romanus. cuiates erant Latones. et latinus cuius fuit M. Tullius.

¶ Que. vnt relatiua accidentis si similitudinis: omnia predicta. vt sum bonus. q̄lis tu. similitudo est et equalitas.

¶ Que sunt relatiua accidentis diuersitatis: aliusmodi & alteriusmodi. vt sum albus. & coruus est aliusmodi. dissimilitudo est.

¶ Quot modis ponuntur supradicta nomina in oratione: multis sed frequenter tribus. interrogatiue. vt sed vos qui tandem: quibus aut venistis ab oris et quod genus hoc hominum: Relatiue. vt sum pius Eneas. raptos qui ex hoste penatus. Classe veho mecum fama super ethera notus. Infinite. vt qui sint veri amici plane ignoro. & sic qualis. et cetera relatiua accidentis.

¶ Animal quid. et Virgilius quis. quare non dicimus: qz quis & quid nunquam relatiue. sed vel infinite vel interrogatiue ponuntur.

De Interrogatiuis.

Quid est interrogatiuum nomen: quod est rei dubie. vel tanquam dubie postulatiuum.

¶ In quot partes diuiditur: in duas. in interrogatiuum substantie et accitit

¶ Que sunt interrogatiua substantie: qui que quod vel quid et vter.

¶ Que sunt accidentis: qualis quantus quot quotus. et cetera relatiua accidentis.

¶ Quid interest inter quis & vter: si duo fuerint dices quis & vter per arbitrio tuo. quis vel vter oculorum suorum est lynceus: Si vero plures. quis tamen vt quis ex tuis digitis est longior: non etiam vter.

¶ Debemus ne semper respondere per eundem casum per quem interrogatio facta fuerit. maxime. quaz puellam amauit Achilles in Troia prouincia: Polyxenam. Quis tibi video: eque miser. atque ego sum. Cui inuidebat Thraso miles: Phedrie Riuali. quo amata fuit Salathea: ab Aci et Liclope. Quarum rerum non est vnquam satietas: diuitiarum. Interdum tamen non licet respondere per eundem casum. vt si rogaris quotennis es: respondeas potius centum annorum quam centennis. quod nusquam legitur.

¶ Item quanti empte: paruo: et cuius pecus: Egonis. aut Philonde. et quid agitur: statur. cuius dices esse hos libros: meos.

De Distributiuis.

Quid est nomen distributiuum: quod est distributionis nota seu signum.

¶ In quot diuiditur partes distributiuum nomen: in duas. in affirmatiuum & negatiuum. et sunt hec

Quisq; ambo affirmant quicumque atque omnis vterque

Nullus nemo negant etiam coniungito neuter.

¶ Quem casum volunt: genitiuum pluralem vel ablatiui accusatiuiue cum prepositione. vt nullus discipulorum vel ex discipulis vel inter discipulos legit dicimus etiam nullus discipulus. sic vterque parentum. & vterque parens. Testentius. Apud Antiphonem: vterque mater & pater quasi dedita opera domi erant. vt nullo modo introire possem: quin viderent me.

De Partitiuis.

Quid est nomen partitiuū: quod partem trahit a toto cum quo partitur et cum eo debet in genere concordare. vt hominum aliquis alieni appetens: aliquis sui profusus. et sunt hec.

Quilibet et quidam aliquis quicumque alius quis

Alter vter simul alteruter. numeralia et vnus

Sed ego distributiū partitiū diuiduū synonymia esse existimo.

Quot in partitōe esse oportet: tria. pars totū. et quod pars regat totū. vt Iulianus tu arū vne sunt eloquentie. altere hūanitatē et amoris plene. fit etiā partitio p prolepsim de qua dicemus quū de figuris tractabimus.

Quilibet nonne significat id quod omnis seu cunctus: non. sed vnu quem vis de multis. vt accipe quemlibet horum librorum. id est vnum quemuis. et non quemque seu omnem. Poete tamen pro omnis ponere videntur. Quidius. Pollicitis diues quilibet esse potest. quilibet. id est vnusquisque. s; proprie particularis est dictio. Quilibet igitur et nullus non sunt contraria. vt putant dialectici etatis nostre. sed omnis et nullus.

De constructione ceterorum nominum.

Nominatiuus et ceteri casus iunguntur genitiuo possessiue. vt M. Tullius Romane eloquentie princeps. atque is idem patrie verus pater. et T. Liliū lacte fontē eloquentie Patavinatē quādam redolere dixit Asinius Pollio. Item adiectiua nonnulla genitiuū admittunt. vt plenus rimarum diues opum. diues pictae vestis et auri. Peritus. doctus iuris. Ignarus. inscius imperitus rerum. Cupidus honoris appetens alieni. sui profusus. Non aduersus impudentis: et improbos velitandum. quia tantisper similis. et compar eorum fies: dum paria et consimilia dicas.

Datiuo iunguntur substantiua sic. Est mihi namque domi pater. Ego sum preceptor multis discipulis. adiectiua vero sic. facilis. utilis amicis grauis damnosus hostibus. carus gratus. amicus omnibus. Inimicus nemini. et multa huiusmodi.

Accusatiuo iungunt adiectiua sic populabundus agros. ovis percussus inimicos: expectem qui me nunquam visurus abisti. et cetera in rus. que participia esse desierunt amissione temporis. et actō iungebantur.

Ablatiuo iunguntur substantiua sic doctrina homo rara. florenti vir facundia. egregia indole puer. prestanti corpore Nympha. virgo egregia forma: atque etate integra. Hercules fuit magna vi atque consilio. nihil ista copio est arte. dicimus etiam dux nobis opus est. Adiectiua sic. plenus fide. clarus infamis fama. Ennius ingenio nobilis. arte rudis. secundus a rege. et nulli pietate secundus. alienus a vitijs. dignus honore. indignus laude. magnus doctrina. lassus labore assiduo. et lassus cura. et confectus. et id genus abunde multa.

De Participijs.

Quid est participium: pars orationis declinabilis partem nominis capiens: partemque verbi.

Quare inuentum est participium: vt loco verbi obliquis casibus intransitiue adiungatur. quia cum non possint obliqui casus adiungi verbis intransitiue loco verbi subit participium. vt Priscianus ait. vt bonus homo loqueba

tur. boni hominis loquentis orationem audiui. bono homini loquenti dedi.
 bonum hominem loquentem audiui. a bono homine loquente accepti. quia non
 licet dicere boni hominis loquebatur. loco verbi loquebatur. subit loquentis
 participium. Item ut oratio breuior sit. et dilucidior obmissis relatiuis. aduerbijs
 aut coniunctionibus. ut homo pauca loquens inter sapientes connumeratur. i.
 homo qui pauca loquitur. Item cenatus eo cubitum. i. postquam cenatus sum. et leges dis-
 sce. pro lege et disce. Item veniens vidi. i. cum venirem.

Quod autem in hac oratione: mulieres ornant se. ne videntes homines eas de-
 rideant. necessario participio sit utendum. ut Valia docet. et Syponinus.
 quia Valia accepit. mihi non videtur. non enim sic ea resoluenda est oratio.
 Mulieres ornant se ne homines eas videant et derideant. quia sic necesse est
 uti participio. quoniam vident eas omnino homines. sed sic mulieres ornant se
 ne qui vident homines. vel ne cum videant homines eas derideant. vel per passis
 uum. ne a quibus videntur hominibus derideantur. vel ne cum ab hominibus vi-
 dentur. sint illis ludibrio. nam ne homines videntes. non est ne homines vi-
 deant. sed ne qui vident homines. vel ne cum vident homines.

Quot sunt terminationes participiorum? septem. nam ut amans. legens. rus
 ut amaturus. tus sus rus uus et dus. ut amatus. visus. imperus. mortuus.
 amandus.

In ns participia unde formantur? a prima persona preteriti imperfecti in-
 dicatiui modi. mutando bam vel bar in ns. ut amabam amans. legebam legens
 osculabar osculans. sequebar sequens. eo is cum compositis mutat bam in ns.
 ut ibam iens. quibam quiens. In rus unde formantur? ab ultimo supino ad-
 dendo rus. ut amatu amaturus. visu visurus. peru perurus. orioz tamerfi hz
 supinum ortum. unde ortus participium. tamen facit orturus: Horatius in epistolis Nil ort-
 turum alias. nil ortum tale fatentes.

In tus sus rus unde formantur? ab extremo supino addendo s ut amatu
 amatus. visu visus. imperu imperus a morioz tamen debuit esse moritus quod
 proportio magis exigebat. Prisciano teste. quia supinum est moritum quod
 etiam indicat. moriturus. sed facit mortuus geminato u quod in nullo alio
 participio inuenitur.

In dus unde formatur? a genitio sui presentis participij mutando tis in
 dus. ut amans amantis. legens legentis. osculans osculantis. tis in dus fit
 amandus. legendus. osculandus.

A verbo actiuo quot participia deriuantur? duo. alterum presentis et preteriti
 imperfecti temporis in ns. ut amans. i. qui amat vel amabat. Alterum futuri in rus
 ut amaturus. i. qui amabitur.

Que actiua non habent participium in rus? que deficiunt supinis. et
 sunt hec.

Compesco cerno renuoque et respuo linguo
 Sugo refello timet lambio vigeo et ambigo caluo
 Visoque cum metuo posco linquo arceo disco
 Et cum compositis sunt hec sine cuncta supini.

Compesco	scis	scui styllen
Dispesco	Plinius	Affricam ab ethiopia dispescens
Renuo	is	nui vnder vegen lassen.
Respuo	is	spui idem
Lingo	is	ri lecken

¶ ¶.

Sugo	is	ri saugen
Refelio	is	elli anschlagen
Linfuo	quis	vui supinū esset fm analogiam lictum vnde rella
crum nachlasszen		
Lambo	bis	bi idem
Urgeo	ges	vri tringen
Ambigo	gis	sine preterito z supino t3: veyffeln
Caluo	uis	ui betriegen
Viso	sis	si offt sehen

Terentius. Visam si domi est. Cetera dicta sunt in actiuis.

¶ A verbo passiuo quot participia descendunt: duo. Alterum preteriti perfecti z plusq̄ perfecti t̄p̄s in tus vel sus vel xus. vt amatus visus perus. i. qui amatus visus perus fuit vel fuerat. vel per actiuū. quem amauit amaui amaueram: vidi vel videram. perui vel perueram. Alterum futurum in dus. vt amand⁹ id est qui amabitur vel quem amabo.

¶ Que habent vnum t̄m participium. id est futuri in dus: que deficiunt supinis. quare: quia quā participium preteriti temporis inclinatur a supino z supinū non fuerit: nec participia erūt: que a supino nascuntur. z sunt ea que paulo ante carminibus complexi sumus.

¶ A verbo neutro quot participia descendunt: duo. Vnū p̄ntis z preteriti imperfecti t̄p̄s in ns. vt seruiens. i. qui seruit vel seruiebat. Alterū futuri in rus. vt seruiturus. i. qui seruiet vel a quo seruietur.

¶ Que neutra h̄nt quattuor p̄cipia: que h̄nt passiuū in tertijs p̄sonis. vt seminando z aro. z cetera vt seminans z seminaturus in actiua f̄catione z seminatus z seminandus in passiuā.

¶ Que neutra habent tria participia: hec.

Prandeo ceno meret nuboq̄ z iuro quiesco

Et placeo et taceo tituboq̄ et gaudeo fido

Fioq̄ cum soleo assuesco atq̄ audeo iunge.

¶ Habent enim participium presentis preteriti et futuri in rus. vt prandeo prandens pransus et pransurus. Lenocenas cenatus et cenaturus. et sic reliqua.

¶ Sit tamen vel nullum habet propriū participium vel vnum tantum fiens quod non inueniri inquit Laurentius Vallā. et si Priscianus ponit. et Diomedes rarissimum dicit. Factus enim est a supino factu quod a facio est. cui⁹ passiuum erat facior apud veteres. futurus a sum est poti⁹. vt ait Diomedes. quāuis a suo antiquo verbo esse videatur. Quod vero non fit facturus a fio p̄ futurus ostendit a prosum et defuturus a desum fiendus vero barbāre dicitur pro eo docti faciendus vtuntur.

¶ A sum etiā ens quo vsus ē Cesar et greci ων dicunt. non est in vsu frequēti nisi apud dyalecticos et philosophos etatis nostre. A sum vero composita carent participijs. preter absūm absens. presūm presens. possūm potens. quod t̄m nomen esse vult Diomedes.

¶ Que participia preteriti temporis tam actionem q̄ passionem significant pransus cenatus potus iuratus. Dicimus ego prandi et cenauit et pransus et cenatus sum ficos. et fici pransi et cenati sunt a me. potaui et potus sum aqua et aqua pota est a me. ego iuraui et iuratus sum numina. et numina iurata fuerunt a me.

Mereo es rui et ritus sum vordinen
Juro as aui z iuratus sum schyveren
Pateo es tui et passus sum leyden. Sed passus est etiam a
patior et a pandor.
Titubo bas bani et batus sum zvancken
Que neutra nō nisi vnū hñt participiū: que carent supinis et sunt hec.
Strideo sterto rudo stridit micat ostuo psallo
Et conquini sco. et quando dat parco peperci.
Scandoq; cum mando scabit et pauet hoireo scalpo
Et luo glisco tremo satagoq; et obedio dego
Dicturio hoireoq; et cetera talia: preter
Parturio esurio. et per vi quecunq; secunde.
At caleo: fuerint. sed habent tamen ista supinum.
Cum placeo noceo libeo careo pateoq;
Toret olet valeo paretq; doletq; latetq;
Osus ab odi esse videtur. Sed osus exosus perosus nomina sunt in Ser-
uium: et accusatiuo figurate coniunguntur Plautus in amphitrione. Osa suz
inimicos meos. Virgili⁹. Lucemq; perosi. Quidius. Tedas exosa iugales.
Valerius maximus de Sceuola. Perosus em credo dexterā suam: q; ei⁹ mi-
nisterio incede regis vti nequiuisset iniectam foculo exuri passus est.
Casurpantur a neutris quandoq; in dus participia. Quidius
Que venit indigne pena dolenda venit.
Aiq; mihi dempto sine carendus est.
Strideo es di knyrschen
Sterto tis tui schlaffen. quando vero facit in pre-
to sternui: sciat quod vulgo dicimus sternutare. Plinius. Scitatio in ni-
talis est. sicut sternuisse accitur abortiuum.
Rudo is di schreyen z vye ein esel. sed rudunt etiam fu-
nes. vnde rudentes dicti: stridoq; rudentum.
Strido te di idem quod strideo.
Mico cas cui scheynen. Marcus Tullius officio
Tertio. Dignum esse dicunt: qui cum in tenebris mices.
Estuo as aui atum grosz hitz haben
Psallo lis li singen
Coquinisco scis conquessi das heubt neygen
Scando dis di steygen
Dego is gi leben
Mando dis di gebyeten
Scabo bis bi kratzen
Scalpo pis pfi est idem quod scabo
Paueo ues pau forchten
Luo is lui straffleyden
Glisco scis sine preterito z supino tzunemen
Lucillus apud Sallium. Luna ait ostrea implet et echinnos muribus: fibras
et pecu addit. eadem autem ipsa que crescente luna gliscunt: deficiente luna
contra deficiunt.
Tremo mis mui biben

Suro	is	insanini von synnen kommen
Luceo	ces	luxi leuchten
Pelluceo	ces	pellugi helleuchten
Toreo	res	rui doiren

A verbo communi quot participia deriuantur? duo. In actiua significatio ne tantum in ns et in rus. vt largiens qui donat vel donabat et largitur? qui donabit. Unum preteriti perfecti tam in actiua q̄ in passiuua. vt largitus. qui donauit et qui donatus est. Unum in passiuua tantū in dus. vt largiendus qui donabitur.

A verbo deponenti quot participia deriuantur? tria. Presentis. preteriti perfecti. et futuri in rus. vt sequens sequutus et secuturus.

Que deponentia habent quattuor participia? que communia olim fuerunt significantes actionem. vt loquendus sequendus vtendus. Quidius. Multa rogant vtenda dari. Valerius maximus. etiam Tribunus militum adulandus erat. Et sciendum inueniri aliquando participia preteriti temporis deponentibus verbis actionem significantibus passiuam habere significationem. Virgilius. Uno graditur comitatus Achate. Idem. Nunc oblita mihi tot carmina. Terentius. Meditata sunt mihi omnia mea incommoda.

Ab impersonalibus sunt ne participia? minime. nisi a tedet pertesus. Suetonius. Quasi pertesus ignauiam suam. leges etiam penitens et penitendus. pudens et pudendus. pigendus. libens. decens. que tamen magis nomina. Quin et pertesus ignauiam suam ausim dicere nomen cum accusatiuo figurate. vt lucemq̄ perosi. quia non habet pertesus casum verbi tedet quando dicitur pertesus ignauiam suam. non enim dicimus ille tedet ignauiam suam si tedet inuentur vnq̄ cum nominatiuo. sed potius illum tedet ignauie sue. vel (si licet cum nominatiuo ego em non memini legisse) ignauia tedet illū. vt ne plus minusq̄ facit. quod postea nos pigeat apud Terentiū. Et hei mihi non te hec pudet? et quem neq̄ pudet quicq̄. et an non penitebat te auctorē flagitij quod fecisset adolescens. apud eundem. Et quē seua pudebunt. apud Lucanum. quare quū actūs ignauia non regatur a pertesus ratione verbi tedet. quoniam nec per impersonale licet dicere illū tedet ignauiam. nec per personale ille tedet ignauiam. q̄ potius esset dicendum ignauia tedet illum. sicut quod postea nos pigeat. et non quod nos pigeamus. et sic in ceteris vt ostendimus. pertesus non est participium. sed nomen potius actō figurate adiunctum. vt ofus erosus perosus.

Quot modis participia transeunt in vim nominis? tribus. Constructione quando non habent casum sui verbi. vt abundans lactis nomen est abundans lacte participium. acceptus illi nomen est. acceptus ab illo participium. Virgilius. q̄ diues pecoris niuei q̄ lactis abundans. Quare et comparationem asiscunt. vt abundantior. acceptior. Compositione quando componuntur cōdictionibus cum quibus eorum verbum componi non potest. vt indoctus. innocens. non em dicimus indoceo. innoceo. Temporis vel amissione quando non significant tempus. vt amandus est optimus quisq̄. i. amari dignus vel imitatione. vt in participijs in rus quando resoluntur per preteritū imperfectum subiunctiuū. Quidius. expectem qui me nunq̄ visurus abisti? id est quod eo animo discessisti. vt me nō ampli⁹ videres. Valerius maxim⁹. Experiri enim volui si tibi propositum ex sententia parum cessisset: q̄ equo animo me ferro essem interemptura. i. q̄ equo animo me ferro interimere auderem. Seneca

de naturalibus questionibus. Nullam autem mentionem fecit cometarū nō
pretermissurus. si quid explorati apud illos cōperisset. non pretermisurus. i.
ita affectus vt non pretermitteret.

Participium quem casum postulat ante se: nullum. qm̄ nulla orationis ps
regit ante se: preter verbum. Post se quomodo construitur: cum casu verbi fut
vt tu qui euadis doctus gaudebis. tu euadens doctus gaudebis. ego qui in
digeo doctrine. incumbo literis. Indigēs ego doctrine incumbo literis. ada
mo te: qui mihi inseruis. adamo te in seruientē mihi. Non vidi quēq; q̄ sit stu
dio nihil consecutus. Neminē vidi studio nihil consecutū. **P**uer qui prestas
condiscipulos om̄nis ingenio: tene memoria illd. **S**ocratis **κακησ φιλομα**
θησ εση πολυματες. **P**uer prestans ingenio condiscipulos om̄nis etc.
Nobis qui gaudemus virtute multi inuident. nobis virtute gaudentib; mul
ti inuident. Seruire deo preter cetera interest om̄nū: qui viuunt. **A**uentium
om̄nū interest deo preter cetera seruire.

In quid resoluitur participium: in relatiuum et verbum. vt amans: id ē qui
amat vel amabat. nonnunq; resoluitur in verbum: et dum vel postq;: vel et:
quoniam vel cum: et similia vt preceptore legente discipuli discunt. id est dū
docet p̄ceptor z hoc dico interijt. i. postq; hoc dixit. vel elegantius quū hoc
dixisset: excessit e vita. **I**tem legens disco. id est lego et disco. et veniens vidē
id est quum venirem.

Quando participio vti non licet: quum in nominatiuo esse relatiuum non
potest. vt io allegante to so piu ponero de **L**odro. ego tu qui gaudes suz pau
perior **L**odro. et la grammatica insignata da me ad te: te sarra honore et vti
le. grammaticae quam doctus fuisti a me erit tibi honori z commodo. **I**tem la
camisa spogliata ad te dal tu fameglio audare ad lauare al. **P**ole tua nutris
cia indusium. quo tū spoliatus fuisti a tuo ministro. ibit lotum ad **E**ridanum
nutrix tua. **E**t libri mei da essere cagati ardui muli dal tuo mulactero: manda
ro allacitate di. **V**enetio o a **R**oma al piu presto. **L**ibros meos: quib; duo mu
lti onerabuntur a mulione tuo: mittā breui vel ad vibem **V**enetias vl **R**omaz

Dic per oneroz quando est tertie speciei. vt scriboz dicoz libros. qui onera
buntur a mulione tuo duobus mulis: mittam breui ad vibem **V**enetias aut
Romam. et sic licet dicere per participium. libros meos onerandos mulis
multis a mulide tuo mittam in **H**ispaniam. **P**reterea non licet vti participio
quando non est. vt io ho hauuto multe volte compassione. ad **Q**uidio bande
zato in ponto. **S**epe sum miseratus **Q**uidium. qui exulauit in ponto. **I**tem
tu impari certamente volentera la grammatica studiata da me. discis tu qui
dem non inuitus grammaticam. cui ego studui. in his non vsi sumus partici
pijs. quia nec exulo habet exulatus. nec studeo habet studitus. atq; ideo dixi
mus per relatiuum et verbum.

Dic vulgaria participiorum omnium. **A**mans amante id est chi ama o chl
amaua. **A**maturus. de amare id est chi amara et per de uere amare. essendo p
amare et hauendo ad amare. **A**matas amato id est chi e stato. o chi era stato
amato. essendo stato amato. **A**mandus da es re amato id est chi sera amato.
et per essere amato. hauendo st ad amarem. o hauendo ad essere amato. essen
do per essere amato. et sic in ceteris.

Participium absolute in quo casu ponitur: in septimo si reperitur. vt stu
diando io greco z hebraico tu and auī assollazo. **S**tudente me grecis ac inda

icis literis. tu deambulare. id est dum vel donec ego studebam. Si vero non reperitur dicimus per verbum et dum vel donec vel post q̄. vt venuta la estas te multi se amalano. post q̄ venit estas plurimi egrotant. et partita la inuerata nata. vel la prima vera. Ubi discessit hyems ver aduenit. hic non licet dicere per septimum casum. quia venio et discedo non habent participia preteriti temporis. quanq̄ apud uetustimos inuenitur discessus. et alia que nunc penitus exoluerunt vt interitus obitus.

¶ Quare etiam hic septimus casus appellatus est a nonnullis ablatiuus in consequentia: quia necessario huiusmodi ablatiuum consequi aliquid debet vt sole oriente fit dies. id est solis ortum sequitur dies. Et grecis ilion obsidētiuus victi sunt ilienses. id est propter obsidionem grecorum secuta est victoria de iliensibus. quando aut̄ dicimus. te sedente ego sto. non est necesse mestare dum tu sedes. non erit igitur ablatiuus in consequentia. nisi in consequentia dicitur. q̄ cōsequi omnino aliquid debet ex quo pficiatur oratio. S; dicas tu potius vel septimū casum. vel ablatiuū absolute positū.

¶ Que participia poni possunt absolute in ablatio: presentis et preteriti imperfecti. i. in ns. Preteriti perfecti et plusq̄ perfecti. i. in tus sus rus. que frequentissime inueniuntur in septimo casu. exempla vltra se offerunt. vt te ventente die. te decedēte canebat. et sublata beniuolentia amicitie nomen tollitur. et huiusmodi infinita. Item futuri in rus sed rarissime. ego bis tantum meminisse. Lucanus in primo. facilem venturo Cesare predam Ignaue liquere manus. id est quum esset venturus Cesar Valerius maximus libro primo. Id luce proxima consulibus sacrificio vel expiaturis. si posset auerti. vel si certuz deorum etiā monitu visum foret. executuris hostiarum extra somnio cōgruerunt.

De Patronymicis.

Quid est patronymicum: quod proprie a patre deriuatur secundum formam grecam. et signifi a filium vel nepotem. filiam vel neptem patris sui. vt hic Priamides filius Priami vel nepos. Hec Priamis filia nepotis Priami

¶ Quare dicendū poti⁹ patronymicū per γ χιλον q̄ patronomicū p o partiuū: q̄ que cōponuntur ab ονομα mutant primū ο μικρον in ω μεγα. secundū uero γ χιλον. sic ab ιερος et ονομα. Hieronymus quod sacrum nomen interpretatur a συν et ονομα Synonymum.

¶ Nonne etiam ab alijs q̄ patribus patronymica deriuantur: quidni sed raro et abusive. vt a matribus. sicut est iliades. id est Romulus ilie filius. ab auis maternis. vt atlantides Mercurius filius Maie atlantis. a fratribus. vt phaethontides sorores phaethontis. vel melius filie. quia phaethon sol quoq̄ dicitur: ab vrbibus. vt heliades ab heli ciuitate arcadie. a gētibus. vt troias. a regionibus. vt Colchis. a montibus. vt pelias a pelio monte. a regibus. vt Romulide. id est romani.

¶ Sūt ne deriuari patronymica a proprijs patz latinis vt Saturn⁹ Jupit⁹ Mart⁹ Mercuri⁹ Sol: minie. nā et in his silib⁹ dicendū ē fili⁹ vel nepos Saturni Iouis Martis vel per possessiuū Saturnius. Ioui⁹ Martius. nā p patronymicis possessiua inueniunt apud latinos usurpata. vt emilian⁹ Scipio. i. emilij filius. Octavianus cesar. i. Augustus octaui filius. dicitur et octaui⁹. Virgili⁹

eneides facta dieresi. theseis eneis deducet penultima corripit. qz ε εψιλὸ νο
calis sp breuis apud grecos. Quare sciat necesse ē a masculinis θεσκηδισα
νηδισ que a gto ionico θεσκησ κινησ (vt supra ē dictū) formantur derivant
θεσκησ κινησ δι abiectiōne. vñ nos theseis eneis accepim⁹ penultima longa.
Nec me pterit κινηδισ melius ab κινηαδισ esse αποβολη τηνα qd a gto
κινηισ formā qz ab κινησ gto ionico. nusqz em legit vt doctissimi qz d.
cūt κινηισ. vñ avud Virgi. Ecce adasqz meo nomē de nomine fingo. Et quis
genus eneadū: ab κινηαδισ est. o diphthongo ειη exclusa vt dozes faciunt
Quare loco eneis alijs p exēplo ponat patronymicū vt Achilleis. Siphēis.
z filia a grecis in ενσ: q si qz fuerit penit⁹ expers lřax grecay: nesciet fo rare
Adde qd achillides a dō achilli latine formaret grecay lřax rudis penul
tima correpta. sicut Amēnoīdes. Atlantides a dōis antenoi. atlanti. cū te
trasyllabū ppter pplexionē penultimā pducatur. Preterea a latōe latonades
faceret patronymicū q nesciret latonā grece κλητω της λιτοσ λετουσ dici.
Uñ latoides patronymicū foari ait Priscian⁹. Statius primo thēbaidos.

Dum morior depellegiobum. fors equa merenti eis

Respicit: ardentem tenuit reuerentia cedis

Latoiden. Quidius. Preteritas cessasse ferunt latoides aras.

αρχιουεις τουσ τεσσαρες αγωνασ.

Ζηνοσ λιτοιδαο παλαιμονοσ αρχεμοροιο λιτοιδαο προ λιτοιδου
latoides eodē modo: si a Dido. Wanto. Sappho. Calypso. et similibus patro
nymica formantur decipietur. Nam Didonides. Wantonides. Sapphonides
Calypsonides dicitur. cum sit dicendū didoīdes. mantoides sapphoides. cal
lypsoides: a grecis. διδοιδισ. μαντοιδισ. σαπφοιδισ. καλυψοιδισ
que a genitiuis. διδοοσ. μαντοοσ. σατφο. σκαλυψοοσ formantur muta
tione του οσ in ιδισ.

Preterea hōi noīa vix ausim ego declinare. vt Juno sed grece. Ne qz em
ait Quintilianus: Jam Calypsonē dixerim. vt Junonē. Quāqz secutos anti
quos. C. Cesar vritur hac rōne declinandi. Quamobrem discende sunt a pue
ris nostris necessario grece declinationes.

Qui latine hec patronymica decliare: ipsiqz vti voluerit quō poterit: Ver
tende sunt grece litere in latinas necnon diphthongi vel in nostras diphthō
gos. vel in vocales longas. et qd greci πριαμιδισ κινηαδισ ηλιαδισ.
μενοιτιαδισ πηλειδισ θεσειδισ. Item πριαμισ ηρινη ηλιασ μενοι
τιασ πηληισ θεσεισ dicunt. Nos priamides. eneades. heliades. meneti
des. pelides. thesides. priamis. Herine. Helias. menetias. peleis. theseis.
dicamus. Sed duo nouissima. et cetera id genus penultimā modo producant
modo corripunt. Nisi a πηλειδισ θεσειδισ facta dieresi: τηδεις θεσει
deducunt: que nos in latinū vertentes peleides. theseides sine syneresi. z pe
leis. theseis dicimus: corripunt. sed penultima breui raro legi apud Romanos
nos hōi patronymica vero longa sepissime.

Vive precor: nec tu diuinam eneida tenta.

Et tamen ille tue felix eneidos author

Transtulit in tyrios ar a virumqz toros.

Sumpserit eneidem genitrix vbi prima: requirit

Sta.
Quidius
Idem

Eneadum gentrix unde sit alma Venus.
Res quoque tanta fuit quanta subsistere summo
Eneidos Vati grande fuisse tonus.

Idem

Atque celer venias: virid' ei3 nereidos oro.
Herei te vereor: tua fulmine seuior ira est.
Lusit nereidum facilis chorus equore toto.
Tum visa procul de littoze mater. Hereis.

Idem
Martialis
Sta.

In his eneis nereis penultima et pducta et correpta deprehendunt. Sed de eneis (ut supra dixi) alia ratio est. nam qui corripit est quod ei ei diphthongus diuis dicitur per dieresim. quibus vero pducit fit. quod ei in h conuertitur ΙΩΝΙΚΟΣ sic ΑΙΝΕΙΣ ΑΙΝΗΙΣ: unde nos eneis penultima longa. Cetera sepe legi penul. pducta. Iuuenas.

Semper ego auditor tantum: nunquam ne reponam
Uexatus toties rauci theside Lodri?

Briseis vultum quamuis auersa iaceret. M. Et sic fere vbiq.

Preterea que apud illos prime sunt declinationis: sunt itidem apud nos prime. ut ΘΗΣΕΙΔΕΣ ΤΟΥ ΘΗΣΕΙΔΟΥ hic Thesides huius theside. Que item apud illos secunde declinationis sunt: apud nos grece declinentur mutatis tamen litteris grecis in nostras. ut Η ΝΗΡΙΝΗ ΤΗΣ ΝΗΡΙΝΗΣ. hec nerine. huius nerines. Quamquam η τ α duplex epsilon: sicut ω μεγα. duplex omicron esse existimo: et non i: sed e sonare debere. Quare dictiones grecas in quibus est η littera: perperam nunc pronuciari ostendemus in fragmentis grammatice. Item que apud grecos quinte sunt declinationis. nos in nostram tertiam transferamus. ut Η ΠΡΟΙΤΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΤΙΔΟΣ. hec pretis huius pretidis. Quare hinc etiam colligimus necessariam esse litterarum grecarum cognitionem hominibus nostris.

Inueniuntur ne poete et addere et detrahere syllabas patronymicis: maxime. Virgilius. Tum phactontidas musco circumdat amare Loricis: pro phactontidas. Quidius. Sedit atlantides pro atlantides. Virgilius. Scipidas duos bello pro scipionidas. Idem sit satis enide telis impune Humani oppetisse tuis peneade. nam eneas a quo derivari videtur non puto inueniri.

Quare poete modo detrahunt: modo addunt patronymicis syllabas: propter metrum. et maxime quando brevis syllaba inter duas longas comperitur. que esse in heroico versu non potest. ut atlantides. phactontides. quod et greci faciunt Homerus. ΜΗΝΗΝ ΑΕΙΔΕΘΗΑ ΠΗΛΗΙΑΔΕΩ ΑΧΙΛΛΕΟΣ ΙΙΟ ΠΗΛΗΙΑΔΟΥ. Si quis est qui vbi non nisi latine instituitur pueros: grece formasse patronymica nos accuset: ne sit nescius velle nos: et grece et latine simul institui adulescentulos. ita tamen ut a sermone latino etate nostra incipiant. nec multo post una et Romanis literis et grecis incubant. sed tunc potissimum vbi eas orationis partes: que inflectunt declinare latine didicerint. quod si asseruarint diligenter. cum ad patronymica nostra ventum fuerit. quecumque ibi scripta a nostris sunt: facile intelligunt. Utrum autem sic institui pueros sit necessarium. nec ne viderint docti. Nos certe per necessarium non arbitramur solum: sed etiam contendimus.

De figuris.

Facturus etiam opere precium mihi video: si de figuris hoc loco que a grecis σχήματα appellantur breuiter scripsero: atque id tantum attigero.

quod ad puerorū institutionem facere videatur.

Quid est figura? Quintilianus inquit figura est sicut nomine ipso p̄tz. cō-
formatio quedam orationis remota a cōmuni. idem. Sit ergo figura aliq̄ ar-
te nouata forma dicendi. possumus etiam sic diffinire Figura est vitium cū ra-
tione necessitatis ornatusue gratia permissum.

In quorū partibus diuiduntur figure? in duas. nam aut τὸν λόγον sunt id est
verborum vel dictionis vel elocutionis vel sermonis vel orationis. aut τῆς
Διανοίας: id est cogitationis et sensus τῆς Διανοίας figuras quorū esse aut
Oratorum tantum. τὸν λόγον grammaticorum. et diuiditur τὸν λόγον in
τις εἰρησ: in figuras dōis elocutōis et constructōis. Illud non esse si-
lentio pretereundum censeo: figuras om̄eis penes quinque grecorum lin-
guas attendi. ἰαδαδωριδα αθριδα αιολιδα κοινιν. Has relictis proprijs
versatur in tropis. Dōis et singulis partibus orationis nunc adiectioni:
nunc breuitati studens: facit barbarismos. Atthis breuitate gaudens ad-
mittit solecismos. Solis supra modum copiosa est: amatq; per circuitum
verba proferre. Cuius vitium σχημαδιανοιασ appellat. Communis est
in qua omnes idem sentiunt.

Quod in primis ē aduertendū: vt Barbarismus et Solecismus euitentur.

Quid est Barbarismus? parsonis vitiosa in cōi sermone In poemate ve-
ro metaplasmus d̄. an Augusti Cesaris etatē an barbarismū dixerint qui pu-
reatq; integre locuti sunt se non inuenisse Sallius scribit. apud antiquos non
barbare sed rustice loqui dicebant. quos nunc loqui barbare dicimus. et rusti-
cus sermo qui nunc barbarismus appellatur.

Quid est Solecismus? impar et inconueniens p̄positura partiū orationis
σχημαλογον: si cum doctri fecerint dicitur. ab Asino Capitone: et eiusdem
etatis alijs imparilitas a venustioribus latinis scribilio dictus est. nam
στρεβλοειν deprauare est. et στρεβλος prauus. Sallius h̄o neq; solecismū:
neq; barbarismū: sed sicut βαρβαρον ita σολοικον legisse se apud grecos
in noctibus refert. Idem antiquiores nostros solecū facile dixisse memi-
nit. solecismum vero vero haud scire an vnq; dixerint Quod si ita est: neq; in
greco neq; in latino probe dici solecismum putat. sed aut imparilitatem aut so-
lecum. sed nunc et barbarismum et solecismum dicimus. Iuuenalis. Solecismū
liceat fecisse Marito.

Ande solecus dictus? a solis orbe Cilicie: qd̄ eius incole Atheniensib; vi-
tiose loqui visi sunt: et σολοικισειν qui ita loquerentur dicti.

Quomodo rustice et barbare quis loquetur? si barbaris vocabulis vsus fue-
rit. At si dixerit tregnam et guerram pro inducijs et bello. Item si dictiones
inuertat. vt si pro disciplina displiciam dixerit. et stere et fille pro stelle fixe.
et aliquibus penultima longa: quum debeat corripī. Aut annona idolon pen-
ultima breui: quum sint producenda.

Vitia oris et lingue. in quibus esse literis possunt: in singulis. nā si crasse
lota pronunciauerit quis. iotacismū faciet. Si h̄o L. lambdacismū. Item si
M. plus equo pronunciarit: faciet metacismū. preterea a vocis gracilitate isch-
notesia est: a nimio vero hiatu vocis platiasmus.

Chilostomia aut fit quū in summis labijs vox scinditur. Quia igit q̄ plus
equo: minusue sonantia ab eruditis auribus respuunt cauenda sunt.

Quomodo solecū. aut vt nunc dicimus solecismū quis faciet? Si loquetur incongrue. vt si dixerit quale est pater mea: mater meus. Virgili⁹ scripserūt. Ego doceo tibi grammaticam.

In quo a solecismo differt barbarismus? hic in dictione tantum fit. ille vero in oratione:

De figuris dictionis.

Syncopa de medio tollit: quod epenthesis auget.

Extincti vt me: teq; soror magna induperatrix:

Troiuenumq; dolos nosti Danaortis in antro.

Aufert Apocope finem: quem dat Paragoge:

Ut sat erit magicas me inuitam accingier artus.

Troius heu domine miseram me occiderit hospes.

Prothesis apponit caput: hoc Apheresis aufert.

Enate renarro tuam mittas iam linquere matrem.

Discite iusticiam moniti: et non temnere Diuos:

Corripit vt steterunt ducendam Sistolam vocem

Ectasis Italiam producit corripendam.

Dicit et insanis vitam dederitis in vndis.

Dederitis dices latialiter ac dederitis.

Aulai in medio libare Dierefsis: atq;

Virgilius cecinit rus: syluasq; duces.

Et qui magna fuit peligne gloria gentis.

Nunc quoq; te saluo persoluenda mihi.

Estq; Synereseos delectos fulmine Pheron.

Fixerit eripedem ceruam Tyrinthius heros.

Gramma tibi antithesis pro grammate ponit: vt olli

Inquit subridens hominum sator: atq; decorum.

Eclipsis necat m. perimit Synalepha vocalem.

Littoa: multum ille et terris iactatus et alto:

Atq; ea diuersa penitus dum parte geruntur.

Methathesisq; est transformatio litterularum

Ut tibi Tymbre caput Euandrius abstulit ensis.

De figuris constructionis. et primo

De Prolepsis.

Prolepsis que latine dicitur presumptio premitit totum. partesq; post ponit. vt apud Quidium. Atq; ita semineces partim feruentibus art⁹. Mollit aquis. partim subiecto torruit igni. id est coquit artus partim mollit aquis partim torruit igni. nam mollire aquis feruentibus et torrere igni 2 coquere est. sed euidentior est apud Virgilium.

Interea reges ingenti mole Latinus.

Quadrijugo vehitur curru: cui tempora circum

Aurati bis sex radij fulgentia cingunt.

Solis aui specimen: bigis it Turnus in albis

Bina manu lato crispans hastilia ferro

Hinc pater Eneas Romane stirpis origo

Sydera flagrantem clipeo. et caelestibus armis.

Et iuxta Ascanius magne spes altera Rome. Procedunt castris.

In Prolepfi quinq; esse oportet. Totū. vt reges. Partes eius vt Latinus Turnus Eneas Ascanius. Determinationes partium. Latinus vehitur curru quadrijugo. it Turnus in albis bigis. Eneas flagrans sydereo clipeo et caelestibus armis et iuxta eum Ascanius magne spes altera Rome. Proprietates procedunt castris. Dido. vt precedat totum. vt Reges. Sequantur partes. vt Latinus Turnus Eneas Ascanius.

Est aut Prolepfi duplex. Explicita in qua omnia inueniuntur que esse in Prolepfi oportet. vt equi concurrunt. hic a dextra. ille a sinistra parte hippodromi. Implicita est in qua aliquid conticetur. vt vos inuidetis alter alteri. deest et alter alteri. Item alter alterius onera portate. deest et alter alteri. vt portate onera alter alterius et alii alterius. Et apud Quidiū. Alter in alteri iactantes lumina vultum. Querebant taciti noster vbi esset amor.

De Syllepfi.

Syllepsis que latine dicitur Conceptio: et comprehensio Est diuersarum clausularum vel per vnum verbum: uel per adiectiuum pluralis numeri conglutinata conclusio. vt sunt nobis mitia poma. Castanee molles et pressi copia lactis. id est poma mitia. Castanee molles et copia lactis pressi sunt nobis vt pluralis numerus concipiat singularem. ita tamen vt pluralis precedat. nam aliter esset Zeugma. vt Amaryllidi et lac et castanee placuerunt. et nihil ne nocturnum presidium Palatij nihil horū ora vultusq; mouerunt. quod exemplum in Zeugmate ponit Diomedes. et Hypozeugma appellat. Dices etiam per Syllepfin Ferdinandus Rex et Elisabeth Regina Hispanie homines q̄ iustissimi Beticā: que Granata nunc dicitur. urbem et maximam et munitissimam et bellicosissimam opulentissimamq; decem ab ipsis annos obsessam: et nūc q̄ antea a Christianis debellatam. atq; ideo summis laudibus: summoq; honore dignissimi. Anno a natiuitate Domini nostri Jesu Christi millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo quarto nonas Ianuarias expugnauerunt.

In Syllepfi quinq; esse oportet. Dictionem concipientem. Dictionem conceptam. Copulam. Verbum. vel adiectiuum pluralis numeri. quā iuniores proprietatem appellant. et quod respondeatur dictioni concipienti. vt Rex et Regina Hispanie principes optimi. Dictio concipiens. Rex. Concepta. Regina. Proprietates optimi. Copula et res. onsisio proprietatis ad Regem.

Quot sunt species Syllepseos? septem. Est enim prima Syllepsis in genere. que fit quum masculinum genus concipit femininum et neutrum. vt Rex et Regina iustissimi. Dominus et mancipia pugnaces. Aut quum femininum concipit neutrum: vt hinc leges et plebiscita coacte.

Secunda Syllepsis est in numero. quum pluralis numerus concipit singularem. milites et imperator fortissime pugnauerunt.

Tertia Syllepsis est in persona. que fit quum prima persona concipit secundam et tertiam: vt ego et tu et preceptor errauimus. secunda concipit tertiam. vt tu et preceptor magnopere errauisti.

Quarta Syllepsis est in casu. que fit quū nominatiuus comprehendit ablatiuū cum prepositione cum. vt Rhemo cum fratre Quirinus iura dabunt. id est Quirinus et frater Rhemus.

Quinta Syllepsis est indirecta. que fit quando verbum concordat cum ablatiuo cum prepositione cum. et ablatiuus concipit nominatiuum. vt hanc
cum Genitor cunctis celebrabitis annis. et Iphitus et Pelias mecum di-
uellimur inde.

Sexta Syllepsis est implicita: que fit quando demonstratis mare et femina
per distributiuum et partiuum nomen masculini generis comprehendit etiam femina
vt vterque horum est iustus. et apud Virgilium.

Est mihi nanque domi pater: est iniusta nouerca

Bisque die numerant ambo pecus: alter et hedos.

Id est Nouerca eodem modo nullus homo currit. altera est Syllepsis impli-
cita. vbi nullus comprehendit etiam feminam. quare qui dicunt omnis homo
currit. et nullus homo currit. non esse contraria errant. quoniam nullus com-
plectitur etiam feminam in hac oratione. nullus homo currit. quemadmodum
omnis. in ea que dicit. omnis homo currit.

Septime Syllepsis est male coherentibus seu in improprie comprehensis.
que fit quando plura concipit verbum. ita tamen vt vni tantum conueniat. cetera vero im-
proprie complectatur. vt apud Virgilium.

Sacra manu victosque deos paruumque nepotem.

Ipse trahit. trahit licet nepotis tantum sit tamen et superiora concludit.
sed κατὰ ἄλλοτῆρον Sunt fortasse et alie Syllepseos species. sed ego non
plures septem inueni. et ne has quidem quesuissem. nisi legissem apud Ser-
uium. Sacra manu: victosque deos: paruumque nepotem. Ipse trahit septi-
mam esse syllepsin. et apud Fabium ultra presumptiones. Primam item
secundam et tertiam apud Donatum. et usque ad sextum Parelcon apud eun-
dem. An autem aliter: atque ego scripsi accipiantur Syllepseos species. ne-
scio. sic equidem tam diu sentiam. donec aut ipse melius inuenero. aut ab alio
didicero.

De Zeugmate.

Zeugma est vnius verbi vel adiectiui viciniore tam singularis quam plura-
lis numeri respondentis conclusio. ita coniuncta diuersis vt necesse sit per
supplementum singulis respondeatur. vt celi et terra mouenda est. vel celi
mouendi sunt et terra. id est celi mouendi sunt. et terra mouenda est. Item
hebrei sunt. et ego. id est. ipsi hebrei sunt et ego sum hebreus. Item errauit
ego et vos. id est et ego errauit. et vos errastis. Et nihil ne te nocturnum
presidium palatii. nihil vobis vigilie. nihil timor populi. nihil concursus
bonorum omnium. nihil hic munitissimus senatus habendi locus. nihil hor-
um ora. vultusque mouerunt. id est presidium mouit. vigilie mouerunt.
timor populi nouit. bonorum concursus mouit. munitissimus habendi sena-
tus locus mouit. ora et vultus mouerunt. Fabius ὁ ἑνὸν ἀπο-
pellat. quod fieri dicit quum vnum ad verbum plures sententie referuntur.
quarum vnaqueque desideraret illud. si sola poneretur. Volunt etiam esse
Zeugma quum remotiori proprietate respondet si sit quod remotum est
numeri tantum singularis. vt ego et tu et preceptor errauit. et tu errasti. et
preceptor errauit. quem loquendi modum apud approbatos legisse non
memini.

Quot modis fit Zeugma: tribus. In persona. vt ego non solum: sed etiam tu errasti. Preceptor. In genere. vt celi et terra mouenda est. In numero. nihil ne te hic munitissimus senatus habendi locus. nihil horum ora. vultus mouerunt.

Quot esse oportet in Zeugmate: quinq̃. Diuersa substantiua. vt celi et terra. Copulam. vt et. Proprietatem tam singularis q̃ pluralis numeri. vt mouenda est. et q̃ proprietatem viciniori respondeat. vt celi et terra mouenda est. vel celi mouendi sunt et terra.

In quo differt Zeugma a Syllepsis: in Zeugmate proprietatem ita viciniori respondet. vt singulis postea reddenda sit. et tam singularis q̃ pluralis numeri esse proprietatem potest. Per Syllepsim vero non ita. nam nec viciniori respondet. nec numeri esse singularis potest nec vt singulis vt in Zeugmate reddatur oportet. sed omnia ab vno verbo vel adiectiuo concipiuntur. atq̃ ideo συλλησις a grecis. a nostris Conceptio appellatur. Dices enim per Zeugma. Socijsq̃ et rege recepto. et socijsq̃ et recepto rege et socijs: et rege socijsq̃ receptis. id est rege recepto et socijs receptis.

Item hic illius arma. hic currus fuit. et hic currus fuit et arma. et hic fuit currus et arma. et hic currus et arma fuerunt. id est hic currus fuit. et arma fuerunt.

Per Syllepsim vero. socijsq̃ et rege receptis. et hic illius arma hic currus fuerunt. Valerius autem vsus est in singulari. libro primo. quū dixit de motu et voce percepto.

Quot sunt spēs Zeugmatis: tres. Hyperzeugma quum proprietatem preponitur. vt si erravi ego et tu. Messozeugma quum proprietatem interponitur. vt si ego erravi et tu. Hypozeugma quum postponitur proprietatem. vt si ego tu quoq̃ errasti.

De Synthesi.

Synthesis fit in vitio vocali: quū verbum vel adiectiuū discordat in voce ab eo cui redditur: et concordat in significatione. vt pars in frustra secant: et gens armati. Tria esse oportet in Synthesi. vnum subiectum proprietatem et quod proprietatem ita respondeat subiecto. vt ab eo discordet in voce. et concordet in significato: vt anser feta.

Sit Synthesis in genere tantum. in numero tantum. in genere et in numero simul. In genere tantum. vt Preneste sub ipsa. in Eunuch: in suam. Centauro vehitur magna. In numero tantum. vt Turba ruunt. Pars in frustra secant. In numero et in genere simul. vt gens armati. Turba proterui.

Virgilius.

Hic manus ob patriam pugnando vulnera passi.

De Antiptosi.

Antiptosis fit cum casus pro casu ponitur. vt sermonem quem audiistis non est meus. sermonem pro sermo.

Item populo vt placerent quas fecisset fabulas. pro fabule. Et urbem quam statuo vestra est. urbem pro urbs.

In Antiptosi quot esse oportet: tria. Vnum subiectum. vt urbem. Vnam

proprietatem. vt est. Et q casus pro casu ponatur. vt vibem pro vibs.

De Euocatione.

Quomodo fit euocatio? cum prima persona vel secunda euocat ad se tertiam. vt ego Virgilius scribo. tu Cicero oras. Nos homines erramus. vos pueri non legitis: Et troes te miseri ventis. maria omnia vecti oramus id est nos troes oramus.

In Euocatione quattuor esse oportet. Dictionem euocantem prime vel secunde persone. Dictionem euocatam tertie persone. Proprietatem et absentiam copule. vt tu puer infans.

De Appositione.

Appositio quid est? immediata conunctio substantiuorum quum alterum ponitur ad declarationem alterius. vt ignauum fucos pecus a presepiabus arcent.

Quot modis fit appositio? tribus. Gratia restringendi generalitatis. vt aial equus currit. Gratia remouende equiuocationis. vt comedi canē ꝛ iscem. Gratia proprietatis attribuende. vt Lesar vir magno ingenio.

De Synechdoche.

Quomodo fit Synechdoche? quum ponitur pars pro toto. vt ethiops albus dentes. mulier trunca manum. Sit etiam per verba. vt expleri mentem nequit Dido. Item doleo caput. quum vero ex vno plures intelligimus ex parte totum. ex specie genus. ex precedentibus sequentia vel contra. Est alia Synechdoche. que est significatio pleni intellectus capax quū plus minusue pronunciat aut em ps tota: parua de parte cognoscitur. vt puppesq; tue. pubesq; tuorū. a puppibus em naues significat. a pube vero iuuentutē omnē. aut ps de toto. vt ingens a vertice pontus in puppim ferit. non em totū pelagus. s; pars pelagi ferit in puppim.

Item fontemq; ignemq; ferebant. In hac figura plurimū valet numeroꝝ illa libertas vt ait Fabius. nam ꝛ Lilius sepe sic dicit. Romanus prelio victor. Et Virgilius hostis habet muros. Idem. et armato milite complent. ꝛ Romani victores. hostis pro hostes. milite pro militibus. Et contra Cicero ad Brutum. populo inquit imposuimus. ꝛ oratores visi sumus. quum de se tātū loqueretur.

Quot esse oportet in Synechdoche quum est figura constructionis? tria. Totum. vt ethiops. Partem que semper fit casus accusatiui. vt dentes. Proprietatem. vt albus. Inuenitur etiam pars in ablatiuo. vt crine ruber. niger ore. breuis pede. lumine lesus.

Et notandum q quum dicimus oculos suffusa nitentis. et id genus ꝛ participiū: non est Synechdoche. sed greca constructio.

Hec de figuris satis esse duxi erudiendis pueris: nam eas quas eloquentiſſimis esse ꝛ sermonis ferunt: consulto pretermisi. tum ne multitudine preceptiſſimum confunderem ingenia ediscientium. tum quia de illis a multis est copiosissime: accurateq; perscriptum: qui si sic omnia que sunt erudiendis pueris neces-

saria complecti essent consulissent labori meo. has enim grammaticas institutiones non sponte venimus ad scribendum. sed pene coacti tum amicorum rogatu: tum quia domi semper aliquem habemus erudiendum. Nam grammaticos libros qui essent instituendis pueris accommodati: nondum quisquam in eo quidem iudicio scripsit. quandoquidem hic est sane quod brevis et concisus: ille admodum diffusus et vanus. alius perineptus et durus. Et si sunt qui et docte et accurate scripserunt. tamen (dicam enim quod sentio) mihi certe non satisfaciunt. Quod si quemadmodum ex tanta grammaticorum copia nemo mihi adhuc placet. ita neque ego sum alijs placiturus. id tamen fuero commotus securus quod mihi metipsum satisfeci. qui quo maxime indigeam ad breuiter commodeque docendum mihi conquisiui. At si forte ceteris quoque satisfecero laudetur Christus Jesus qui mihi dedit: quo et placere possem. et prodesse hominibus.

¶ Habes studiosa pubes germana: rudimenta grammatices ad archetypum recognita Aldi Manutij Romani viri de literis latinis bene meriti summo opere enim nititur que feda scabra hiantia insulsaque sunt expolire. et bonis artibus pristinum suum nitorem reparare. Nunc ergo o iuvenes ex hac fida. et non minus utili quam breui grammatica: ceu ex proprio fonte haurite delibateque aquas. peregrinas autem viles lacunas deuitate. Omne enim malum studijs inseminatum. fere est ut auctorum latinorum literis. ipsisque quantumcumque luculentis auctoribus dimissis. ad aridos ieiunos barbarosque auctores. quorum nomina silentio preterimus. non enim digni sunt ut de eis verba fiant. sese plusculi scholastici errore ducti conferunt. Sed nunc dilectissimi alumni melius studiozum consulite vestris rebus. et hanc grammaticam placido vultu excipite. consequens est ut discipline bone redeant omnes. Bonas autem disciplinas morum probitas. et vite decor concomitatur: omnisque virtus. quod mirum in modum studijs optamus et precamur.

Ex officina Melchiaris Lottheri. Anno
a reconciliata diuinitate Millesimo
quingentesimo decimosexto.

Maria:
Inter aures lucidus si motu indice cunctes
Inter quadrupedes gloria prima lapis

Handwritten signatures and flourishes in cursive script, including a large decorative flourish at the top.

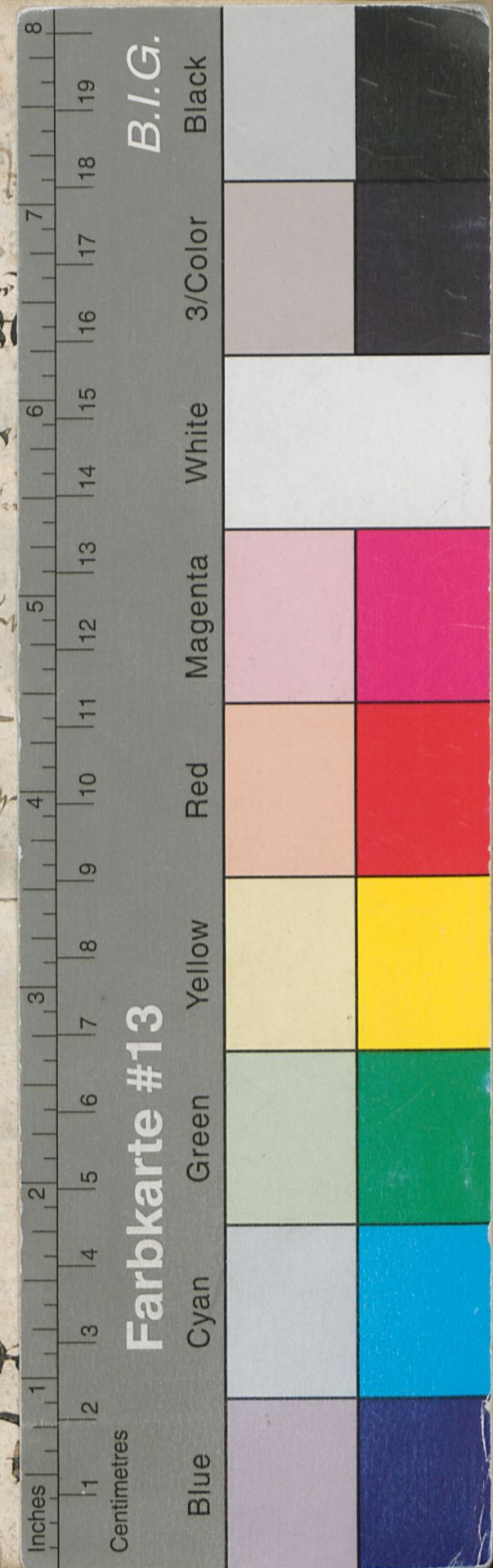
155277

ULB Halle 3
003 861 813

Handwritten initials 'SL'

Com. Lat. tres de
Com. Im. 1460 de
Aldi Manutij Ro

**mani summo viri ingenio et singu
lari doctrina lucubrationes Grā
maticæ. iam secundo formis niti
dioribus expresse.**

Don. Paul. de. S. S. S.

*Oratio dominica et duplex salutatio ad virginem
gloriosissimam*

Symbolum apostolorum.

Diuit Joannis Evangeliste Evangelium.

VITVS, VVERLERVS,

Grammaticæ qui cunq; cupis cognoscere partes
Ne labes annos: occupet vlla: tuos
Sæpius hunc volu as studio: studiose libellum
Quem Roman a dedit: cum probitate: manus
Aurea sic veterum - referas monumenta: virorum
Quicquid et obscurum - lingua latina - tenet.

Liptzk Impressit Melchiar Lottherus
**Anno dñi Millesimo quingentes
simodecimo sexto.**